לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', ט"ז בכסלו תשמ"ז, 18 בדצמבר 1986 / שנה מ"ד מס' 13220 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

רבין יצביע נגד התוכנית

שר הבטחון יצחק רבין יצביע נגד התוכנית הכלכלית של שר האוצר ניסים. רבין אמר זאת הלילה בישיבת שרי מערך שדנה בנושא. לדבריו התוכנית עלולה להרוס את צה"ל ואת התעשייה הבטחונית. גם בישיבת שרי הליכוד אתמול אמרו השרים לוי וקצב כי טרם החליטו אם יתמכו בתוכנית הכלכלית. באותה ישיבה סוכם כי תוקם ועדה משותפת לאוצר ולבטחון הלאומי לבדוק את השלכות התוכנית על השכבות החלשות. (שע"ח)

ניסים נחוש להעביר התוכנית בממשלה למרות התנגדות ההסתדרות והמעסיקים

במסיבת עיתונאים הציג אתמול ניסים לראשונה את תוכניתו אותה הגדיר כפותחת „עידן חדש" למשק ● הכריז כי להסתדרות ולמעסיקים אין זכות וטו על התוכנית ● עיקרי התוכנית לפי שר־האוצר: 490 מיליון ש"ח יקוצצו מהתקציב – מהבטחון, הבריאות, החינוך והבינוי ומתקציב הסובסידיות ● יבוטלו פטורים לקרנות השתלמות, שעות נוספות, אזורי פיתוח, חיילים משוחררים וכו' – ויבוטלו נקודות זיכוי ● אגרת חינוך תהיה פרוגרסיבית – למשתכרים מעל 1000 ש"ח ● יימכרו חברות ממשלתיות, יבוטל המס על כרטיס נסיעות והגבלה על מט"ח ● המטרה – צמיחה של 4% לשנה, הורדת האינפלציה ל־10% וצמצום הגרעון ● שר־האוצר טוען כי בניגוד להודעות „איש לא ייפגע" ● בלחץ ההסתדרות מוכן האוצר לפשרה על מדרגות המס – להעלותן ב־100 ש"ח ולהוספת מדרגה נוספת של 48%/ מאת כתבנו הכלכלי בירושלים – עמוד 16

הכנסה נטו — לפני ואחרי הרפורמה — השוואת האוצר: (נשוי שאשתו אינה עובדת + 2 ו־3 ילדים, כולל הקצבאות)

רמת ההכנסה לא כולל קצבאות ילדים וקרן השתלמות*	רמת ההכנסה כולל קרן השתלמות	2 ילדים: מצב ביום	2 ילדים: רפורמה	2 ילדים: הכנסה פנויה הפרש 1	2 ילדים: הפרש 2	2 ילדים: הפרש 3	3 ילדים: מצב ביום	3 ילדים: רפורמה	3 ילדים: הכנסה פנויה הפרש 1	3 ילדים: הפרש 2	3 ילדים: הפרש 3
500	520	576	576	—	20	—	652	652	—	20	—
800	832	825	865	40	67	35	901	929	28	55	23
1000	1040	965	1027	62	92	52	1041	1084	43	73	33
1500	1590	1303	1394	91	149	60	1379	1444	65	124	33
2000	2120	1604	1712	108	174	54	1680	1754	74	140	20
3000	3180	2120	2262	142	241	61	2196	2304	108	207	27

* בסיס לפנסיה ולרכיבים אחרים המכוססים על השכר ברוטו כגון: שעות נוספות, פרמיות, משמרות, תגמול מילואים.
הפרש 1: יחידים שאין להם קרן השתלמות.
הפרש 2: כאשר העובד מפסיק את ההפרשות לקרן השתלמות ומקבל את הפרשת המעסיק כשכר.
הפרש 3: לאחר זקיפת הפרשת המעביד לקרן ההשתלמות.
הערות:
1. ההפרשה לקרן ההשתלמות אינה על כל רכיבי השכר: ברמות 500–1000 ש"ח תושבה הפרשה בשיעור 5% וברמות הגבוהות הפרשה בשיעור 7.5%.
2. מי שמפריש לגמל יפסיד 1.25% הכנסה, עד תקרה של 24 ש"ח, ומי שמפריש לפנסיה או לפנסייה וגמל יפסיד 1.75% עד תקרה של 33 ש"ח.

גניבת דעת והצגה מעוותת

האוצר פירסם נתוני השוואה על השכר, לפני ואחרי הרפורמה שהם הונאה וגניבת דעת הציבור. גם אם שר־האוצר לא היה מודע לכך, הרי הוא נושא באחריות מיניסטריאלית לפרסום זה. בכל מקרה עליו לפטר מייד את הממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברון, שנתן יד להצגה מעוותת זו.

זיוף מודע

העיוות החמור ביותר הוא בכך שההשוואה של האוצר מכלילה את קרן ההשתלמות, שנכללה גם קודם בגדר הכנסתו של העובד, כתוספת להכנסה הפנויה בעקבות הרפורמה. זהו זיוף מודע. הכנסתו של העובד, גם לפני הרפורמה, כללה את קרן ההשתלמות והיא רק הופקדה כחיסכון לזמן בינוני. ההשוואה גם אינה לוקחת בחשבון את ביטול כל הפטורים והזיכויים האחרים, כגון: זיכוי לעיירות פיתוח, חיילים משוחררים בתעשייה, הוצאות רפואיות, עולים, סטודנטים, עבודה במשמרות, חנחות במקום העבודה, ארוחות במקום העבודה, הפרשות המעביד לקופות גמל, ביטול הזיכוי על הפרשות העובד וכד'.

חלק זעיר מזה מופיע כ„הערת שוליים" בה נאמר כי מי שמפריש לגמל יפסיד עוד 1.25 ו־1.75 אחוז משכרו. כנראה שהכללת סכומים אלה היתה הופכת רוב המספרים מחיוביים לשליליים, לכן העדיף מינהל ההכנסות לעסוק בגניבת דעת.

השפעה שלילית

גם לאחר כל „החנונות הקטנות" יוצא כי לרפורמה השפעה שלילית על הכנסותיהן של אמהות עובדות, בעלי משפחות מרובות ילדים, ומשפחות בהן שני בני הזוג עובדים. אולם מנתוני האוצר יש לנכות עוד 6 אחוז בגין תוספת קרן ההשתלמות כ„הכנסה חדשה" ועוד 5 אחוז בגין ההשמטות האחרות. אז יתברר כי מצבם של רוב השכירים יורע בעקבות הרפורמה, ורק בעלי הכנסות של 6000 ש"ח לחודש ומעלה, יהנו ממנה.

פירושו של דבר — צבי טימור

„התוכנית תסוכל בכל האמצעים"

הוחלט פה־אחד על דעת כל הסיעות בהסתדרות ● המזכ"ל קיסר: לא יקום כאן משק מכסיקני

מאת א. קורה, כתבנו לענייני עבודה

הוועד הפועל של ההסתדרות החליט אתמול פה־אחד, להסמיך את האגף לאיגוד מקצועי ואת הוועדה המרכזת, לנקוט בכל הצעדים הנדרשים כדי לסכל את התוכנית הכלכלית החדשה במתכונתה הנוכחית.

באיגודים המקצועיים ובמקומות העבודה שוררים תסיסה ומתיחות לקראת [illegible] הצפויים על התוכנית. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר בישיבת הוועד הפועל כי הממשלה מתכוונת לנטוש את הסכמי העבודה ואת הסכם תוספת־היוקר, על המגמה לפגוע בפטורים לקיצבאות ולילדים. משתתפים אמר קיסר כי זוהי שיא הרשעות.

אחריות ההסתדרותית

כל סיעות הבית, מערך, ליכוד, חד"ש ור"ץ תמכו בהצעת הוועדה המרכזת והיתה זו בכך הפגנת אחדות יוצאת דופן. בוועד הפועל הובע סיפוק מכך שגם האחדות והתעשיינים מתנגדות לתוכנית הכלכלית.

בהחלטת הוועד הפועל נאמר כי התוכנית מטיבה עם בעלי ההכנסות הגבוהות והעשירונים העליונים בחברה, ובו־בזמן פוגעת בבעלי הכנסות הנמוכות והבינוניות, בגימלאים, בנכים, בילדים, נשים עובדות, חיילים משוחררים, עולים חדשים, תושבי אזורי פיתוח, ובכלל מקבלי הקיצבאות הסוציאליות.

התוכנית, נקבע, מגדילה את הפערים החברתיים ואת העיוותים בחלוקת ההכנסה הלאומית, מבטלת הסכמים והישגים מוקנים לעובדים ולקבוצות חברתיות אחרות, והותרת לביטול הסכמי תוספת־היוקר והשכר. לפיכך דוחה הוועד־הפועל תוכנית זו, אלא אם תתוקן ותעובד מחדש מיסודה, על בסיס של חלוקה צודקת מבחינה חברתית של ההכנסות והנטל.

„פרשע חבירתי"

סערת רוחות פרצה באולם כאשר חבר מפלגת העבודה, איש „הפנתרים" לשעבר, [illegible] עלה לדוכן ואמר [illegible]

האם קיימת מחתרת יהודית חדשה בשטחים? ● עמוד 4

ויזל תורם מחצית פרס נובל לבית־כנסת חרדי בירושלים ● עמוד 4

ישראל מכרה נשק לאיראן ללא אישור הנשיא רייגן ● עמוד 2

השפעת מתפשטת – „מפילה חללים" ● עמוד 20

הרפורמות אנטי־מוסריות

הבה נהיה ריאליסטים: מעטים הסיכויים להכשלתה של חבילת האמצעים הכלכליים, הנלווית להצעת תקציב הממשלה לשנה הבאה, כפי שפורסמה סוף־כל־סוף אתמול, לאחר יותר משבוע של הדלפות וניחושים. החשדולה [illegible] במשמלה הנוכחית מצומצמת בכמותה ובעוצמתה; שני שרי ליכוד עד שלושה שרי מערך, וזה הכל. הרפורמה בשוק ההון כבר זכתה לברכתו של סגן שר האוצר, איש מפלגת העבודה, עדי אמוראי, ולכן מחייבת את מפלגתו, אף שאחו החלק הבעייתי ביותר בתוכנית המוצעת. ההתנגדות של ההסתדרות והאיגודים המקצועיים לשינויים בשיעורי המיסים מחד, ובמערכת הפטורים והזיכויים מצד שני, תביא ללא־ספק לתיקונים מסויימים בדגם הרפורמה, אך גם העקרונות וגם הפרטים החשובים העיקריים ישארו, ככל הנראה, על כנם. לקיצוצי תקציב יקומו מתנגדים תקיפים, ובשדה הזה יהיו הקרבות של האוצר במשרדים המערערים ביותר. אך תחזיתנו היא, כי לפחות שני שלישים מן הקיצוץ המתוכנן יוגשמו. בוודאי שלא תקום התנגדות ציבורית רחבה לרשימה הארוכה של טובות־ההנאה הצפויות ליחידים ולחברות, שמבשרת התוכנית, כמו הפחתת מס־ההכנסה, הפחתת מס־חברות, הגדלת ההקצבה במטבע־חוץ וכדומה.

עקב תחזיות אלה, יש לבחון את חבילת האמצעים המוצעת במיכלול אחד. היא עתידה להשפיע השפעה רבה מאוד על המשק והחברה הישראליים בשנים הקרובות. הכיוון והמסר שלה ברורים: ישראל שלאחר הרפורמות הללו תהיה מדינה שבה תיקטן המעורבות של הממשלה במשק, שבה יועמקו ויוחרפו הפערים הכלכליים בין שכבות האוכלוסיה השונות (במיוחד בקצוות), שבה יוקצו המשאבים הלאומיים העיקריים במידה רבה על־ידי כוחות השוק החופשי, שבה יסתלק המיגזר הציבורי מהכוונת השקעות ומעידוד החסכון, שבה יחולו על האזרחים למימון ישירות, ולא באמצעות מיסים פרוגרסיביים, חלק הולך וגדל מן השירותים הסוציאליים, ושבה תשוב לשרור ליבראליזציה ניכרת במטבע־החוץ, בדומה לזו שהיתה קיימת בשנים 1978 עד 1981.

[illegible]

על המשמר

מסך ראשון

מולייר מת

הביוגרפיה המומחזת של גדול מחברי הקומדיות, מולייר, שכתב מיכאל בולגאקוב הרוסי וביים גדליה בסר שלנו בתיאטרון העירוני חיפה, אמורה להיות ממפלט אקטואלי נגד גזירות הצנזורה.

למעשה זו הצגה גדושה המצאות, מוסברת יותר על המידה, עם דורון תבורי בתפקיד הראשי ואמנון מסקין כלואי ה־14. יותר משמתברר עד כמה מתנכלות הכנסיה והממשלה לחופש הביטוי של איש התיאטרון – מסתבר עד כמה קשרים הדוקים מדי בין אמן למושל מסוכנים לאמנות.

שחקנים רבים בצוות, הגדול צועקים. כשהם חשים שהטקסט שבפיהם חלש. זהו ברוק ולא ברק, שיעור בהיסטוריה, שכוונותיו טובות. אבל דרכו מוליכה אל הפיהוק. וזה חבל.

גיורא מנור

הרמטכ"ל: לא תשונה ההחלטה — ואלד לא ירצה לקצינים

דברים אלו אמר בוועדת החוץ והבטחון אתמול ● בהתייחסו לארועים בביר־זית, הדגיש כי צה"ל לא ירחיק חיילים תושבי השטחים משירות שם

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הרמטכ"ל משה לוי, תומך בהחלטת ראש אמ"ן אלוף שחק, שלא לאפשר לאל"מ (מיל) עמנואל ואלד, להרצות בפני קציני מודיעין באוניברסיטה העברית בירושלים.

הרמטכ"ל נדרש לנושא זה, בוועדת החוץ והבטחון, אתמול, בעקבות שאלה של מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות. הרמטכ"ל ציין, כי אילו היה הנושא מובא בפניו, ולא בפני ראש אמ"ן, הוא היה מקבל אותה החלטה. אף כי ואלד התחייב שלא לדבר בהרצאותיו על מלחמת לבנון, או על נושאים הקשורים לשירותו בצה"ל, סבור לוי, שהוא היה נגרר לסוגיות אלה, בעקבות שאלות שהיו מציגים בפניו משתתפי הקורס.

אירועי ביר־זית

מי שהיה מפקד יהודה ושומרון תת־אלוף (מיל) בנימין בן אליעזר תמה מדוע היה הקצין, באירועי ביר־זית, צריך לחדור עם ג'יפ וארבעה חיילים לתוך המון של 400 מפגינים. האם הקצינים בצה"ל בשטחים לא מקבלים היום הדרכה נאותה, תמה בן־אליעזר.

כזכור נהרגו באירוע זה שני סטודנטים.

בן־אליעזר תמה מדוע ראה הצבא צורך לעצמו להתערב בהפגנת הסטודנטים, שהיתה בסופו של דבר נגד אמל הלבנוני. הוא הוסיף כי למחרת היום, ערכו 700 סטודנטים הפגנה ברמאללה, הצבא עמד מהצד ודבר לא קרה.

אלעזר גרנות העיר כי הקצין היורה הוא מתנחל מאפרת. יש לשקול מחדש, האם לאפשר ל־חיילים־מתנחלים להשתתף במבצעים מסוג ההפגנה בביר־זית. גרנות גם הציע כי צה"ל לא ימשיך להעסיק חיילי סדיר בפיזור הפגנות כגרה, אלא חיילי מילואים, בעלי נסיון ושקט נפשי רב־יותר.

בתשובה אמר הרמטכ"ל כי צה"ל ימשיך במדיניותו ולא ישאל שום חייל היכן הוא גר. אין לצבא שום מדיניות להרחיק את תושבי השטחים מהשטחים, אין גם שום אינדיקציה, כי חיילי הסדיר פחות קרי רוח, או שטיפולם בהפגנות פחות טוב משל חיילי המילואים.

בעניין הרבנים

בתשובה לשאלה של מנחם הכהן (מערך), הדגיש הרמטכ"ל כי [illegible] אחוז מהרבנים הצבאיים, לא שירתו מעולם שרות סדיר בצה"ל, הם התקבלו הישר לקבע. המדיניות הזו שונתה. היום רב צבאי חייב בשרות סדיר. עם זאת, לא יפוטרו מהצבא רבנים ותיקים בקבע, שלא עברו את הסדיר.

שר החוץ פרס:

העדר מו"מ מדיני עלול לגרום הידרדרות מסוכנת

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר החוץ שמעון פרס אמר אתמול, כי תהליך השלום עומד בראש סדר העדיפויות של ישראל וכי יש להתמקד כיום בהגדרת אופיו של הפורום הבין־לאומי, שיאפשר משא ומתן בין הצדדים. פרס אמר זאת במהלך פגישה שקיים עם ראשי המטות של המפלגה הדמוקרטית בארה"ב, העושים בישראל.

פרס אמר עוד, כי אין להרתע מן הקשיים הנוכחיים העומדים בפני תהליך השלום מאחר שהעדר משא ומתן מדיני עלול לגרום להידרדרות מסוכנת באזור. פרס הדגיש, כי תהליך השלום זקוק גם לאמריקה חזקה.

מנכ"ל תדיראן יגאל נאמן:

„התעשייה הטכנולוגית בארץ מצוייה היום במשבר עמוק"

כך אמר בעת חתימת הסכם להקמת מפעל משותף עם רפא"ל ● המשבר נובע בגלל הגידול בעלות שכר העבודה ובגלל הצמצום הגדול בתקציב הביטחון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„התעשייה הטכנולוגית בישראל מצויה כיום באחת התקופות הקשות מאז הקמתה. המשבר הוא עמוק ביותר ולא ידענו כמותו. תקציב הרכש של משרד הביטחון ירד לשליש מהרמה שהורגלנו אליה", כך אמר אתמול מנכ"ל תדיראן יגאל נאמן בטכס חתימת הסכם למפעל משותף עם רפא"ל להתקני מצב מוצק.

נאמן אמר כי המשבר בתעשיות המתוחכמות נובע משתי סיבות: גידול דרמטי בעלות שכר העבודה בישראל ומכאן קושי להתחרות במפעלים בחו"ל, וצמצום גדול בתקציב הביטחון.

חברת תדיראן ורפא"ל חתמו אתמול על הסכם להקמת שותפות שתעסוק בפיתוח, ייצור ושיווק התקני מצב מוצק מיוחדים. השותפות החדשה שהוקמה בעידודו של משרד הביטחון תתמקד בפיתוח התקנים אלקטרו־אופטיים למערכות ראיית לילה, התקני סיליקון מיוחדים והתקנים לתחום המיקרוגלים.

בטכס חתימת השותפות השתתפו שר הבטחון יצחק רבין, מנכ"ל המשרד דוד עברי, מנכ"ל רפא"ל זאב בונן וראשי התעשיות הבטחוניות בישראל.

מטרת השותפות במפעל החדש היא לייעל את הפיתוח ולהוזיל בכפילויות מחקר ופיתוח. השותפות החדשה שבראשה עומד [illegible] בכיר ברפא"ל כוללת מתקנים משוכללים בירושלים וגליל ומומחים בעלי ידע. מנכ"ל רפא"ל זאב בונן התריע בדבריו מפני נסיון פזיז של משרד הביטחון להכתיב ולהשליט שותפויות בין מפעלים. „צריך לתת לתהליך הטבעי לקבוע את המצב" אמר.

(מימין לשמאל) מנכ"ל המפעל החדש, שר הביטחון יצחק רבין, מנכ"ל תדיראן יגאל נאמן וד"ר משה לניר ממקימי המפעל. (צילם: בועז לניר)

יצוא מיטבתה למצרים סוכם עקרונית השבוע

איש עסקים מצרי נפגש ביום שני עם נציגי מקיבוץ יטבתה כדי לבדוק אפשרות של יצוא מעדני חלב מתוצרת יטבתה למצרים.

לאחר הסכמה עקרונית בין שני הצדדים סוכם, כי בינואר יגיעו נציגי יטבתה למצרים כדי להשלים את העיסקה.

דובר מחלבת יטבתה גרעון ופניק מסר, כי עד כה ייבאה מצרים מעדני חלב מהולנד דרך הים, דבר המייקר את המוצרים.

לדברי המצרים עולים מוצרי יטבתה באיכותם על המוצרים מהולנד ואם גם יהיו זולים יותר, תחתם העסקה מיד.

במחלבת יטבתה נערכים כבר לאפשרות היצוא; בדעתם להביא את המוצרים ברכב מקורר עד לטאבה, משם יועברו ברכבים מצריים מקוררים עד לקהיר. (עתים)

פרצה מחלוקת על עתיד בתי „עצמונה"

מאת רפאל גאון כתבנו בדרום

בתי הישוב הזמני עצמונה שברצועת־עזה שפונו אתמול כשהישוב עבר למקומו־הקבע שלו במרחק של קילומטר משם –– מעוררים עתה ויכוח בין הגורמים השונים.

תושבי הרצועה בסוכנות ובממשלה, מובעים כי בתים אלה יאוכלסו על־ידי גרעין „פאת שדה"; ואילו ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות נסים זווילי וגורמים אחרים בממשלה מעדיפים להפוך את בתי עצמונה לכפר נופש בהנהלת מתיישבי רפיחים, ישוב שחוקם במקום.

ועד מתיישבי הרצועה שלח מכתב בעניין זה לראש הממשלה.

שמיר: כרגע לא נראה פיתרון בלבנון, ישראל תישאר בדרום

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול, כי הנשיא מובארק מותח באחרונה ביקורת פומבית על ישראל. לדעת שמיר רצוי, שהדו־שיח בין ישראל ומצרים לא יתנהל בתקשורת, אלא במגע ישיר בין נציגי שתי המדינות, במטרה לקדם את תהליך השלום ולשפר את היחסים. שמיר אמר זאת אתמול לסנטור הרפובליקני ממינסוטה רודי בושוויץ, שעמו נפגש.

הסנטור בושוויץ עומד לצאת מישראל למצרים והוא יעביר למובארק את דברי שמיר.

בדברו על המצב בדרום־לבנון, בתשובה לשאלה, אמר שמיר, כי אנו עדים עתה לנסיונות של הפלשתינים לחדש את אחיזתם בדרום־לבנון, „בעזרת הבחישות של איראן וסוריה". שמיר אמר, כי ישראל עוקבת מקרוב אחרי תופעה זו, הנוגדת ללא ספק את האינטרסים של תושבי דרום־לבנון. אלה מתנגדים לשובם של הפלשתינים, אמר שמיר, ומנסים לבלום את חילתם דרומה.

שמיר ציין, כי „כרגע לא נראה פתרון וישראל תמשיך לשמור על אחיזתה בדרום לבנון".

על הארועים בגדה המערבית אמר שמיר, כי למרות ארועים אלה מתגברת בקרב התושבים [illegible] של ריאליזם.

סנטור בושוויץ אמר, כי לדעתו ולדעת חבריו בסנט נתונה ישראל כשורה בפרשת הנשק לאיראן ואין לה סיבה לחשוש מהיחסים המתנהלים עתה בארה"ב. בשוויץ ציין עוד, כי הנושא הוא אמריקני.

ראש עיריית בת־ים:

לא תימשך נטיעת הגן לפני שיופסקו ההשמצות

מאת אשר שילוני, כתבנו בבת־ים

במבריקים אל שר הפנים ומבקר המדינה הודיע ראש עיריית בת־ים אהוד קינמון, על השהיית נטיעת גן ציבורי בשכונת רמת־הנשיא, שהחלה לפני כחודש, בגלל מסע־השמצות שמנהל נגדו ונגד משפחתו, כאילו שיקולים לנטוע את הגן הם אישיים כיוון שבנו גר בקרבת מקום.

ראש העירייה טוען שההשמצות מופצות באמצעי התקשורת על־ידי גורמים שונים ותובע ממשרד הפנים ומבקר המדינה לשגר למקום ועדת ביקורת שתלמד את העובדות ותפרסם את ממצאיה.

אירגון ויצ"ו חוזר בו מתמיכתו במאבקן של עובדות המעונות

מאת רונית מורגנשטרן, כתבת „על המשמר"

ארגון ויצ"ו חוזר בו מתמיכתו במאבקן עובדות המעונות שלו, במכתב שהגישה נציגת הנהלת ויצ"ו למזכירות ועד עובדות ויצ"ו דורשת ההנהלה מהעובדות להפסיק את העיצומים ולחזור מייד לעבודה.

ההנהלה מסבירה במכתב כי היא מנועה מלתת תוספות שכר והיא גם חוזרת בה ממנה שכבר הובטחה לעובדות בשבוע שעבר –– הכרה ב־7.5 שעות עבודה כמשרה ויומיים נוספים של חופשה באוגוסט.

פגישה שהיתה אמורה להערך אמש בין ועד העובדים להנהלה לא התקיימה בגלל אי־הופעת נציגות ההנהלה. נציגות ועד העובדים שהגיעו מכל הארץ עזבו במחאה את המקום.

בתגובה למכתב, לפיו מנתק ויצ"ו את המגעים עם עובדות המעונות, מתכוונות העובדות להקצין עוד יותר את מאבקן. הן מתכננות אסיפות כלליות בכל יום באיזור אחר בארץ, וסגירת המעונות בכל איזור במשך האסיפה. היום מתוכננת אסיפה כזו בירושלים ומחר באיזור המרכז מרחובות ועד נתניה.

אירגון ויצ"ו איים לסגור מעונות במקומות מסויימים ולפתוח בכוח באמצעות מתנדבים במקומות אחרים, ביניהם בירושלים במטרה לשבור את מאבקן של המטפלות.

בפגישת חירום של הורים ממעון ויצ"ו גן־מאיר בתל־אביב, שחלקם פעילים בוועד ההורים הארצי, הביעו ההורים תמיכה במאבק המטפלות להעלאת שכרן. יחד עם זאת לאור ההשבתות המתוכננות, [illegible] בשלב ראשון פנייה לכל ההורים שלהם ילדים במעונות ויצ"ו [illegible] מתשלום חודשי עבור המעון.

מזג האוויר

הטמפרטורות: [illegible]
שלים 4־13; רמת הגולן 6־16; [illegible] חיפה 9־20; עפולה [illegible]; שומרון 5־18; תל אביב 8־20; [illegible] 6־21; עזה 8־20; באר שבע [illegible]; אילת 11־23.

מועצת קן קיבוצי

מחר יום ה' עד שבת (20–18 דצ')

המקום: מוסד שומריה בקיבוץ משמר העמק
שעת פתיחה: 17.00
נושאים לדיון במועצה:
1. דברות השומר הצעיר והשקפת עולם שומרית.
2. תנועת השוה"צ במכלול חיי המוסד.

משתתפים:
1. נציג מכל קב' י־י"ב ומשקיף מכל שכבה ט'.
2. רכזים חברותיים ומדריכי ח"צ.
3. 2 נציגים מחבר עובדים בכל מוסד.

הסעים:
אוטובוס 1: יציאה 14.30 ת"א (בית הדר) איסוף ביקום.
אוטובוס 2: יציאה 15.00 ממעברות, צומת כפר הרואה; 15.15 גן־שמואל וצומת כרכור, 13.45 אגד עפולה.
אוטובוס 3: יציאה 16.00 מחיפה (אולמי רון).
נא להביא שקי שינה. להתראות.
צוות המועצה

ראש הצוות בבית הלבן העיד בשבועה:

ישראל מכרה נשק לאיראן בניגוד לדעת הנשיא רייגן

"לוס אנג'לס טיימס": נורת תכנן לחטוף קרובי־משפחה של איראנים בכירים כדי להחליפם בבני־הערובה האמריקניים בלבנון ● יו"ר ועד המודיעין של הסינאט: 95% של הפרשה כבר ידועים לנו ו־5% הנותרים נמצאים בידי נורת

מאת דליה רפאל, כתב "על המשמר" בוושינגטון

וושינגטון. — ראש צוות בית הלבן, דונאלד רייגן, טען אתמול, בעדותו בשבועה בישיבה סגורה של ועדת המודיעין של הסינאט, כי ישראל העבירה נשק לאיראן, באוגוסט 1985, בניגוד לדעתו של הנשיא רייגן — מסר אתמול "ניו־יורק טיימס".

לדברי העתון, אמר דונאלד רייגן, כי באוגוסט 1985, דחה הנשיא את הרעיון של מכירת נשק לאיראן באמצעות ישראל, אך ישראל התעלמה מעמדתו ושלחה נשק לאיראן. בעקבות זאת, נהפכו מכירות הנשק לאיראן למדיניותה של ארה"ב.

עדות רייגן סותרת את דבריו של רוברט מקפארליין בעדותו באותה ועדה, לפני כשבועיים. מקפארליין, שהיה ב־1985 יועץ הנשיא לבטחון לאומי, מסר לוועדה, גם כן בשבועה, שהוא אישר לישראל להעביר את הנשק לאיראן, לאחר שקיבל אישור בעל־פה לכך מהנשיא רייגן.

כללית, תומכת גירסת ממשלת ישראל בגירסתו של מקפארליין. אולם, דברי דונאלד רייגן נתמכים על־ידי הודעות שמסר שר־המשפטים, ארוואר מיז. ב־25 בנובמבר, אמר מיז, כי לנשיא נמסר מידע על אודות המשלוחים רק לאחר שבוצע המשלוח הראשון, בספטמבר 1985. גם מיז אמור להופיע השבוע לפני הוועדה.

"לא ידענו על קשר הקונטראס"

בעדותו אתמול, חזר דונאלד רייגן על הכחשותיו, שהיה לו או לנשיא מידע מוקדם על התוכנית להסב כספים מרווחי עסקות הנשק עם איראן למורדים בניקאראגואה. סנטורים שנכחו בישיבה מסרו לעתון, כי רייגן אמר שלא הוא ולא הנשיא לא נפגשו ביחידות עם אוליוור נורת, שהוא האדם ש אותו רואה המימשל כמי שאירגן את העסקות הסוריות, או הממונה עליו, פויינדקסטר.

(המשך בעמוד 16)

ירושלים: ישראל פעלה לפי אישור אמריקני

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

מקורות מדיניים בירושלים שהתבקשו להגיב על עדותו של ראש צוות הבית הלבן דונלד רייגן אתמול, אמרו, כי מדובר בעניין פנימי אמריקני ולישראל אין כל נגיעה לכך. המקורות ציינו עם זאת, כי ישראל פעלה, במשלוחי הנשק לאירן, על פי אישור אמריקני.

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה

"חלק משרי מפלגת העבודה אינם זוכרים מי שלח אותם"

הדברים נאמרו בעקבות תמיכתם של חלק משרי העבודה בתוכנית הכלכלית ● המשמרת הצעירה תומכת בעמדת ההסתדרות השוללת את התוכנית ● מזכ"ל העבודה: התוכנית תחדש את מסע האשליות

מאת דורית גמן ואבשלום קוה
כתבי "על המשמר"

התכנית הכלכלית החדשה, כפי שהיא מוצגת עד כה יוצרת אווירה מתירנית בלתי־מצדקת ויש חשש שהיא תהווה המשך למסע האשליות שנערך בתקופת שרי אוצר אחרים של הליכוד — אמר אתמול מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם.

לשכת מפלגת העבודה והסיעה בכנסת יתכנסו היום לדיון בתכנית הכלכלית.

מזכ"ל העבודה אמר עוד, כי מפלגתו תבחן את התכנית משני היבטים: האחד האם היא טוענת לעקרונות ולערכים של מפלגת העבודה, והאם היא תתן עדיפות לכוחות הנכונים במשק ולא לכוחות ספקולטיביים. לדבריו, והתכנית צריכה להביא לצדק גדול יותר בחלוקת ההכנסות, לעודד את היצור ולהמשיך את אווירת החירום במדינה, הנמצאת במצב חירום כלכלי.

מבצע החתמה

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה ראובן בן־עמי אמר אמש בתגובה על פרסום רשמי של התכנית הכלכלית החדשה, כי אם מפלגת העבודה תתמוך בתכנית המוצעת יהיה בכך צעד נוסף בהרס העצמי שלה.

חברי הוועדה המרכזת, מטעם מפלגת העבודה וכן ראשי איגודים מקצועיים ישתתפו היום בדיון שיתקיים על התכנית בלשכת המפלגה. הנהלת הפורום ההסתדרותי — גוף בראשו עומדים יושב־ראש האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ויושב־ראש האגף לארגון ולמועצות פועלים גדעון בן־ישראל — החליטה לפתוח במבצע החתמה של חברי מרכז המפלגה בדרישה לכינוס לאלתר של מרכז המפלגה.

בישיבת הנהלת הפורום הובעה תרעומת רבה על עמדת חלק משרי המערך שכבר הביעו תמיכה פומבית בעקרונות התכנית. חבר הוועדה המרכזת שמעון אביזמר אמר אתמול, בישיבת סיעת המערך בוועד הפועל, כי מפלגת העבודה מגמגמת בכל הקשור לתכנית החדשה. בן־עמי אמר אמש כי חלק משרי מפלגת העבודה שכחו מי שלח אותם.

במשמרת הצעירה

לשכת המשמרת הצעירה שוללת את התוכנית הכלכלית כפי שהוצגה על־ידי שר האוצר בשל היותה תוכנית הפוגעת באוכלוסית השכירים במדינת ישראל ובמיוחד בשכבות החלשות. תוכנית זו קובעת המשמרת, עומדת בסתירה לעקרונות החברתיים המנחים את תנועת העבודה.

המשמרת הצעירה מביעה תמיהה על כי שרי מפלגת העבודה לא יצאו חוצץ נגד התוכנית הכלכלית ולעומת זאת הציגו עמדה לא אחידה ולא מובנת.

ברגלס: התוכנית הוגשה בחפזון רב מדי

מאת יוסף גליל כתב "על המשמר"

"צריך רפורמה בשוק ההון וצריך גם רפורמה בהצעת התוכנית הכלכלית החדשה, שהוגשה בחפזון" אמר אמש יושב־ראש מועצת המנהלים של בנק הפועלים פרופ' איתן ברגלס, בהרצאה שנשא בפורום המורחב של מזכירות המרכז החקלאי בתל־אביב.

בהתייחסו לתוכנית הכלכלית החדשה אמר, כי לראשונה בתולדות המדינה קרה דבר מדהים, שתוכנית כלכלית הוכנה כחדרי חדרים של האוצר בחופזה רבה, ובלי לשתף את הגורמים במשק. כמו כן ציין פרופ' ברגלס, כי התוכנית מתעלמת מהסקטורים היצרניים — התעשייה והחקלאות — ואינה מבטיחה המשך הצמיחה במשק, שהיא המטרה המרכזית של כל תוכנית כלכלית.

ינון מבקש לעכב שילוב החינוכית בשידורי הניסיון של הערוץ השני

מאת אתי רונאל,
כתבת "על המשמר"

יושב־ראש הוועד המנהל של רשות השידור מיכה ינון ביקש אתמול משר החינוך יצחק נבון, לא לקבל את ההחלטה הסופית שתאפשר לטלוויזיה החינוכית להשתתף בשידורי הנסיון של הערוץ השני, בטרם יפגש עם הוועד המנהל של רשות השידור בעניין זה.

כזכור החליטו שרי החינוך והתקשורת להרחיב את השידורים הנסיוניים של הערוץ השני באמצעות הטלוויזיה החינוכית ולכלול בהם גם סרטים, תכניות קנויות ומקוריות ממאגר התכניות של הטלוויזיה החינוכית וגם שידור חוזר של ערב חדש, שישודר ב־08.30 בערב. כמו כן הציע שר החינוך לרשות השידור להשתלב בשידורים אלה ולהציע תכניות מקוריות.

לפני מצריים

ההצעה עוררה סערה בהנהלת רשות השידור הרואה בשידורי הנסיון של הערוץ השני — כל עוד לא התקבל החוק בכנסת — שידורים פיראטיים לכל דבר. במשרד התקשורת מנמקים את הקדמת השידורים בצורך להשתלט על התדר היחיד הפנוי עדיין באזור לפני שמצרים תקדים ותשתלט עליו.

פתרון מניח דעת

עתה נראה כי נמצא לבעיית אי החוקיות פתרון המניח את דעתם של הערוץ השני והטלוויזיה החינוכית גם יחד: הטלוויזיה החינוכית תזכה בשעות השידור החסרות לה בשעות הערב ואילו הערוץ השני יזכה בגושפנקא חוקית לה הוא נזקק מכיוון שהחינוכית משדרת לפי החוק.

יחד עם זאת מציין ינון כי הוועד המנהל של רשות השידור רואה בחיוב את שיתופה של הטלוויזיה הכללית בשידורים הנסיוניים של הערוץ השני. אלא שהשתלבות זו צריכה לחיות במתכונת השידורים ושעות השידור הקיימים היום בטלוויזיה הממלכתית והחינוכית.

"המשמר" המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה:
רח' חומה ומגדל 2 תל־אביב טל' 378833
חשבון בבנק הדואר 4-43360
המען למכתבים
שירות שק־דואר מעל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2 Choma Umigdal St. Tel Aviv 67771 Phone 378633 Telex 341652

צלצול מהיר

לילי מנחם, חברת מועצת עיריית תל־אביב

למען הצניעות — אנו מוכנות להצביע מאחורי הפרגוד

יו"ר הגוף הבוחר של הרב הראשי האשכנזי של תל־אביב–יפו, מרדכי בסוק, מתכוון, כך פורסם. לעשות "תרגיל", ולהפחית את מספר החברים בגוף הזה מ־90 ל־18. וכל זאת, על־מנת שלא יכללו בו, בגוף הבוחר, נשים. פנינו איפוא לאחת מארבע הנשים, העומדות על זכותן להימנות עם חברי הגוף הבוחר, לילי מנחם, ושאלנו: מהם סיכוייה לבחור בכל זאת ברב הראשי של ת"א?

החוקר אינו קובע מה צריך להיות מספר החברים בגוף הבוחר. הוא רק קובע, שעל מחציתם להיות נציגי העיריה ומחציתם נציגי המועצה הדתית ובתי־הכנסת, ומותר שיהיו ביניהם גם גברים וגם נשים. אלא שהרבנים הראשיים, הספרדי והאשכנזי, קבעו, שמחמת צניעות, אסור לנשים לבוא בקהל גברים, מה עוד, שהם רבנים.

ואיך הגבתן?

אמרנו, שנפעל בהתאם לחוק. אז הודיעו הרבנים, שאם נעשה כן, לא יקבל הרב שייבחר את ברכתם. משמעות הדבר היא, שהם לא ישתפו אתו פעולה.

וכתוצאה מכך, ויתרו רבה של נתניה, ישראל לאו, והרב איסר פרנקל על כוונתם להגיש את מועמדותם?

כך שמעתי.

האם ניסיתן לשכנע את הרבנים הראשיים בצדקת טיעוניכם?

ודאי. אמרנו להם, כי אנחנו מוכנות להצביע באותה קלפי, אבל, מאחורי הפרגוד, כדי שצניעותם לא תיפגע. גם שאלנו אותם, למה כשרים קולות הנשים המצביעות בבחירות לכנסת וכאן אנחנו פסולות? התשובה היתה, שלבחירות לכנסת רצים שומרי מסורת, אבל לא רבנים. לכן, אין זה אותו דבר. הזכרנו אפילו את הנביאה דבורה ושאלנו, האם גם היא נפסלה מלהשתתף בחיים הציבוריים של בני־ישראל? אבל, הרבנים ציטטו לפנינו פסוקים על כך. שהקב"ה הורה לברק בן־אבינועם לא לקחת עמו את דבורה, שמא יגידו שאשה ניצחה בקרב. ברק התעקש רק משום שהיה חלש אופי ואיש רכרוכי.

מה יהיה איפוא המהלך הבא?

אנחנו מחכות לראות מה תהיה הכרעת הוועדה המסדרת בקשר למספר החברים. אבל, אנחנו חוששות שבמצב הקיים, לא תהיה ברירה. אלא לעתור לבג"ץ, שיורה על קיום החוק. **אתי רונאל**

אנו מודיעים בצער רב
על מות חברתנו היקרה
צפורה חכים
ממיסדות הקיבוץ
ההלוויה תתקיים היום, יום ה' 18.12.86 בשעה 15.30
המשפחה
ובית רמת־השופט

הננו משתתפים באבלו של
הח' כרמי יוסף
על מות
אמו ז"ל
הנהלת רשות השיפוט ועובדיו
הוועד־הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

ליוסי בולגנין ולמשפחתו
אתכם באבלכם במות האם
מזל בולגנין
קיבוץ רשפים

לרחל קליין והמשפחה
אנו משתתפים בצערכם העמוק
על מות אחותך
צפורה ז"ל
קיבוץ כפר מסריק

לחברתנו רחל יוגלי ומשפחתה
משתתפים בצערך במות אחיך
משה הוברמן
קיבוץ עמיר

רבין: חשפנו אמצעי לחימה חדשים כדי לנסות למצוא להם שווקים

רבין ניסה להסביר לח"כים עד כמה התאמץ למנוע פיטורים בתעשיות הבטחוניות ■ ח"כ גרנות: הפיטורים עלולים לפגוע ברמת המחקר והפיתוח הבטחוני והמפוטרים עלולים להגר

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

"בשר בטחון למעלה משנתיים נאלצתי לפטר כאחד עשר אלף אנשי קבע, אזרחים עובדי צה"ל, ועובדי מערכת הבטחון במחקר ובייצור. כדי לשמור על הפוטנציאל של רפא"ל ולמנוע פיטורים — החלטתי לחשוף אמצעי לחימה חדשים, בניגוד לכל שיקול מבצעי בטחוני. עשינו זאת בתקווה למצוא למוצרים אלו שווקים חדשים". דברים אלו סיפר אתמול לכנסת השר רבין בהשיבו לחמש הצעות לסדר היום בפרשת הפיטורים ברפא"ל ובסולתם.

אמנון לין (מערך), אמר כי ברשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל) עובדים אנשים מוכשרים ומסורים. הם האחראים לפיתוח מערכות נשק מתקדמות, מתוחכמות ומודרניות. אנשי רפאל נמצאים בחזיתות הקרב, בסטי"לים, ליד סוללות התותחים ובתוך הטנקים, כדי ללמוד את צרכי צהל מקרוב. המשך תהליך הפיטורים ברפא"ל יפגע בבטחונה של המדינה. יש צורך בועדת חקירה שתקבע מי אחראי לכך שלא היו לנו אמצעי לחימה מספיקים כדי להתגונן מפני טילים סוריים בעלי ראשי נפץ כימיים וקליטים".

גרנות: פגיעה במחקר

מנכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות קרא למערכת הבטחון להכניס למגירה את התכניות לפטר עוד 550 מעובדי רפא"ל. "אל לנו לשכוח שעובדים בכני אדם. גורלם של עובדי אתא עדיין לא מש מזכרוננו". הפיטורים עלולים לפגוע ברמת המחקר והפיתוח הבטחוני של ישראל. ויפגע באמון של שאר העובדים ברפא"ל ביציבות מקום עבודתם ופרנסתם. המפוטרים עלולים לחפש את עתידם בחו"ל — דבר שיפגע בבטחונה ובכלכלתה של המדינה. גרנות הציע כי ייקבע סדר עדיפויות אחר, להקצאות הפנימיות של משרד הבטחון. מאיר וילנר (חד"ש) תקף את המדיניות הישראלית ליצא נשק למשטרים פאשיסטיים. יובל נאמן (התחיה), הסביר כי היכולת לפתח אמצעי לחימה חשובה יותר מאשר הנשק המצוי ברשותה של מדינה.

רן כהן: האלטרנטיבה — ירידה

דוד מגן (ליכוד) קרא לשר הבטחון לאמץ מדיניות ליברלית ולחשוף חלק ממוצרי רפא"ל לשוק הבין לאומי, מאלה שחשיפתם לא תגרום נזק לישראל. לדעתו מוכנים עובדי רפא"ל לוותר על חלק משכרם, עד יעבור זעם.

רן כהן (ר"צ) הצביע על כך כי בקרב צעירים בעלי השכלה טכנולוגית גבוהה, האלטרנטיבה העיקרית לאבטלה היא הירידה מהארץ. ישראל טעתה כאשר ביססה את התעשיה שלה יותר מידי על מוצרים בעלי זיקה בטחונית וצבאית. הוא הדגיש כי בניגוד לעבר, מדובר הפעם ברפא"ל לא רק בפיטורי עובדים אלא גם בסגירת מרכזי התמחות ומפעלים עתירי ידע.

בדברי תשובתו הדגיש שר הבטחון יצחק רבין כי הקיצוץ בתקציב משרדו פוגע בכושרה הבטחוני של המדינה. נפגע סדר הכוחות של צהל ביבשה, באויר ובים. "אמצעי לחימה טובים מונחים בצד, כיוון שאין כסף לתחזק אותם", אמר רבין. ברפא"ל פוטרו 700 איש, וכל קיצוץ נוסף בתקציב הבטחון יביא לפיטורים נוספים.

הכנסת תמשיך לדון בנושא זה בוועדת החוץ והבטחון.

קורפו משיב ל"ממהרים"

מחקרים בטכניון ובארה"ב קבעו שמהירות מופרזת = קטל בדרכים

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

העלאת מהירות הנסיעה פרושה הגדלת מספר התאונות הקטלניות, והגדלת מספר ההרוגים, אמר אתמול בכנסת שר התחבורה חיים קורפו, בהסתמכו על מחקר שעשו בנושא זה פרופ' א. שקלבסקי וד"ר מהלאל מהטכניון.

בהשיבו לשאילתא של בני שליטא ליכוד ליברלים, הודיע קורפו כי מחקר שנעשה בשנת 1984 בארה"ב על ידי מומחי תחבורה, לבקשת הקונגרס האמריקני, קבע בצורה חד־משמעית, כי אין להעלות את מהירות הנסיעה בארה"ב ויש להשאירה כפי שהיא שם כיום (55 מייל לשעה).

זאת בשל הקשר הישיר שנמצא בין הורדת מהירות הנסיעה לבין הירידה במספר ההרוגים.

שר התחבורה ציין עוד כי משטרת ישראל שינתה לפני כשנה ותצי את מבנה חלוקת סיבות התאונות, כאשר עד אז היווה גורם המהירות את הגורם המרכזי לתאונות והגיע ל־25% אחוז.

כאשר המשטרה מציינת את הגורם של "אבדן שליטה" או "סטיה מנתיב" כסיבת התאונה, הרי אין כל ספק כי מהירות מופרזת תורמת לכך תרומה נכבדה ביותר.

שר התחבורה הדגיש כי מבחינת צריכת הדלק מהירות נסיעה מעל 90 קמ"ש, היא בזבזנית מאוד.

צבן: סגן יו"ר ועדת הכספים חרג מכל נוהל תקין בדיון על שיף

מאת יצחק שור
כתבנו בכנסת

המלונאי חיים שיף ביקש אתמול את תמיכתה של ועדת הכספים בפריסת חובותיו, בסך 20 מיליון דולר, על פני עשר שנים. אם לא ייעשה כן צפוייה התמוטטות לרשת בתי המלון שלו אשר מעסיקה בעונת שיא כ־2000 איש.

חלק מחברי הוועדה תמך בבקשתו וחלק התנגד לה. בתום הישיבה החליטה הוועדה לפנות לאוצר ולקיים דיון במצוקת הענף כולו, ובכלל במצוקת רשת שיף. את הדיון בוועדה יום רכז סיעת הליכוד בוועדה יגאל כהן.

ח"כ צבן (מפ"ם) תקף בישיבת הוועדה את מ"מ יו"ר ועדת הכספים יגאל כהן, משום שחרג מכל נוהל תקין, שעה שהעלה סוגיה כלכלית של אדם אחד ולא של כל הענף.

לדברי ח"כ צבן מתבזה ועדת הכספים שעה שהיא מאפשרת לח"כים ליזום הזמנת גורמים אינטרסנטיים לדיון בוועדה, מבלי שעניינם נבדק כראוי בידי הגורם הממלכתי הרלבנטי.

בדעת צבן ליזום תיקון בתקנון הכנסת כדי למנוע שיבוש הדיון בוועדות בידי גורמים אינטרסנטיים. לפני התחלת הדיון עזב ח"כ מאיר שטרית ליכוד, את הישיבה משום שאשתו עובדת ברשת שיף.

במהלך הדיון הסביר שיף לוועדה, כי נסיונותיו למכור נכסים לא עלו יפה בשל שפל בענף, ומינוי כונס נכסים, אינו כדאי משום שההצעות נמוכות בהרבה מן הערך הממשי של הנכסים. לפי דבריו בנויה רשת המלונות כאורח רווחי ותוכל לעמוד בהחזר החוב אם יתפרס על פני זמן ממושך. ערך הנכסים מבטיח את ערך החוב.

משוררת: משוחררת: המשוררת האוקראינית אירינה ראטושינסקאיה ובעלה איגור גראשצ'נקו, בבואם אתמול לשגרירות הבריטית במוסקווה, לקבלת אשרה לקראת יציאתם מברית־המועצות לבריטניה — היום. המשוררת סיפרה, כי כשהיתה כלואה בעוון תעמולה אנטי־סובייטית, חרטה בחשאי 250 שירים על סבון ומחקה כל שיר אחרי ששיננה אותו בזכרונה (צילום: איי.פי.)

יום עיון
למבקרים פנימיים במשק ההסתדרותי
יתקיים ביום 23.12.86 בבית הספר לפעילי ההסתדרות
רח' נהרדעא 5, תל־אביב

התכנית

8.30–9.00	התארגנות
9.00–9.30	המשק, ניהול ובקרה – דני רוזוליו, מזכיר חבה"ע
9.30–10.00	נוהל אחיד לעבודת מבקרים פנימיים – א. ולטמן, מנכ"ל משרד מבקר ההסתדרות
10.00–11.00	חשיבותה של ביקורת ציבורית – ד. גוטמן, מבקרת הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית
11.00–12.15	רב־שיח: עצמאותו ואי תלותו של המבקר הפנימי בעיני המנהל. משתתפים: הח' א. גנני – יו"ר כור תעשיות (מנחה); הח' מ. פסוניג – יו"ר יכין; הח' ב. נאון – מנכ"ל קואופ. דן חשרון; הח' י. נאמן – מנכ"ל תדיראן
12.15–13.00	הביקורת והמבוקר במשק הציבורי וסיכום הרב־שיח – מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר
13.00–14.00	ארוחת צהריים
14.00–15.00	היחסים בין מבקר חיצוני (רו"ח) לבין המבקר הפנימי – רו"ח א. גנע, סגן ראש אגף הכספים "כור תעשיות"
15.00–16.00	ועדת ביקורת בגופים ציבוריים והביקורת הפנימית – הח' י. בכור, יו"ר ועדת הביקורת בוה"פ
16.00–17.00	יעדים וסיכום – מבקר ההסתדרות, הח' נ. בלומנטל

"להפסיק צלילי הדיכוי ברשת־ג'"

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

"להפסיק את שידורי הפרסומת הקוראים לישראלים לבקר בדרום אפריקה" דרש אתמול הרכז הבינלאומי של צעירי מפ"ם, ג'וני גל, במכתב למנהל רשות השדור, אורי פורת.

במכתבו מכנה גל את הפרסומת של חברת התעופה הדרום אפריקנית, המשודרת זה שבוע ברשת ג', "צלילי הדיכוי והאפליה הגזעית". הוא מזכיר לפורת כי כל העולם הנאור נוקט היום צעדי ענישה והחרמה נגד דרום אפריקה, ולא יתכן שברשות השדור הממלכתית ישמיעו שידורי פרסומת הקוראים לבקר בה.

תגובת דוברת קול ישראל: אילו מצאו "שירותי פרסומת בשידור", פסול בפרסומת האמורה, היו פונים לוועדה מיוחדת שתבדוק את הפרסומת איננה ראויה לשידור ואולם, שפ"ב לא מצאו בפרסומת שום פסול וגם ועדת הביקורת לא יזמה שום דיון בנושא. ולכן ימשיך קול ישראל לקרוא לאזרחי ישראל לבקר בדרום אפריקה.

הצעת־חוק לשידורים סדירים

מאת אתי רונאל,
כתבת "על המשמר"

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ביקש אתמול להכין הצעת חוק שתבטיח שידורים סדירים במקרה של שיבושים בשידורי רשות־השידור בכלל ובטלוויזיה בפרט. השר ביקש זאת מהיועץ המשפטי לממשלה מר יוסף חריש ומחברי ועדת משפטנים בראשות הפרופ' שמעון שטרית, שבדקה את חוק רשות־השידור.

הועדה, שהגישה את המלצותיה לשר בראשית החודש, מציעה בחוק רשות השידור תיקונים שיסדירו את הסמכות ואת הדרכים להפסקת שידורים ולחידושם. השר החליט, כזכור, על הקמת הועדה, לאחר שהתברר לפני כשנה, בעקבות שיבושים חמורים שהיו בטלוויזיה, כי על־פי החוק הקיים אין לרשות השידור סמכות להפסיק שידורים כדי לעסוק בהתארגנות מחדש.

חברי ועדת שטרית הדגישו באוזני שר החינוך והיועץ המשפטי לממשלה, כי הצעותיהם מושתתות על שלוש העקרונות יסוד חשובים ביותר והם: הצורך להבטיח את חופש הביטוי של כלי התקשורת האלקטרוניים בחברה דמוקרטית; הצורך לצמצם ככל האפשר את ההתערבות החקיקתית ביחסי עבודה; והאינטרס הציבורי המחייב את הרשות להבטיח שידורים סדירים.

ויזל תורם 150 אלף דולר להקמת ביכ"נ חרדי בבירה

מאת יצחק שור,
כתבנו בכנסת

הסופר אלי ויזל, החתן הטרי של פרס נובל לשלום, הודיע אתמול בירושלים כי יתרום את מחצית הפרס, כ־150,000 דולר, להקמת בית כנסת חרדי גדול בשכונת רמות בצפון העיר.

בית הכנסת יישא את שם אביו של ויזל, וייבנה ביוזמת הרב מנשה קליין. הרב קליין ואלי ויזל חיו יחד כאותו צריף במחנה ההשמדה בוכנואלד ואחרי המלחמה שהו יחד בבית יתומים בצרפת, משם היגרו לארצות הברית. בניו יורק לומד אלי ויזל אחת לשבוע דף גמרא מפי הקרב קליין.

בבית הכנסת יהיו אלף מקומות ישיבה והוא ישמש מרכז לקריית אינגוואר, המתחילה לצמוח ברמות. בקרייה החרדית החדשה חיות עתה 10 משפחות ועוד כמה מאות משפחות עומדות לעלות בקרוב מארצות הברית.

50
התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

הודעה למנויי התזמורת
בחיפה בתל־אביב
ולחברי חוג השוחרים

מסיבות שאינן תלויות בנו
החזרה ביום ששי, 19.12.86,
לא תהיה חזרה גנרלית
ולכן לא תיפתח לקהל
אתכם הסליחה

הננו שמחים להודיעכם שחשבוע הוחלפה מערכת הטלפונים בקיבוץ שניר

מהיום יהיו מספרי הטלפון כדלקמן:

מזכירות	069-52411
מזכירות	069-52511
מרכז משק	069-52405
מפעל מזכירות	069-52517
מפעל מזכירות	069-52518

כמו כן קיים חיוג ישיר לחדרי החברים
תודתנו נתונה לחברת בזק ותדיראן
קיבוץ שניר

האם יש „ממשיכים" למחתרת היהודית?

מכונית ובית מולכדו ברימונים מתוצרת צה"ל בכפר סילואן

מפקד משטרת ירושלים: נחקרת אפשרות שהמעשה נעשה ע"י יהודים. אך גם אפשרות כי גורמים עויינים עשו זאת כדי לחדש את המתיחות

חבלני משטרת ירושלים הצליחו לנטרל שני רימוני יד ממולכדים מתוצרת צה"ל, שהונחו ליד פתח בית ומתחת למכונית השייכים לערבים. מפקד משטרת ירושלים, תנ"ץ יוסף יהודאי מסר כי אין וראות שזהו מעשה ידי יהודים וכל האפשרויות נחקרות.

סמוך לשעה 07.45 ניסה עומר גראמה, בן 25, לפתוח את דלת הברזל של ביתו מתחת לכביש העופל, לא הרחק משער האשפות. לדבריו הוא חש בהתנגדות ואז פתח חלון קטן המהווה חלק מן הדלת, והבחין בחבילה המונחת ליד פתח הבית. הדבר עורר את חשדו והוא הזעיק את המשטרה.

חבלני משטרה הגיעו למקום, גילו רימון ממולכד והצליחו לנטרל אותו. התברר כי הרימון היה ללא נצרה והמנוף היה מוחזק בחוט שחובר לדלת. פתיחת הדלת היתה אמורה להפעיל את מנגנון הרימון ולפוצצו.

סמוך לשעה 09.30 הודיע חסן חאמד למשטרה על חפץ חשוד תחת מכוניתו, מסוג פורד טרנזיט. גם כאן מצאו החבלנים רימון ממולכד וניטרלו אותו. שיטת המילכוד היתה דומה, ותנועת המכונית היתה אמורה לפוצץ את הרימון. יצויין כי בין שתי המשפחות אין קשר.

שני הערבים נחקרו במשטרה והכוונה לחוקרם כנראה פעם נוספת. במשטרת ירושלים אין דעה נחרצת ביחס למבצעי נסיונות הפיגוע. ליד הרימונים לא נמצאו כרוזים מטעם מניחי הרימונים ושום ארגון או גוף לא נטל על עצמו אחריות למעשה. חוקרי המשטרה אספו במשך הבוקר ממצאים שונים וככל הידוע גם בהם אין כדי לבסס כיוון חקירה מסויים.

מפקד משטרת ירושלים אמר כי בשלב זה נחקרת אפשרות שהמעשה נעשה על ידי יהודים, אך גם האפשרות כי גורמים עויינים עשו זאת כדי לחדש את המתיחות היהודית־ערבית בירושלים, כפי שהיה מאז רצח אמרי ז"ל.

יצויין כי שיטת הנחת הרימונים מזכירה את שיטת פעולתם של חברי כנופיית ט.נ.ט. מעין כרם, שמילכדו רימונים ליד מוסדות דת נוצריים ויעדים ערביים. חברי הכנופיה נלכדו ונשפטו לעונשי מאסר ארוכים. (עתי"ם)

מחתרת יהודית

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

האם קיימת מחתרת יהודית חדשה? שאלה זו התעוררה באחרונה לאור הגל הרחב של פגיעות בתושבים ערבים ובכלי רכב בעלי לוחיות זיהוי ערביות העוברים בתחום היהודי. מספר רב של תקריות כגון אלה מדרבן את אנשי המשטרה לחקור בכל כיוון אפשרי. גורמים במשטרה הביעו חשש שיש סימנים שקיימת התארגנות יהודית מחודשת לפגיעה באוכלוסיה הערבית.

מאות יהודים אירנים תקועים באירופה; עומדים להגר לארה"ב

שמיר בפני חבר־הנאמנים של הסוכנות: „ישנם גורמים הדורשים להביאם לאמריקה" ■ ישראל מנסה להפעיל טיסות ישירות מבריה"מ לישראל

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„מאות יהודים אירניים תקועים באירופה. אנו רוצים שיבואו לישראל, אולם ישנם גורמים הדורשים להביאם לאמריקה". כך אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בהופעתו בפני חברי חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית המתכנס בירושלים.

לדברי ראש הממשלה „יכולים היהודים האירניים שהגיעו לאירופה לבוא לישראל ואנחנו נקבל אותם בברכה וניתן להם בית כפי שעשינו בעבר עם מאות אלפי עולים שהגיעו לפניהם".

בכך הזהיר שמיר מפני „נתינת יד ליצירת תפוצות חדשות", וקרא למנהיגי הקהילות היהודיות לעשות כל מה שביכולתם כדי למנוע זאת.

כמו כן הביע שמיר מורת־רוח מהפגיעה בזכותם של יהודי בריה"מ לעלות לישראל כתוצאה מתופעת הנשירה. הוא ציין כי לא חל כל שינוי לטובה מצד השלטונות בבריה"מ ביחס ליציאתם של יהודים. „אנו תובעים את זכותם של היהודים לשוב למולדתם ההיסטורית... בעת ובעונה אחת, אנחנו פועלים למען טיסות ישירות מבריה"מ."

ראש הממשלה חרג בדבריו מהמקובל במפגשים מעין אלו עם מנהיגים יהודים מהעולם והתייחס לנתונים המדאיגים על עתידו הדמוגרפי של העם היהודי שנמסרו לאחרונה על ידי ההסתדרות הציונית העולמית: „אם תחזיות אלו הן נכונות בחלקן, או אפילו כ־25 אחוזים הרי המצב זועק לשמים. דור זה שראה והתנסה באיבוד שליש מעמינו, איננו יכול לסבול קטסטרופה שניה". הוא התייחס לדוחות של הסוכנות היהודית המצביעים על הצורך הדחוף לספק 4000 אנשי חינוך במשרות ברחבי העולם היהודי. שמיר הבטיח כי ממשלת ישראל תשתתף במימון, אימון והכנה של מורים אלה עבור הקהילות היהודיות מעבר לים.

כ־300 מפגינים צעדו בחיפה בהפגנה נגד הדיכוי בשטחים

בהפגנה נטל חלק נוער מפ"ם

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

כ־300 איש, ביניהם נוער מפ"ם נטלו אתמול חלק בצעדה נגד הכיבוש והדיכוי בשטחים. הצעדה התקיימה אמש ברחובותיה הראשיים של העיר חיפה.

המפגינים יצאו בשעה 4.30 אחר הצהריים לרחובות הנביאים, הרצל והחלוץ. הם נשאו שלטים — „יופסק הטבח בשטחים הכבושים", „היד החזקה לא תצליח" — וקראו גם סיסמאות ברמקולים: „הפאשיזם לא יעבור ואותנו לא ישבור".

בכרוז שחולק לעוברים ושבים נאמר: „אנו לא נשתוק, יופסק הרצח בשטחים הכבושים. מדי יום יורים חיילים על סטודנטים; מדי יום נופלים קורבנות נוספים... היריות באוויר פוגעות בראש ובלב ואת גופות הנרצחים אסור לקבור בכבוד — הצבא מוציא באישון לילה את ההורים השכולים לטמון את גופות ילדיהם".

המפגינים קראו גם נגד מה שכינו „הגל העקוב מדם" שמתרחש בירושלים. שם לטענתם תמכו אנשי הציבור במחתרת המתנחלים, ואנשי הצבא והמשטרה סיפקו הגנה לאנשי כהנא בעוד אלה מעלים באש בתים וחנויות. „20 שנה לא הפחידו — ואף הגבירו — את נחישות תושבי השטחים שנכבשו ב־1967 להתנגד לכיבוש", נאמר.

יצויין כי הצעדה ברחובות חיפה עברה בסדר מופתי כשכוחות המשטרה מאבטחים את המפגינים לכל אורך נתיב צעידתם.

לכתבינו נודע כי המשטרה נערכה להפגנה בכוחות מוגברים מחשש להתלהטות הרוחות בין המפגינים לבין עוברי אורח ואת ההפגנה איבטחו עשרות שוטרים כשכוחות נוספים הועמדו בכוננות.

מכתבי כהנא — לחקירת המשטרה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

יו"ר הכנסת שלמה הלל ביקש מהמשטרה ומהפרקליטות לבדוק אם במכתבים ששלח מאיר כהנא (כך) לסטודנטים בעיר [illegible]

„פופיק" ארנון מרצה בצה"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הרב מרדכי (פופיק) ארנון מישיבת „אור שמח", נשא לפני שבועיים הרצאה בפני קבוצה גדולה של חיילי צה"ל. הופעתו היא בניגוד להוראות הצבא הקובעות, כי לא ירצה בצה"ל — אדם שלא משרת בצה"ל. עפ"י הוראות הצבא, ישיבת „אור שמח" היא ע"כ מחוץ לתחום של צה"ל.

המדובר בסידרת חינוך שנערכה לפני שבועיים לחיילים מאחת היחידות של חיל המודיעין. סידרת החינוך נמשכה כמה ימים בירושלים והתנהלה כולה באווירה דתית ובפיקוח הרבנות הצבאית.

קבוצת הורים שבניהם נטלו חלק בסידרת החינוך, התלוננו בפני גורמים שונים על אופי סידרת החינוך של חיל־המודיעין.

דובר צה"ל אישר, בתשובה לשאלה, את עובדת הופעתו של פופיק ארנון בפני חיילי המודיעין: „הרצאתו לא נסובה על נושאים פוליטיים ולא על חזרה בתשובה. פופיק ארנון ענה לשאלות הנוכחים בנושא יחסי דתיים־חילוניים ולפיכך לא הייתה חריגה מהוראות הקבע" — אומר דובר צה"ל.

רייגן — לניתוח ערמונית

וושינגטון. — הנשיא רייגן יאושפז בחודש הבא לקראת ניתוח בדרכי השתן כך נאמר אתמול בהודעת הבית הלבן.

בהודעה נאמר, כי הנשיא יעבור ניתוח של כריתת הערמונית (פרוסטטה) בגלל אי־נוחות קלה בהטלת שתן.

דובר הבית הלבן, לארי ספיקס, אמר, כי לא ידוע לו על שום קשר בין ניתוח זה לבין הניתוח להסרת גידול סרטני במעי הגס, שעבר הנשיא ב־1985.

הנשיא רייגן, בן 75, יכנס לבית־החולים ב־4 בינואר ויישאר שם שלושה עד ארבעה ימים. (עדי)

מועצה אזורית שער הנגב
מועצת המורים למען הקרן הקיימת לישראל

„ראשונים בנגב"

75 שנה לראשית ההתיישבות היהודית בנגב

האירועים המרכזיים:

★ טקס חנוכת „אתר הראשונים בנגב"
יתקיים ברוחמה הישנה ביום שני, כ' בכסלו תשמ"ז (22.12.86) בשעה 11.00 בבוקר
במעמד: נשיא המדינה מר חיים הרצוג
יו"ר הדירקטוריון של הקרן הקיימת לישראל מר משה ריבלין

★ „ערב ראשונים בנגב"
יתקיים בקיבוץ דורות ביום רביעי, כ"ב בכסלו תשמ"ז (24.12.86) בשעה 17.30 אחה"צ
במעמד: שר הבטחון יצחק רבין
בתכנית האמנותית:
● חבורת הזמר „קולות חמים"
● להקת המחול „צוותא שער הנגב"
● מקהלת רוחמה

האזינו לתכנית „ארץ תמדת" בתאריך כ"ה בכסלו, א' חנוכה בשעה 17.05 ברשת ב', שתוקדש לרוחמה הישנה במלאת 75 שנה להתיישבות היהודית בנגב.

הודעה לציבור

על הצעה מיוחדת
לרכישת יחידות במחיר מופחת
בקרן הנאמנות „עדיף"

בניהול הפועלים — ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

מוצעות בזה לציבור יחידות של קרן נאמנות „עדיף" — קרן להשקעות משותפות בנאמנות לרכישה בתקופה מ־23.12.86 עד 31.12.86 בהנחה של 50% על שעור התוספה (המדורג) הרגיל.

הזמנות לרכישת היחידות ניתן להגיש באמצעות כל אחד מסניפי בנק הפועלים בע"מ ובאמצעות חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

אין הודעה זו מהווה הצ־עה לרכישת היחידות הנ"ל.

הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

היום

מי יטפל במטפלות?

מאת רונית מורגנשטרן

„למה לאחיות נתנו?"

[...] הרואים בשביתת האחיות מודל חיקוי למאבקן הנוקשה וחסר הפשרות של המטפלות במעונות ויצ"ו ● הנהלת ויצ"ו — נשים מתנדבות, אמידות פלוס — אינה עומדת מאחורי העובדות.

[...] ומוצאים דימיון בין מאבקן של המטפלות במעונות ויצ"ו, הנוקטות [...] זה שבועיים, לבין מאבקן של [...] בתי החולים. אפילו המטפלות [...], לאחר שתלחץ עליהן קצת ותאמר [...] שאין להן סיכוי להשיג עכשו משהו, [...] במשק מוקפא, יקפצו מזעם [...]: „אז למה לאחיות נתנו? גם [...] עובדות קשה. גם אנחנו רוחצות [...], מנקות פיפי וקקי ובאחריותינו [...] תינוקות וילדים." מנהלת ותיקה של [...] המעונות טוענת, שקיצוניות [...] מושפעת גם מאופי מאבקן [...] וחוסר הפשרות של האחיות. גם [...] ויצ"ו ובמשרד העבודה [...] ממהרים לומר: „הן תפסו טרמפ [...] האחיות".

[...] טרמפ, או לא תפסו — גם הפעם מי [...] הוא הציבור המשלם במיטב כספו [...] שירותים, שלא ניתנים לו בגלל שביתה [...] השירותים. תנאי העבודה של [...] הם כאלה במשך שנים. אך הסכסוך [...] תחילת אוקטובר, כאשר השביתו [...] את המעונות במרכז הארץ (סמוך [...] לסיום סכסוך האחיות, אם מישהו [...] מקשרים).

[...] של מטפלת נע בין 420 ל־550 [...] לחודש עבור 8 שעות עבודה. מי [...] עובדת מטפלת עם 15 תינוקות, [...] כמה מהם צורחים, או עם 30 ילדים [...] שנתיים־שלוש, יודע שמדובר בעבודה [...] אבל גם אם תביעות העובדות מוצדקות, [...] בחשבון שהשכר הנמוך הוא בעיה [...] בשירות הציבורי. כל תוספת שתינתן [...] חריגה מהסכמי השכר בשירות [...] — את זה שמעה גם מיכל מודעי, [...], בפגישתה עם שר האוצר, ואת זה [...] נציגות הנהלת ויצ"ו 1200 עובדות [...] נסערות, שאינן מסוגלות להבין מדוע [...] ויצ"ו עומד מאחוריהן במאבקן.

[...] מחלקת המעונות בויצ"ו אומרת: [...] כבולות. אין לנו אפשרות לפרוץ את [...] המסגרת". איבט סערון, הממונה על [...] מטעם משרד העבודה והרווחה, [...] בעיה של השכר במשק הציבורי [...]. אין שום סיבה שהמטפלות בויצ"ו [...] יותר. במה הן ייחודיות? להיפך, דווקא עובדות ויצ"ו קיבלו יותר הטבות (ביגוד וכו') והן עובדות עם פחות ילדים מאשר במעונות האחרים. זו אי־הבנה וחוסר הסברה נכונה מצד ארגון ויצ"ו לעובדות המעונות שלו".

על אי־הבנה מצד ארגון האם שלהן מתלוננות גם המטפלות שטוענות: „מדובר בנשים מתנדבות, כולן אמידות, שלא ידעו מה זה לצאת יום אחד לעבודה בחייהן. אז למה שיבינו אותנו".

אירגון ויצ"ו מתוקצב בעיקר מתרומות חברים. ומתשלום הציבור עבור שירותים, כמו מעונות הילדים של ויצ"ו. מנהלות אותו בדרך כלל נשים מתנדבות. ולמרות שמדובר בעבודה במשרה שלמה כמעט, הן לא רואות פרוטה מכך. הן כן מקבלות עבור הוצאות אירוח, ובמקרים מסויימים גם מכונית צמודה. מדובר בדרך־כלל בנשים מן המעמד הגבוה וחוסר הקומוניקציה בינן לבין העובדות, שברובן מגיעות ממעמד הביניים ומטה ניכר.

ויצ"ו מחזיקה כיום 149 מעונות, בהם מבקרים כ־14 אלף ילדים. ויצ"ו משתתפת בכ־35 אחוז בממוצע באחזקת המעונות, לאחר שמשרד העבודה והרווחה משך ידו מאחזקת המעונות ומשתתף אך ורק בתשלום עבור הילדים. שכר הלימוד היום אינו ריאלי ומסובסד ב־40 אחוז בממוצע. את שכר הלימוד לא ניתן להעלות בגלל ההקפאה במשק, ואת העלויות סופג הארגון. התוצאה — גירעון מצטבר. המצב דומה, אגב גם בנעמ"ת.

ועדת שטרית קבעה לפני כשנתיים תקנים גבוהים יותר של מספר ילדים על כל מטפלת, כדי להוריד את עלות הילד במעון. ויצ"ו נשארה עם התקנים הישנים. יו"ר מחלקת המעונות בויצ"ו, עדינה מטלון: „רצינו לשמור על רמת הטיפול בילד — דבר שהעלה את העלות לילד במעונות שלנו. משרד העבודה והרווחה צריך להכיר בעלות הריאלית של אחזקת ילד, והוא לא עושה זאת בגלל קשיים תקציביים שלו. בעתיד יאלץ המשרד להכיר בעלויות הריאליות".

משרד העבודה והרווחה לא רואה את עצמו כלל הצד בסכסוך. שם טוענים, שמדובר בסכסוך בין עובד למעביד (ארגון ויצ"ו), והארגון צריך לפתור את הבעיה. אבל כשהארגון היה מוכן ללכת לקראת העובדות, ולהוריד חצי שעה מיום עבודתן ולהוסיף יומיים חופשה בקייץ, התברר לו, שהוא כבול על־ידי משרד האוצר ומשרד העבודה והרווחה. אלה ביקשו מהנהלת ויצ"ו לנקוט קו קשוח מול תביעות העובדות. והתוצאה — הנהלת ויצ"ו חזרה בה ממה שהייתה מוכנה לתת לעובדות לפני שבוע וביקשה מהעובדות לחזור מייד לעבודה. היא אף פנתה למזכ"ל הסתדרות לחייב את העובדות לחזור לעבודה. מיכל מודעי הזהירה את העובדות, שבלית ברירה יפנה הארגון לבית הדין לעבודה שיחייבן לעבוד על־פי צוו־ריתוק.

בשלב זה הנתק בין שני הצדדים (העובדות והארגון) מוחלט. כל צד מנסה לגייס את תמיכת ההורים אליו. הנהלת ויצ"ו מאיימת להפעיל את המעונות באמצעות מתנדבים. העובדות מאיימות שלא תאפשרנה זאת, ובתגובה ישביתו את כל המעונות בעיר בו תבוצע הפעלה בכוח של מעון כלשהו. האווירה חמה מאוד בקרב העובדות, שחשות כי המבוי סתום, ואין להן גיבוי מצד ההנהלה שלהן. הן מקשיחות עוד יותר את עמדתן ומחר ישביתו את המעונות לכל היום, כך גם ב־25 וב־26 לדצמבר, אם לא יחולו התפתחויות אחרות.

סובסידיה מהכיס הלא נכון

התנאים המעניקים עדיפות בקבלה למעונות־יום הם: אם העובדת במשרה מלאה (40 שעות לפחות), עובדי ייצור, עובדי תעשיה צבאית ואווירית, משטרה, צבא־קבע, עובדי בתי־חולים, רופאים ואחיות.

משרד העבודה והרווחה קבע דירוג וזכאות על־פיו זכאים הורים העונים לקריטריונים מסוימים להנחה על התשלום המירבי העומד היום על 184.40 ש"ח לחודש עבור ילדים. ו־235 ש"ח עבור תינוקות. תשלום זה משלמים הורים הנמצאים בדרגה 13 בסולם הדירוג שנקבע על־פי הכנסה לנפש במשפחה. בדרגה 13 ההכנסה לנפש במשפחה היא מעל 550 ש"ח. הורים בדירוג 1 משלמים כ־50 ש"ח עבור ילדים ו־64 ש"ח עבור תינוק. את ההפרש מכסה משרד העבודה והרווחה. משפחות חד־הוריות כתוצאה מגירושין והתאלמנות זוכות להעדפה מיוחדת: שכר הלימוד יחושב כאילו יש נפש נוספת במשפחה. למשפחות חד־הוריות שלא כתוצאה מגירושין או התאלמנות, כמו אמהות לא־נשואות, מחשבים את מחצית שכרן ומוסיפים נפש נוספת למשפחה לצורך קביעת דרגת הזכאות.

„מכאן יוצא", אומרת מנהלת מעון במרכז הארץ, „שבחורה לא־נשואה, שיש לה ילד, והיא מרוויחה 1600 ש"ח נטו לחודש, זוכה בהתחשבות כ־50 אחוז משכרה, 800 ש"ח, ומחלקים את זה לשלושה — היא, הילד ונפש נוספת, ואז היא מגיעה לדרגת מינימום וזכאית לשלם רק 50 ש"ח בחודש. אותה אם מגיעה למעון עם מכונית חדשה, בגדים מפוארים ומשרד העבודה מסבסד אותה. אז איפה הצדק? אם אומרים שאין כסף למשרד העבודה, שלא יחלק מתנות למי שאינו זקוק לכך. ואם יש כסף, שיתנו לעובדות, שיסבסדו אותנו ולא את ההורים, שאינם זקוקים לכך."

ביומן התשלומים של אותה מנהלת מעון, קורא דבר מוזר: כמעט כל ההורים מצויים בדרגת הזכאות הנמוכה ביותר 1 ו־2 או שאינם זכאים כלל. כמעט אין הורים המשלמים על־פי דירוגי הביניים, מה שמצביע, לדברי המנהלת, על חוסר התייחסות רצינית לנתוני השכר של ההורים מצד משרד העבודה והרווחה.

איבט סערון, הממונה על מעונות היום, טוענת כי הדברים אינם מדוייקים. „אנחנו מבססים את הדירוג לאחר בדיקה של תלושי־משכורת. היום 50 אחוז מאוכלוסיית ההורים בכל הארץ אינה זכאית לשום הנחה. כ־30 אחוז זכאים להשתתפות מקסימלית ובדרגות הביניים יש כ־20 אחוז."

התוצאה: כ־80 אחוז מההורים נמצאים בשני קצות סולם הדירוג, כך שמנהלת המעון צודקת.

שערי המעון נפתחים ב... 11.00

(צילום: יונתן סלינגר)

● סבתא נושאת בעול

בוקר יום רביעי מול אחד ממעונות ויצ"ו במרכז הארץ. השעה 10.30. רק בשעה 11 ייפתח המעון, כמו כשאר מעונות ויצ"ו בארץ. קבוצת אמהות כבר מתגודדת עם ילדיהן מול השער. גם שני גברים בקבוצה: „אי־אפשר שרק אשתי תישא בעול. בסוף יפטרו אותה", אומר אחד מהם.

נושא השיחה — השיבושים בפעולת המעונות, כמובן. העובדות צודקות, לא צודקות — גם התומכות במאבק המטפלות נשמעות היום יותר מסוייגות: „הן עובדות קשה ומגיע להן יותר כסף. אבל למה זה בא על חשבוננו?" אחרת, קיצונית יותר: „אני עובדת גם כן שמונה שעות ולא פחות קשה מהן, ומרוויחה 420 ש"ח. מה יש? יש להן השכלה יוצאת מהכלל? מה הן עובדות כל כך קשה? כשהילדים ישנים מאחת בצהריים, הן שותות קפה ומפטפטות ונחות".

גם פה מזכירים את האחיות כמי שלימדו את הנשים בארץ פרק בתורת הקשיחות ביחסי־עבודה. סבתא שמחזיקה את נכדה על זרועותיה מתלוננת: „בעלי חולה ואלצתי לעזוב אותו. הבת שלי לא יכולה להפסיד חצי־יום עבודה וגם החתן שלי לא. או מי נושא בעול? סבתא כמובן. לולא האחיות, הן לא היו מעזות לשבות בצורה כזאת. האחיות שברו קוד נוסרי במאבק שלהן, ועובדות ויצ"ו מחקות אותן — אף אחד לא עובר עם הלב במדינה הזאת, רק הכסף חשוב".

ועד ההורים המרכזי, שפעילים בו בעיקר ההורים ממעון ויצ"ו „גרמאיר" בתל־אביב, לא נוקט בשלב זה בצעדים, אלא רק שוקל הצעות שיוצאו לפעול אם המאבק יוקצן. האיום: אי־תשלום עבור המעונות ועבודת הורים במעונות. יו"ר מחלקת מעונות־יום בויצ"ו אומרת בתגובה, כי הפסקת התשלומים מצד ההורים עלולה להביא לסגירת המעונות בכלל. על הרעיון של כניסת הורים למעונות אומרת רבקה אומן, מזכירת ועד עובדי ויצ"ו: „לא ניתן להם להיכנס. הילדים הם באחריותינו".

אמש הוזמנו ועדי ההורים לדיון עם הנהלת ויצ"ו, המנסה לגייס את ההורים לצדה.

● נשים למען נשים?

מאבקן של עובדות ויצ"ו הוא, בסופו של דבר, גם מאבקן של כל המטפלות במעונות הילדים בארץ. המטפלות בנעמ"ת חתמו על הסכם־עבודה לפני שבוע. בתחילת ההסכם צוין, כי הן יקבלו כל מה שמטפלות ויצ"ו ישיגו במאבקן.

יו"ר מחלקת המעונות בנעמ"ת, ריטה גור, אומרת כי המצב בנעמ"ת דומה למצב בויצ"ו — גם להם מצוקה תקציבית, כשהשתתפות משרד העבודה והרווחה הולכת וקטנה. על־פי ההסכם שנחתם — מוסרת ריטה גור — ירוויחו עובדות נעמ"ת בין 460 ל־630 ש"ח ברוטו.

עובדות ויצ"ו ממורמרות מאוד על ארגוני הנשים האחרים. מנהלת מעון בת"א: „איפה נשים־למען־נשים, הסיסמה שמאשה לובלסקי (מזכ"ל נעמ"ת) מרקלמת בכל מקום? אנחנו נילחם והן יקטפו את הפירות. אם הן היו מצטרפות למאבק, היינו כוח חזק בהרבה".

● „לא קונה בגדים, לא רואה סרטים"

מטפלות המעונות מתחילות את עבודתן ב־7:30 בבוקר ומסיימות אותו לאחר השעה 16:00.

בגילאי שנתיים־שלוש לא שונה עבודת המטפלות בהרבה מעבודתה של גננת המוכרת כעובדת־חינוך על־ידי משרד־העבודה והרווחה. שכרה של מטפלת הוא כ־500 ש"ח לחודש עבור 8 שעות עבודה בסיום. רבקה אומן, מזכירת ארגון עובדי ויצ"ו: „תראי לי עוד עובד במדינה שהוא גם מחנך, גם עובד ניקיון, גם אומנת, גם מטפל בגופן של ילדים, משכיב אותם לישון, שומר עליהם כשהם משחקים בחוץ".

שרה, מטפלת מוסמכת, עובדת במעון בתל־אביב: „שנתיים למדתי בקורסים — 8 שעות כל שבוע. השתלמתי בחינוך לגיל הרך, ספרות ילדים, חינוך גופני — מה אני שונה מגננת? 8 שנים אני עובדת, ובגובהמ הרווחתי 480 ש"ח. אני אם לא־נשואה. לא יכולה להסתדר עם משכורת כזאת. למזלי, הוריי עוזרים לי, אבל אני לא קונה בגדים, לא רואה סרטים. אם הייתי הולכת לעבודת כמטפלת לילד אחד, הייתי מרוויחה יותר. את הנשמה אני משקיעה בעבודה — רק בגלל האהבה שלי לעבודה עם הילדים. אני עוד כאן".

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

שלוש תביעות

עובדות המעונות דורשות שיכירו בהן כעובדות־חינוך, לצאת במרוכז לחופשה בת חודש שלם באוגוסט ולבדוק מחדש את התקנים במעונות

לעובדות המעונות יש שלוש תביעות עיקריות, אותן מפרטת רבקה אומן, מזכירת ארגון עובדי ויצ"ו: א. להכיר במטפלות גם כעובדות־חינוך. המשמעות: [illegible]

ושבו פושעים לגבולם

מאת ישראל זמיר

אתה מציץ בעיתונים, ולרגע מהרהר: ואולי צודקים הללו שאינם רוצים לדעת כזה קורה. אמנם זכות הציבור לדעת, אך לעתים, כדי להמשיך לחיות, מוטב לך לא לפתוח את העיתון. [illegible]

כל פושע ורוצח הופך אצלנו לגיבור־של־פרשה. בארץ נאורה רגילה, רצונו — נשפט ונכלא. אצלנו, שמחה וששון: ויליאם נקש, שבפברואר 1983 תקף בעל מועדון־לילה בעיר הצרפתית בזנסון, על רקע סכסוכים בין בעלי מועדונים במסגרת כנופיות העולם התחתון, הוא בחזקת גיבור וקדוש. האיש רצח ערבי. נמלט לישראל, קיבל אזרחות ישראלית בטענות כוזבות. נתפס. נאחז בקרנות המזבח. חזר בתשובה, הושא במהירות לחוזרת־בתשובה ולמרבה התדהמה, זכה ללגיטימציה. חזית מרשימה ומדהימה נאבקת נגד הסגרתו: חוגי ש"ס, אנשי גוש־אמונים, חלקים מן הליכוד, „התחיה", כהנא אריק שרון — כולם־כולם בסיסמה: אל תסגירו יהודים לגויים, רחמנא ליצלן, כי הם עלולים עוד להירצח בכלא, אלוהים־ישמרנו ומוטב רוצח יהודי חופשי בישראל מאשר רוצח יהודי השבוי בין גויים. השינאה לערבים מכתיבה ערכי־מוסר חדשים. לרצוח ערבי — ככל הנראה — אינו פשע כל־כך גדול...

אשתו של העבריין, רינה אטלן, התנפלה על שולמית אלוני, בבחינת: הכל בגלל השמאלנים, המבקשים להתיר את דם בעלה, שבכלא הצרפתי עלול להירצח על־ידי ערבים!

יש לי בשבילך חדשות, הגברת רינה אטלן. בבתי־הכלא הישראליים יושבים יחסית הרבה־הרבה יותר ערבים מאשר בבתי־כלא צרפתיים. כאן מערכת הרצח של העולם־התחתון פועלת בהצלחה כמעט מירבית. פושע שהוצא עליו פסק־דין מוות על־ידי העולם־התחתון — גורלו נגזר! זו רק שאלה של זמן עד אשר הדבר יבוצע.

אולם פושע שחזר־בתשובה, אליבא דרחמי־שמיים חדל להיות פושע, ומסביר זאת סגן־השר מטעם ש"ס, רפאל פנחסי, לשר־המשפטים שריר: „הרקע למעשהו הנורא מקורו באווירת הפוגרום על יהודי צרפת". חד וחלק. האיש „גייס" לצורך ההגנה את ההיסטוריה היהודית כולה, את הפוגרומים שנערכו ביהודים בכל אתר ואתר עוד מימי גזירות ת"ח ות"ט. וכי אינמתי לא הרגו יהודים? לכן הכה ונשיב להם כגמולם מנה אחת אפיים והגב היהודי יזדקף.

ישראל צריכה להחליט איזו מדינה היא רוצה להיות. האם ישלטו בה האייתולות פריץ את כהנא ושות', כולל השר אריאל שרון שאף הוא מתנגד להסגרת יהודי לגויים ואז ישובו חוקי ההלכה וישלטו בבתי־המשפט שלנו, ואז נעקור עין תחת עין, שן תחת שן והגרזן ישוב להיות הנשק המעניש — או שנהיה מדינה נאורה בין מדינות נאורות, שבתוכן כל פושע הוא בר־הסגרה ואפילו לפושע יהודי אין [illegible] ערי מקלט או קרנות־מזבח.

שר־המשפטים שריר, לתודתו וכו', כנראה בחר באפשרות הראשונה, כאשר התעלם באורח ציני מן המערכת המשפטית הנאורה בישראל, הוליך לצפצף על בית המשפט העליון והצטרף אל מיעוט אומלל של שרי משפטים [illegible]. [illegible] יתר שרי המשפטים דאגו בכל כוחם לא לערב אינטרסים בלתי רלבנטיים אל המערכת המשפטית, המצטיינת בהגינותה וביושרה.

לרגע דומה, שהמדינה כולה ניצבת על כס המשפט, ונותרה כמלונה בכרם מערכת הבג"ץ שבכוחה להתעלם מן הכרזן שאל תוכו השקיע אותנו השר שריר ותצטרך להכריע האם אנו כאן מדינת חוק או ביתם הרוחני של פושעים יהודים.

לא חסרים לנו יהודים הכלואים מאחורי סורג ובריח. בתי־הכלא בעולם הגדול עמוסים, לדאבון־לב, יהודים וישראלים שייצאו אל העולם הגדול את מוסר הסם והרצח. על־פי האומדנים, מאות רבות של אסירים כאלה נמקים ומתייסרים. כל אחד מהם ישמח ויצהל לחזור בתשובה, לחבוש כיפה, לגדל זקן, לגלגל עיניים כלפי מעלה ולפתוח כל שיחה ב„עזרת־השם" — אם תמורת כל אלה יזכה בבכורות מהוללת כל־כך של ח"כים שתסייע לו במאבקו לעלייה. יותר מזאת. יש לשער שכל אותן מן המדינות הכולאות תשמח להיפטר מהעבריין ואנו כאן, בשמחה ובששון, נפתח את שערי העלייה, [illegible]

[illegible]

השר שריר מתאונן שאינו ישן טוב בלילות. ויליאם נקש נוקש על ראשו והוא מוטרד שמא הסגרה משמעה התרת דם. אולי. אולם נקש הוא עבריין, ורוצח שהתיר דמו של אחר. ועל כך לא מגיע לו, כידוע, פרס נובל.

והמאזניים בבית־דיננו מתנדנדים להם לכאן ולכאן. על כף אחת ניצבים השר שריר, חבורה פנאטית של ח"כים, כנופיות של פושעים יהודים שהחברה הקיאה וכלאה, עמותה חרדית של אנשי מחתרת, משתמטי צה"ל ודומיהם, האוסרת להסגיר יהודים לגויים רחמנא־ליצלן ועל הכף האחרת — רמותה המוסרית של מדינת־היהודים: האם פנינו אל החומייניזם או אל הנאורות: הנהיה כאן בית־לאומי לפושעים יהודים או שנסגיר רוצחים שיעמדו למשפט. איש איש לגורלו.

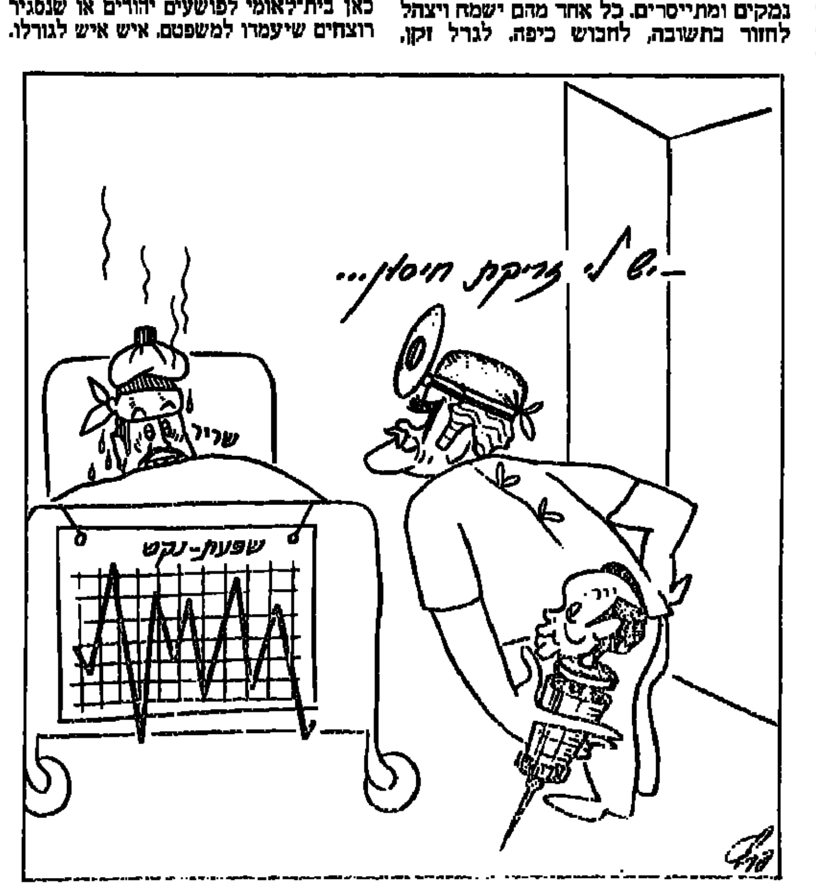

קוטזי לא מחכה לברברים

מאת [illegible]

„אין זו [illegible]" [illegible] פרס ספרותי אף גם פרס לחירות האדם" — וזהו יו"ר ועדת השופטים, פרופ' שלמה אבינרי.

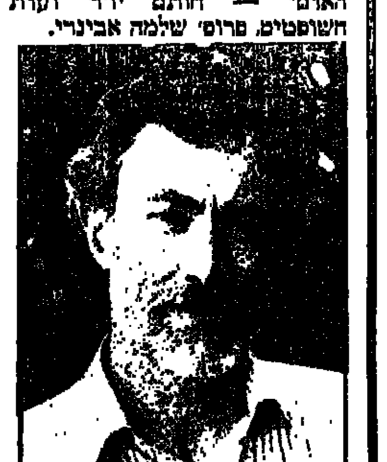

הזוכה בפרס „לחירות האדם והחברה", ג'.מ. קוטזי
● לא מחווה פוליטית

קוטזי מצטרף עתה לגלריה מפוארת של שמות הכוללת סופרים דגולים. ביניהם: סימון דה־בובאר, מאקס פריש, יוג'ין אונסקו, בורחס, אנדרי שוורצברד, ברטרנד ראסל ואחרים.

מיהו החתן ה־13 של פרס ירושלים לחירות האדם והחברה? ג'ון מ. קוטזי נולד בקייפטאון, דרום־אפריקה, בשנת 1940. הוא בוגר אוניברסיטת קייפטאון בספרות ובמתמטיקה ועבד כמדען מחשבים בבריטניה מ־1965. ב־1969 קיבל תואר דוקטוראט באוניברסיטת יוסטון, טקסס. ב־1972 הצטרף לצוות המרצים של אוניברסיטת קייפטאון וב־1978 כיהן כמרצה אורח באוניברסיטאות ג'ון הופקינס וניו־יורק.

ספריו הראשונים היו „[illegible]" ואשר נבחר כספר הטוב ביותר לשנת 1983 על־ידי „הניו־יורק טיימס" וזיכה אותו בפרס [illegible]. הספר „חייו וזמניו של מיכאל ק." [illegible] בבריטניה בשנת [illegible] [illegible] לספר הזר בשנת [illegible]. [illegible] 1987 [illegible] והופיעו במספר גדול של [illegible] ועיתונים. כיום משמש ג'ון קוטזי פרופסור לספרות כללית באוניברסיטת קייפטאון. שתיים מתוך יצירותיו: „מחכים לברברים" ו„חייו וזמניו של מיכאל ק." תורגמו לעברית וראו אור בהוצאת עם־עובד, הספריה לעם. חבר השופטים, פרופ' שלמה אבינרי, המשורר יהודה עמיחי והסופר עמוס אילון, עברו על עשרות שמות. אך כפי שמעיד עמיחי „הבחירה היתה קלה ופה אחד".

בספרו „מחכים לברברים" קוטזי מתאר מדינה דמיונית החיה תחת איום מתמיד של פלישת הברברים. במהלך ההגנה על עצמה כנגד האיום הזה, מתאכזרת המדינה כלפי תושביה ובכך היא עצמה נעשית ברברית. הסכנה הגדולה המאיימת על המירקם האנושי שבאותה מדינה היא, איפוא, פנימית — הברברי שבתוך כל אחד מאיתנו.

בספרו „חייו וזמניו של מיכאל ק." משלב קוטזי ריאליזם ופנטזיה ורוקח תמונת סיוט על עתידה האפשרי של דרום־אפריקה: מדינה הנקרעת על־ידי מלחמות אזרחים וגזעים. מקום שבו הופר כליל כל סדר. בתוככי התוהו ובוהו הזה מנסה הגיבור, מייקל ק. איש צבעוני פשוט, כבד־מחשבה ואפוליטי לחלוטין, להוביל את אמו הגוססת מקייפטאון אל כפר נעוריה. הוא מזכיר בבהירות את יוסף ק. של קפקא. למייקל ק. ניתן חסד הבחירה המוסרית והטוב הבסיסי גם בתוככי מצב קפקאי מובהק: בכך שונה גיבורו של קוטזי מגיבורו של קפקא. הוא נושא בקרבו את המוסר ובכך הוא בעל זכות בחירה. שהיא תמצית החירות.

במסותיו האחרונות קורא קוטזי לשפיות הרעיון, לסובלנות ולדו־שיח. הוא מגנה גם את האפרטהייד ואת הדיכוי שבו, וגם את האלימות הנקשרת לעתים אל הקיצוניות והקוראת לחלופה מהפכנית. כתביו הם זעקת הלב הקוראת לדרום־אפריקה רב־גזעית, שתתבסס על חירות ושוויון לכל וכנגד עריצותו של איש. אנו מכבדים אותו כמגן של אמת על החירות וכדוגמה לכל איש מאיתנו.

סיכם עמוס איילון: „איננו בטוחים כי אחרי מתן הפרס הוא יוכל להמשיך ולהתבטא בחופש כה רב בדרום־אפריקה".

הנאום המורתק של השייח

מאת קאסם זייד

אלוף פיקוד המרכז אהוד ברק הוציא בשבוע שעבר צו הגבלה נגד שייח עבדאללה דארוויש, ממנהיגי תנועת „הצעירים המוסלמים בישראל". הצו, המסתמך על תקנות החירום המנדאטוריות, אוסר על שייח דארוויש לצאת את תחומי כפרו, כפר קאסם, ומצווה עליו להתייצב בכל יום בשעה 10 בבוקר במשטרת פתח־תקוה. תוקף הצו ל־6 חודשים. הוא נמסר לו במשטרת מרחב השרון, שם אמר לו מפקד היחידה המרכזית במרחב, שהסיבה למתן הצו נגדו היא היותו גורם המסכן את שלום הציבור.

למרבה האירוניה, שייח דארוויש קיבל את ההזמנה למשטרה שעה שקיים סולחה בין שתי משפחות יריבות בכפרו. הצו היכה בתדהמה את פעילי התנועה המוסלמית, ששייח דארוויש נחשב למנהיגה ולאידיאולוג הראשי שלה. הוא גם עורכו הראשי של בטאון „התנועה המוסלמית", „אל־סראט", היוצא לאור באום־אל־פחם.

כפי שנודע לי, העילה להגבלת תנועתו של שייח דארוויש נעוצה בנאום שנשא ביום הזכרון לחללי הטבח בכפר קאסם. השלטונות מאשימים אותו שהשמיע נאום קיצוני הגובל בהסתה.

קראתי את הנאום, שפורסם בכתב־העת „אל־סראט", ולא מצאתי בו אף מילה אחת שמשתמעת ממנה הסתה או דברים המסכנים את שלום הציבור.

הנאום הושמע בערבית ובעברית, מתוך כבוד ליהודים שנכחו בטקס וכדי שיבינו את דבריו. נראה , כי החליט לנקוט במשנה זהירות, שמא דבריו יוצאו מהקשרם ויעוותו.

הוא סקר את דרך הייסורים בה עבר העם הפלשתיני וניסה להשוות בין הפלשתינים הנודדים לבין היהודים שגם הם היו נודדים. בין השאר אמר, שהעם הפלשתיני לא טבח ביהודים כפי שטבחו בהם עמי אירופה וכי היהודים שנמלטו מידי הטובחים הנאצים מצאו מקלט בפלשתינה, וכשלא מצאו עם אחר שהיה מוכן לקבל אותם על אדמתו, חוץ מהעם הפלשתיני. שייח דארוויש הוסיף: „כך איננו רואים שלעם הפלשתיני מגיעים הפוגרומים שנעשים נגדו ולא מגיע לו יחס של התנכרות מאלה שקיבל אותם בארצו."

מתנגדים לטרור

במקום אחר בנאומו הטעים שייח דארוויש, שבני העם הפלשתיני בכללותו דוחים על הסף את הטרור ומסתייגים מן הטרוריסטים, תהיה זהותם אשר תהיה. עוד אמר, שבני העם הפלשתיני אינם רוצים בשפיכות דמים אלא הם רוצים לחזור למולדתם ושתינתן להם זכות ההגדרה העצמית. הוא אמר מפורשות כי „כל מי שמבסס את מדיניותו על שפיכות הדמים, על רצח חפים מפשע, אין לו כל זיקה לעמנו, למולדתו או לאמונתו". מצד אחר, הבהיר שייח דארוויש, שפליט החי באוהלים אחרי שגורש מארצו, לא יוכל לשכוח ולוותר על זכותו וכי הדבר הזה הוא שמאלץ אותו להסתנן לכאן".

אם הבנתי נכון את דבריו, הרי אין בהם ולו שמץ של הסתה. אנחנו יכולים להסכים לדבריו, אך אין בהם סכנה לשלום הציבור.

„לחיות עם שונאינו"

בראיון שהעניק שייח דארוויש ל„חותם" לפני כמה חודשים, הוא אמר, בתשובה לשאלתו של אהוד דור — כיצד יחיו יהודים וערבים במדינה אחת, כאשר מתגברים היסודות הדתיים, הן אצל היהודים והן אצל הערבים: „הדברים גלויים בשני הצדדים. אם כל אחד ישמור על החוק, יחיו שני העמים יחד. אנחנו המוסלמים יכולים לחיות גם עם האנשים ששונאים אותנו, בתנאי שישמרו את הדבר בליבם. אילו הייתי מעוניין בתהליך של הקצנה מוסלמית, כפי שמנסים לתפול עלי, הייתי מברך על כל דברי הקיצונים היהודים בישראל, אשר מסיתים מצד אחר נגד הציונות ומצד שני נגד הערבים, ובכך הם מחזקים את יסודות הקיצוניים של ערביי ישראל." במקום אחר בראיון, אמר שייח דארוויש, שתנועתו שונה מלכתחילה מתנועות הקנאות האיסלאמיות במדינות הערביות. הוא הטעים, שאין לו דבר נגד זרים, ושגזענות היא מן השטן — השטן הוא הראשון שהסית לגזענות. מכאן, שלדעתו, כהנא אינו יכול להיות יהודי, שכן גם היהדות שוללת גישות גזעניות כשלו.

בדברי רקע לראיון כתב אהוד דורי: בשנת 1983, מיד לאחר שיצא דארוויש מבית הכלא, חזרה הפעילות האיסלאמית לשטח. אלא שדארוויש למד על בשרו מן הנסיון הכושל של „משפחת הג'יהאד" והחליט שהדרך היחידה להשגת המטרה היא דרך החינוך, דרך העימות, האידיאולוגיות המתונות של מנהיגי האיסלאם. מאז התרחק שייח דארוויש מכל תאוריה ראדיקאלית קיצונית. לתנועתו הוא קורא „הצעירים המוסלמים" ועליה לפעול במסגרת החוק. הוא יזם הקמתן של אגודות אותומניות שמטרתן לבצע פעולות סוציאליות וחינוכיות, מה שלא הצליחו השלטונות המקומיים או הממשלתיים לבצע, את הכספים לכך הם אוספים מכספי ה„זכאת".

במסגרת החוק

בספרו של פרופ' טומי מאיר מאוניברסיטת תל־אביב, „ההתעוררות המוסלמית בישראל", נאמר: „תנועת הצעירים המוסלמים החדשה שונה מקודמותיה הראדיקאליות. על פי רוב מנהיגות התנועה ויתרה כליל על רעיון המאבק המזויין, כאמצעי פעיל ומעשי לפתרון בעיותיהם והיא הודיעה יותר מפעם אחת על יעדיה ופעולותיה שהן יהיו במסגרת החוק הישראלי".

מסתבר איפוא, שהצעירים המוסלמים ומנהיגם שייח דארוויש מכים על חטא על משגה שהיה בדרכם והם מבקרים את דרך המאבק המזויין והאלימות.

זכר למימשל הצבאי

נשאלת השאלה, האם מכל מה שנאמר לעיל ניתן להסיק ששייח דארוויש מהווה סכנה לשלום הציבור? האם היו לו התבטאויות תומכות קיצוניות אחרות המהוות עילה לריתוקו? אני איני יודע על כך, אך אם ישנן כאלה, על מרתקיו של שייח דארוויש לגלות זאת ברבים ולהביא את הדברים לידיעת הציבור, שזכותו לדעת במה מהווה שייח דארוויש סכנה לשלומו.

צו ההגבלה נגד שייח דארוויש, ככל צווי ההגבלה שמוציאים אלופי הפיקוד נגד אישים ערביים, מעוררים סימני־שאלה רבים והם אף מחטיאים את המטרה. יש להצטער שאלופי הפיקוד משתמשים בתקנות החרום המנדאטוריות שהבריטים השתמשו בהן להגבלת אישים יהודים. צווי ההגבלה מעוררים תדהמה והסתייגות בקרב ערביי ישראל והם מזכירים להם את הממשל הצבאי שהשתמש בצווים על אותן תקנות. אולי משתמשים בצווי ההגבלה כאמצעי מאיים על האזרחים הערביים, כדי להזכיר להם שתקנות החרום עדיין בתוקף ואפשר להפעילן כל אימת שהשלטונות ירצו בכך.

הגיע הזמן לפתוח במאבק ציבורי נגד תקנות החרום.

שייח עבדאללה דארוויש, ממנהיגי תנועת הצעירים המוסלמים בישראל, רותק לכפרו, על־פי תקנות החרום המנדאטוריות, בעקבות נאום שנשא ביום הזכרון לחללי הטבח בכפר קאסם. העילה לצו שהוצא נגדו היא היותו „גורם המסכן את שלום הציבור"

מאת דורית גפן

הקלקול הכלכלי

האם הדיסוננס „הכלכלי", שהפר את ההרמוניה המושלמת כמעט שהיתה באחרונה בין ראשי הליכוד ומפלגת העבודה בעיקר בפרשת הנשק לאיראן, מבשר על קלקול בתיזמור הממשלה? מדובר בשני נושאים שונים לחלוטין. שכן עוד בטרם יצאה מלה ביקורתית כלשהי על התוכנית הכלכלית מיהרו דוברים של הליכוד להאשים את מפלגת העבודה בנסיון להשיג הישגים פוליטיים צרים. כשהם מדגישים את הראייה המאד מצומצמת של שרי העבודה, הדואגים בעיקר למשרדיהם הממשלתיים: הבטחון, השיכון והבריאות, הנתבעים לקיצוצים בתקציביהם. היו בליכוד גם אשר אף פיתחו תיאוריה שלמה, על פיה אין מפלגת העבודה מעוניינת לסייע בהצלחת התוכנית הכלכלית החדשה, משום שזו עלולה לעמעם את הישגיה של התוכנית הכלכלית הקודמת, ולהוציא מידיה את המונופול של ההצלחה, בבחינת, הוכחה כי גם נסים מסוגלים להצליח.

גם אם חבוי גרעין זעיר של אמת בטענות אלה, הרי ראשי העבודה מכחישים בכך. אמנם נכון, כי פרס הצהיר כבר, שאין הוא מסכים לקיצוץ נוסף בתקציב הבטחון, שלא להזכיר את „בעל הדבר" עצמו, שר הבטחון יצחק רבין, הדוחה מכל־וכל קיצוצים נוספים בתקציב, ועל אחת כמה וכמה שרת הבריאות, אשר אף תובעת תוספת לשירותיה, המחלים מטראומת שביתת האחיות, ועומד בפני קשיים חדשים הקשורים בתביעות הרופאים. לא ששרים אלה את האינטרס־ואציה הפוליטית־מפלגתית של הליכוד לגבי ונשענים כי זו נקבעת לגופו של העניין, ובעיקר לגופו של המצב הקשה של משרדיהם.

אם ראו ראשי מפלגת העבודה את התוכנית הכלכלית כולה? כאשר התכנסו לראשונה שרי המערך לפני שבוע לדיון ראשון על התוכנית התחבר כי אפילו שמעון פרס לא קיבל לידיו את מלוא התוכנית, קצת מוזר. כאשר מדובר במ"מ ראש הממשלה. אפשר לשאול מייד עד כמה היה יצחק שמיר, בהיותו מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, מיודע לגבי התוכנית הכלכלית, בטרם הובאה לדיון בממשלה בחודש יוני 85'. אך אפילו היתה התשובה שלילית אין התנאים של אז דומים לתנאים היום. שכן בעוד שבראש הממשלה היה אז איש מפלגת העבודה, הרי שר האוצר היה איש הליכוד, ולא היתה כל מניעה שזה יידע את שמיר ואת שרי הליכוד כולם. מה גם, שבכל מקרה ייצג את עקרונותיהם הכלכליים.

בליכוד לא נשארים חייבים בעניין זה, ומציינים כי עם מעצבי התוכנית הכלכלית החדשה נמנה גם סגן שר האוצר עדי אמוראי, איש מפלגת העבודה. ייתרה מזו, בליכוד אומרים, כי למעשה קווים מקוריה של התוכנית החדשה שורטטו עוד כאשר פרס היה עדיין ראש הממשלה, והיה נתון ראשו ורובו בעניינים הכלכליים, ובעיצובה של תוכנית המשך. ואכן, הדים לטענה זו אפשר היה לשמוע מפי פרס עצמו, וגם מפי שר הכלכלה והתכנון גד יעקובי כבר בשבוע שעבר כאשר אמרו, כי עקרונות התוכנית מקובלים עליהם, אך יש לדון על הפרטים. פרס וגם יעקובי טרחו או לומר, כי חלק מאותם עקרונות נושא את זכויות היוצרים שלהם.

יש מידה לא מבוטלת של צביעות בטענות של דוברים שונים של הליכוד הקופצים כאילו עקץ אותם משהו, כאשר הם שומעים דברי ביקורת על התוכנית הכלכלית החדשה מפי נציגי מפלגת העבודה. שכן הללו שכחו, או לפחות מבקשים להשכיח, את הביקורת של ראשי הליכוד על התוכנית הכלכלית שקיבלה הממשלה בעת כהונתו של פרס כראש הממשלה. לא רק שרובם דיברו אז נגדה, כולל שר האוצר דהיום משה נסים, אלא שרוב שרי הליכוד אף הצביעו בסופו של דבר בממשלה נגד התוכנית. והרי אז, במחצית 85', היה מצב המשק בכי רע, ומי שהביא אותו למצב זה היתה ממשלת הליכוד. מה היה אז יותר אלמנטארי וציבורי מאשר לצפות ששרי הליכוד יתמכו בתוכנית הבראה למשק, שחלה בגלל מדיניותם?

היום הדברים שונים, לפחות בחלקם. גם מי שקיבל „הלם" מהמדד האחרון, שקפץ ל־9.2%, אינו טוען שהמשק נמצא על סף קטסטרופה.

בליכוד נתלים בעמדת ההסתדרות, המסתייגת מחלקים גדולים של התוכנית הכלכלית החדשה ואומרים: אמרנו לכם. כאשר פרס היה ראש הממשלה גילתה ההסתדרות גמישות וקיבלה תוכנית שפגעה קשה בעובדים, אך ברגע ששמיר הוא ראש הממשלה, ההסתדרות מקשיחה את עמדותיה, כפי שעשתה בעבר בעת שלטון הליכוד.

צדקה מתחילה מבית — משיבים על כך במפלגת העבודה, ומפנים את נסים ושמיר לראש סיעת „תכלת לבן" בהסתדרות ח"כ יעקב שמאי. הדוחה מכל־וכל את התוכנית החדשה. מסתבר, כי גם אם לפי שעה נראה שהקונסנזוס בין שתי השותפות הקואליציוניות בממשלה ובכנסת נפגם על רקע המחלוקת על התוכנית הכלכלית.

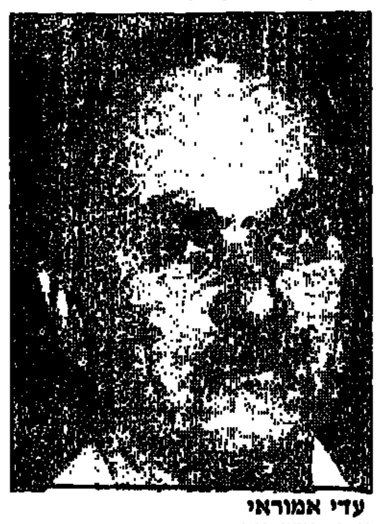

עדי אמוראי
אחד המעצבים

יעקב שמאי
הסכמה שלילית

ד יעקובי

הרי לא אלמן ישראל, ודווקא בהסתדרות יש הסכמה בין שתי המפלגות... לשלילת התוכנית.

יש משהו מצחיק ואף גרוע מזה בהתנפלות של הליכוד על מפלגת העבודה בהאשמות של פוליטיזציה ומפלגיזציה. כאשר זו מנהלת דיונים וויכוחים על התוכנית הכלכלית החדשה, בטרם תגבש עמדה. האמנם מפלגה פוליטית, וראי בסדר־גודל של מפלגת העבודה, אינה צריכה לדון בשאלות כלכליות הנוגעות לכלל הציבור והחברה? האמנם המפלגה ומוסדותיה לא כל שכן מצעה הכלכלי־חברתי אינם אלא מסגרות פיקטיביות, שלא צריך להתחשב בהם? האם יכולים מפלגת העבודה ונציגיה בהסתדרות, בכנסת ובממשלה להתעלם מהמגמות האנטי־חברתיות של התוכנית הכלכלית, לפחות על פי מה שהיה בה עד כה על סמך הפירסומים השונים? האם הם יכולים לתת יד לפגיעה בעובדים, בעיקר בשכבות החלשות והבינוניות, ולתמוך לעומת זאת בחיזוק הנוסף של השכבות החזקות? אלו הן שאלות כמעט רטוריות. גם אם ראשי מפלגת העבודה היו רוצים להתעלם מהן — התסיסה מלמטה לא היתה מאפשרת להם זאת.

אך, כאמור, גם בליכוד התחילו לתפוס את מהותה האנטי־סוציאלית של התוכנית, לפחות בחלקים אחרים שלה, והקולות המסתייגים ממנה אינם בוששים להגיע. עכשיו אין זה רק קולו של יעקב שמאי, אלא גם קולו הרם והמוכר של סגן ראש הממשלה ושר השיכון דוד לוי, אשר אינו מוכן להשאיר את הדאגה לשכבות החלשות ולאזורי הפיתוח רק בידיו של אנשי מפלגת העבודה, או אפילו בידיו של ידידו יעקב.

התוכנית הכלכלית של משה נסים, המעוררת ויכוחים ואי־הסכמה עוד בטרם יושמה במלואה, תיאלץ כנראה לעבור שינויים ניכרים בו בטרם תזכה לתמיכה, ויש להניח כי אפשר יהיה להבחין בה או ב„טביעות אצבעות" רבות. ספק אם מי שבנה על הסכמה אוטומטית של ההסתדרות לתוכנית עשה שיקול נכון. ספק גם אם מי שקיווה והאמין, כי מ"מ ראש הממשלה. שמעון פרס יקרא את מזכ"ל ההסתדרות „לסדר", אינו תופס כנראה, כי בלתי אפשרי לדרוש מההסתדרות תרומות חוזרות ונשנות על חשבון ציבור העובדים, ולהניח כי זאת תמשיך לתרום, ולכל היותר תשמיע ציוץ מחאה, לאחר תוכנית כלכלית ששחקה את השכר ללא רחמים, ולאחר הסכמי שכר מצומקים, ספק אם ראשי ההסתדרות יכולים להרשות לעצמם ויתורים נוספים על חשבון העובדים, מבלי שאלה יפרו את השקט במשק.

פטנט חדש בא ל„חרות"

חיים קורפו
רעיון מבריק...

השר חיים קורפו (מחנה שמיר) גילה רעיון מקורי שיוכל, לדעתו לפתור את המבוכה בתוך „חרות", שכרוכה בין היתר בתביעתו של דוד לוי להיות מ"מ יו"ר תנועת החרות.

המוח היהודי אינו הולך בטל, וקורפו מציע כי את התואר החשוב הזה יעניקו ל...נציג המפלגה הליברלית. ההסבר הוא פשוט: שתי המפלגות עומדות על סף איחוד, והליברלים בלאו הכי יתבעו לעצמם את המעמד של מ"מ במפלגה המאוחדת. אלא שספק אם דוד לוי יסכים לפתרון כזה.

נראה כי בחפזונו של קורפו למצוא כביש עם מוצא לנסיעת מפלגתו לעבר הוועידה שלה, שכח השר, כי עדיין לא הועברה במפלגתו ההחלטה של האיחוד עם הליברלים, ובעיקר טרם ברור האם תאושר טיוטת הסכם האיחוד, שעוד מעט יחול עליו חוק ההתיישנות.

זאת וגם זאת: האמנם סבור קורפו, כי מה שצריכה היום המפלגה הליברלית זה התכתשות פנימית חדשה על התואר של מ"מ מפלגת הליכוד, שעדיין לא קמה? ואולי אין זה יותר מאשר תרגיל כדי לעורר מרבצו את יצחק מודעי, ששומר בקפידה רבה כל־כך על שתיקתו, ולפחות עד כה אפילו לא התבטא בפומבי על התוכנית הכלכלית הנושאת את שמו של איש מפלגתו, משה נסים?

יצחק מודעי
...לשבור את השתיקה

אי־אמון בקב"ה

בין נאמנות לקדוש ברוך הוא לנאמנות לקואליציה השבועון של צעירי אגודת חב"ד „כפר חב"ד" אינו חוסך את שבט ביקורתו מהשר יצחק פרץ בכל מה שקשור בפרשת סוזי מילר ופסיקת הבג"ץ בעניינה. את מקור הרע רואה העתון בתצהיר של שר הפנים, אשר בו הכיר למעשה השר פרץ במילר כיהודיה, למרות שגויירה בגיור רפורמי. אך לא רק עם שר הפנים עורך השבועון חשבון נוקב ביותר, אלא גם עם חברי הכנסת הדתיים האחרים.

וכך כותב העורך אהרון דב הלפרין: „בהצבעת אי האמון שהעלה ח"כ אברהם ורדיגר כמחאה על רישום גויים כיהודים ואי תיקון „מיהו יהודי", הודיעו כל הח"כים האנטי־דתיים שבאופוזיציה, כי למרות רצונם העז להצביע אי־אמון לממשלה, לא יוכלו לעשות זאת כיוון שמדובר בדבר כה עקרוני ומצפוני. והצבעתם עלולה להתפרש בעקיפין כתמיכה ב„גיור כהלכה". סיעת ר"צ למשל אף הורדה להצביע אמון לממשלה מסיבה זו. מבין 17 ח"כים דתיים שנדרשו להכריע בין נאמנות לקב"ה לנאמנות לקואליציה, הצביעו בעד הקב"ה רק שבעה: הרב אברהם ורדיגר, הרב יעקב יוסף, דוד דנינו, הרב מאיר כהנא, הרב ורדיגר? ... גרשון שפט ואהרון אבו־חצירא. השאר הצביעו ברגליים נאמנות לקואליציה, והעדיפוה על פני נאמנות לקב"ה. הציבור הדתי והחרדי רשם זאת לפניו".

אם זו, על פי צעירי אגודת חב"ד, אינה כפירה בפרהסיה — מהי כפירה? החטא ידוע — עכשיו רק צריך לצפות לעונשו של מי שלא גילו כלפיו נאמנות.

צרות בצרורות

דוד לוי
נסיונות להשמיץ

מעידותיו האישיות של פוליטיקאי או עסקן מפלגתי אינן בהכרח קשורות לשיוכו המפלגתי, ובדרך־כלל לא צריך ואף אסור לנצל את המקרה הפרטי כדי לנגח את מפלגתו או את קבוצתו הפוליטית. כך, למשל, ספק אם יעלה בדעת מישהו לראות בפרשת המילואים של ח"כ שלמה עמר, המתכררת עתה, עניין הנוגע לעזר וייצמן, ראש תנועת „יחד". רק אם יתברר בבית־המשפט, כי עמר עבר עבירה, אפשר יהיה לדרוש מוייצמן למלא את הבטחתו, ערב הבחירות לכנסת, להסיק מסקנות לגבי האיש.

הדברים בוודאי אינם שונים גם כאשר מדובר בשני עסקנים מהשורה הנמוכה של תנועת החרות, אשר שמם מוזכר בימים אלה. כל אחד בעניין אחר: דוד אפל, הנחשד בשיחוד פקיד מס, ואבנר סרוסי למתנה לוי. ואת היותם אנשים המקורבים לו מאד, אף כי סרוסי, שהיה בשעתו עוזרו ויועצו, כבר מזמן נרחק לקרן זווית.

ללוי לא חסרים היום יריבים בתוך המפלגה שמנסים לנצל את שני העקרים הללו, שאין ביניהם כל קשר, ושללוי עצמו אין כל נגיעה בהם.

צרות באות בצרורות, ואם גם לא יזיקו הפרשות הללו ללוי — הרי בוודאי לא יועילו לו בימים אלה. במחנה לוי מזהירים, כי מוטב להיזהר בהוצאת דיבות ובהשמצות על רקע הסתבכות אישית של אנשים המזוהים עם קבוצה מסויימת. שהרי בעבר הלא רחוק כל כך הוזכרו שמות אחרים של עסקני „חרות", כמו למשל בפרשת הקרקעות בגדת, ואיש לא ניצל זאת לניגוחים פנימיים.

„החילוני האחרון" והמתרפס הראשון

ביום 7.12.86 התקיימה בת"א עצרת מחאה נגד הצנזורה, בעקבות פסילת המחזה „החילוני האחרון" בתיאטרון הקאמרי. בין הדוברים המיליטנטיים באותה עצרת היו מנהלי התיאטראות. הושמעו שם דעות חריפות, כגון: דרישה לעבור על החוק והעלאת המחזה במתכונתו המקורית (למרות הפסילה), סירוב להעלות את ההצגה ע"י התיאטרון אם תקוצץ בחלקה או אם יקוצצו קטעים ממנה (בעקבות ערעור שהוגש למועצה לביקורת סרטים ומחזות), החשכת הבמה בקטעים המצונזרים. אם תועלה ההצגה וכו'.

עתה מסתבר, שכל אותן הצהרות היו הצהרות סרק, מס השפתיים שולם. ההצגה מועלית למרות השמטת קטע הפתיחה. למרות הצהרת מנהלי התיאטרון הקאמרי (היוצא והנכנס), ולמרות בקשת המחברים (מחזאי, תפאורן ומוסיקאי) להסיר את שמם מההצגה לאות מחאה.

בעניין „החילוני האחרון" עומדת בתחילת התור כמתרפס הראשון, לפני מוסד אנאכרוניסטי המייצג שיטה פסולה של סתימת פיות. אם המשקל המסחרי של ההצגה עולה על המשקל המוסרי, אם הנהלת התיאטרון מוותרת על המסר החברתי שעליה להעביר לציבור, רק כדי לכסות על הוצאות הפקה, אהיה אני משקל הנגד. אני מצטרפת למחאתו של שמואל הספרי, ומודיעה כי אדיר את רגלי מ„החילוני האחרון".

נורית שטיינהרט, בת־ים

זכות הצופה לבחור

ברצוני להגיב על דברי חה"כ מרים תעסה־גליזר במהדורת „כמעט חצות". כמי שנכחה בכנס השחקנים נגד הצנזורה במועדון „צוותא" תל־אביב, ושמעה את דברי משה שמיר, שהטיף לצנזורה הר־צדדית. אשר תתיר מחזות המבטאים אך ורק השקפות מסויימות, עלי לציין כי על אף קריאות הביניים — דהר שגם משה שמיר וגם ח"כ תעסה־גליזר נורגלים בו מישיבות הכנסת — נהגנו באיפוק, ומשה שמיר השמיע את דעתו ואף דיבר הרבה מעבר לזמן שהוקצב לדוברים האחרים.

אינני שייכת לקהל האמנים אלא למי שקונה את מרכולתם, ואיני היא זו הרוצה לבחור ולהחליט מה אראה על הבמה ומה לא. על כן קוראת אני לשחקני ה„קאמרי": העלו את מחזה „החילוני האחרון" בשלמותו על הבמה ואילו את בריוני „התחייה" — אשר איימו על מנהל ה„קאמרי" בהתפרעות ובהשתוללות — אנחנו הקהל נוקיע ונדרוש להפעיל נגדם את החוק.

אפרת שפיגל, תל־אביב

להתנחל אחרי 120

חה"כ דב שילנסקי מן הליכוד מציע לקבור את מתי תל־אביב בבית־קברות חדש שיוקם מעבר לקו הירוק, בגדה המערבית. ככל הנראה גילה שילנסקי כי אזרחי ישראל אינם מוכנים לצאת בהמוניהם ולהתנחל בשטחים הכבושים, למרות סכומי הכסף האדירים המוקצים להתנחלויות מתקציב המדינה. לא נותר לו אלא להפוך את המתים למתנחלים בעל כורחם...

מיכאל קירש, תל־אביב

תרופה לאנטישמיות

ספרו של היהודי הצרפתי ברודר, „האנטישמי הנצחי" שפורסם בימים אלה בגרמניה, מעלה כי הרהורים נוגים על מהותה, סיבותיה ומקורותיה של האנטישמיות. התזות המרכזיות של ברודר הן, שישראל תפסה את מקומו של היהודי הבודד כקורבן לאנטישמיות, וכן שהאנטישמיות היא נצחית. סארטר טען בזמנו, כי אם לא היו יהודים — היה האנטישמי ממציא אותם. משמע, קיים — אצל פרטים ואצל אומות — צורך פסיכולוגי־חברתי למצוא שעיר לעזאזל והיהודי, משום־מה, מספק צורך זה.

אולם, תוהה אני ביני לבין עצמי מהן תרומותיו של הקורבן, מהן תרומותיה של היהדות ומהן תרומותיה של ישראל כיום להנצחת האנטישמיות? לעניות דעתי, התרומה המרכזית העוברת כחוט השני בתופעותיה של האנטישמיות הינה תפישה מגלומנית־מתנשאת של היהודי על ביטוייה השונים. זה מתחיל אולי מ„אתה בחרתנו". ממשיך ב„גילגול נשמות קיים רק אצל יהודי משום שלגוי אין נשמה ולכן אין גלגול" (קבלה), ומסתיים (ואולי מתחדש) בגישה פוליטית פטרונית של ישראל, המתנהגת על תקן של מעצמה עולמית.

מעט צניעות רוחנית וענווה פוליטית, לשם שינוי, לא יזיק לנו והן עשויות להוות תרופה מסויימת לאנטישמיות.

סמי ארגון, נתניה

מוסיקה

מצעד כוכבי היובל בפילהרמונית

מינץ, פרלמן, מאהטה ושטרן

מאת דוד אור

חמישים שנה לפילהרמונית ושפע כזה של אירועים שקשה לעמוד בקצב דווח עליהם. ב־26 בדצמבר, התאריך של הקונצרט הראשון של הפילהרמונית לפני חמישים שנה, יתקיים קונצרט בהיכל התרבות קהל מוזמנים יכלול את וותיקי המינויים, ובכיבודם של חלק מהפנסיונרים של התזמורת. ינגנו בקונצרט אייזק שטרן, יצחק פרלמן ושלמה מינץ.

היצירות שיבוצעו הן חלק מיצירות הקונצרט המקורי בניצוחו של טוסקניני. במהלך חודש דצמבר יתקיים מצעד כוכבים ענק כדברי זובין מהטה: „פעם בחמישים שנה ניתן לרכז בזמן קצר כל כך ריכוז כזה של ענקים".

את הקונצרט האחרון תשדר הטלוויזיה בשידור ישיר. בין היצירות „הסימפוניה התשיעית" של בטהובן ו„השלישית" של מאהלר, והאורטוריה „בריאת העולם" של היידן. הסולנים יהיו ברברה הנדריקס, אייזק שטרן, רוסטרופוביץ', צוקרמן, פרלמן, מינץ ועוד הרשימה ארוכה.

בהזדמנות זאת אפשר להמליץ על ספר היובל של הפילהרמונית, פרי עטו של מיכאל אוהד. זהו ספר מרתק ופיקנטי שמעביר את ההיסטוריה של הפילהרמונית בצורה קלילה מלאת סיפורים אנושיים וקוריוזים. מומלץ גם לא לחובבי מוסיקה מושבעים.

תועה ללא חדווה

מאת יצחק שור

בקונצרט שנערך במוצאי שבת 13.12 בהרמוניציון, העמידה הכנסייה את שירותיה הטובים לרשות ארגון „אמנסטי אינטרנשיונל". הכנסות הקונצרט, שערכו 15 חברי האנסמבל של הכנסייה — סולני ירושלים — הוקדשו לאירגון חשוב זה, הפועל למען הגנה על זכויות האדם.

הרכב סולני ירושלים השתנה לטובה. הסולנים, חיים טאוב (כינור), יוסי ארנהיים (חליל), גילה ירון (סופראן) ורם אורן (חצוצרה), שייכים לליגה הלאומית. ניכר היה, כי חברי ההרכב הקדישו זמן רב לחזרות, כדי להתמודד עם המיגבלות האקוסטיות של הכנסייה. כתוצאה מכך שמענו קונצרטו גרוסו ברה מינור מאת ויואלדי, שנוגן ללא פגם, ואת הקונצרטו במי מינור לכינור ולתזמורת מאת באך, שבו נשמרו קווים מלודיים ברורים, חרף המבנה הפוליפוני. חיים טאוב הצטיין בפרק השני, שהיה פיוטי, עצוב ונוגע ללב. כמנצח התקשה חיים טאוב להביא את הנגנים לנגינה אחידה. בנגינת הסוויטה השנייה מאת באך התפזרו לקראת הסוף הנגנים, איש איש לקצבו.

עד כה היתה התוכנית מוכרת וחביבה, ואילו ביצוע הקנטטה ה־51 מאת באך, „הריעו לאלוהים בכל הארצות", היה צריך לשמש שיאו של הקונצרט. הביוגרף של באך, אלברט שוויצר, הגדיר קנטטה זאת „כיצירה קולורטורית (קולורטורה — זימרה בסלסולים) מזהירה לסופראן ולחצוצרה". רם אורן, חצוצרן מבריק בעל צליל רך וגמיש להפליא, עומד בכבוד באיפיון השוויצרי של באך. בשירתה של גילה ירון חסר העיקר: חסרה חדוות החיים התוססת, שבלעדיה הקנטטה נטולת השראה וחן.

את הקנטטה כתב באך לסופראן נער, ואילו המארגנים בחרו לתפקיד זה דווקא בזמרת מבוגרת ובשלה. אשתקד שמענו בשבוע המוסיקה היהודית, שנערך מטעם תזמורת ירושלים רשות השידור, זמרת־נערה, שהיתה יכולה להתאים לתפקיד. כגננת היא לערנה כהן, חברת מקהלת „אנקור" של הקונסרבטוריון שלייד האקדמיה. היא מלווה בהצלחה את תפקיד דוד במונודרמה, שאול המלך, מאת עודד זהבי. יכלה לבוא בחשבון גם לילי טונה, המצטיינת במיוחד בקולורטורות גבוהות.

קולנוע

דם, אש ותמרות עשן

„פולטרגייסט 2" בקולנוע „תל־אביב" בת"א.

מאת יעל ישראל

פולטרגייסט היא תופעה מסתורית, במעט מיסטית, שמתבטאת ברעשים מוזרים, חפצים דוממים מתחילים לנוע בלי כל סיבה ולהתעופף לכל העברים בחלל החדר, רהיטים נשברים בפתאומיות, בתים קורסים תחתיהם בלי שום סיבה פיסיקלית ידועה. תופעת הפולטרגייסט דווחה עד כה בכמה מקומות ברחבי העולם. ב־1960 דיווחה מורה סקוטית, שבביתה ובבית תלמידיה מתעופפים הרהיטים. שנתיים לאחר מכן, באינדיאנה שבארה"ב דיווחה נערה בת 13 על 110 מיקרים לא מוסברים של קולות ושברים בחדרה, וזה קרה גם במיאמי ב־1967 בחדרו של נער בן 18. בעבור שנה בגרמניה נחקרה תופעת הרויזנהיים־פולטרגייסט על־ידי שני פיסיקאים, שקבעו כי התופעה אינה ניתנת להסבר באמצעים הקיימים כיום בפיסיקה התיאורטית.

נשמע מפחיד? ואולי אתם מאלה שחושבים שכל העניין מצוץ מסיפוריהם מעוררי החלחלה של משוגעים? בשנות ה־70 נעשה הסרט „פולטרגייסט", שהפחיד אתכם עד העצם: שלל תופעות מוזרות שאי־אפשר להסבירן, בדרך ראציונאלית מערבית. מיסטיקנים תלו את סיבת התופעות בגלי מוח, פאראפסיכולוגיה וגילגולי נשמות חוטאות, שלא מצאו מרגוע ועל כן הם שבות לעולם שוב ושוב כדי להיוושע ולהפריע את מנוחת החיים.

„פולטרגייסט 2", שביים בריאן גיבסון, הוא סרט ההמשך. כמו בחלק הראשון, גם כאן מדובר במשפחה אמריקנית נוצרית טובה, שחיה בשלווה בפרבר שקט בקליפורניה עד שרוח זקנה ולא מוסברת הורסת את ביתם בלי שאיש יבין כיצד זה נעלם כאילו לא היה. המשפחה ההמומה, שעברה חוויה מבעיתה, עוברת לגור בהרכב מלא — אמא (ג'ובת ויליאמס), אבא (קרייג. טי. נלסון) קרול היילרה (ה'תר אורורקו) ורובי הבן (אוליבר רובינס) — בביתה המוגן של הסבתא (זלדה רובינסון), קשישה המאמינה בכוחה המיסטי הנסתר שעבר גם לביתה ולנכדתה בלי שתדענה על קיומו.

אבל האידיליה הכפרית עוברת מהר מרי. החפצים מתחילים לזוז בחדרה של הילדה, טלפון הצעצוע מצלצל באישון לילה, רובוט הצעצוע צועד בעצמו וברקים, רעמים וגשם זלעפות מכלים ועמם רק מעל ביתם, כשענן שמן ועפני רובץ מעל גגם וממאן לזוז. השלב הבא הוא פגישתה המחרידה של קרול הקטנה והתמימה (ובעלת הכוחות) עם ברנש מבהיל וזקן, שנראה כמו זומבי בלבוש של מיסיונר מתחסד. הזומבי רוצה להשתלט על נפשה של הילדה ומתחיל בנסיון לנטרל את כוח הוריה. לעזרתם מגיע מגרש שדים אינדיאני (ווילי סימפסון) ופאראפסיכולוגית נבונה (ג'רלדין פיצג'ראלד), שמגלים להם את סוד העמידה נגד הרוחות הרעות.

כמו בסרטים רבים, בייחוד סרטי מדע בדיוני וסרטי אימה משנות ה־70, גם „פולטרגייסט" דן במאבק עתיק היומין בין כוחות השחור לכוחות האור, האופל מול הטוהר. יש בסרט רמיזות עבות לקבוצות וכתות נוצריות פאנאטיות, שמשתלטות כיום על אמריקה בכפפות משי אך בעצם הן כוחות הרשע בהתגלמותם. לעומת אחדותה של משפחה נוצרית (פרוטסטנטית, כמובן) טובה ולבנה, אשר תצליח לעמוד נגד כל השפעות הרעות ולבסוף תנצח.

ב„פולטרגייסט 2" המיסיונר הקשיש הוא רוחו של כומר שטני שלפני 100 שנה הנהיג את עדתו למות במנהרה, שהיתה מצוייה ממש מתחת לביתה של המשפחה האומללה מהסרט. תיאור הכת מזכיר מאוד כמה כתות שפרחו באמריקה בעבר, כמו פרשת התאבדויות ההמונית של הכומר ג'ים ג'ונס ועדתו הגדולה בגוייאנה בשנת 1978. המאבק

קרייג ט. נלסון ב„פולטרגייסט" II

— מאבק בין גברים

בסרט מתרחש בין גברים: בין רוחו השחורה של הכומר לבין אבי המשפחה, שחושש כי גבריותו מתערערת מפני שהוא מתקשה לשמור על אחדות המשפחה, ממש כמו המסר בסרטים האמריקניים של שנות ה־30 וה־40 ובייחוד המסר בסרטיו של הבמאי פרנק קאפרה, שעסק רבות באחדות המשפחה האמריקנית.

המאבק הזה, שבסופו תנצח המשפחה האמריקנית המאוחדת, מביא בפנינו סצינות מבהילות בהן נעקרים עצים, עשן ואש יוצאים מהקירות, זומבים מבהילים מתפתלים בקושי מהאדמה ומאיימים לחטוף נשים וילדות בלונדיניות חסרות ישע, ושאר צרות שלא כתובות בתורה. אם יצאתם בשלום מהסרט תוכלו בוודאי להחליט אם אתם בעד פולטרגייסט או עדיין חושבים שזה טימטום הנערץ באמונות תפלות דתיות נוצריות.

מקבץ מחול

„בת שבע" — ביקורות נלהבות בארה"ב

מאת גיורא מנור

להקת המחול „בת־שבע" שבה ממסע מופעים בארה"ב, מקום שם זכתה לביקורות נלהבות, המזכירות את התגובות, שקצרה בראשית דרכה, לפני עשרים שנה. בוודאי יש לכך קשר למדיניות האמנותית שלה בשנתיים האחרונות, להזמין יוצרים צעירים ובעלי דמיון, כמרק מוריס, דני עזרלו, אוהד נהרין או דיוויד פארסונס, שחידשו את פני הרפרטואר של „בת־שבע", אחרי שזו תעתה — וטעתה — כדרישות כמקום, ברפרטואר מיושן.

מנכ"לה של „בת־שבע", ביל סטרום, מחלים עתה בבית־החולים, מאירוע מוחי שקרה לו עם תום הסיור המוצלח. וג'ין היל־סאגאן הגיע ומכון עם הלהקה יצירה חדשה, ובחודש הבא יגיע אוהד נהרין כדי לעבור עימה.

סילביה דוראן מחדשת את מופעי להקתה הספרדית. בכורת ה„פייסטה הספרדית" שלה תתקיים בחסות שגריר ספרד בבית יד־לבנים בתל־אביב (ב־29,27 וב־30 בדצמבר), בירושלים באודיטוריום רבקה קראון ב־1 בינואר, ובחיפה, במוזיאון העירוני ב־3 בינואר.

אמנות לעם ומשרד ההפקות „ארטיס" מתכננים לקיים שנית את מפגש גוונים במחול, באם יימצאו מספיק יצירות חדשניות של יוצרים לא־ממסדיים. המופעים אמורים להתקיים בחודש אפריל בבית־דני, שבשכונת התקווה בתל־אביב. עידא גרא וגדעון פז, מנהלי המבצע, עומדים בימים הקרובים לבדוק את היצירות המוצעות למפגש גוונים.

הספרייה למחול בשיתוף עם „המועצה הבריטית" ו„מכון גתה" מנסים לארגן סמינריון עם מומחים אורחים מחו"ל על הכוריאוגראף ג'ון קרנקו, שנולד למשפחה יהודית בדרום אפריקה, עבד ויצר עם הבאלט המלכותי בלונדון, והיה לאיש שהעלה את הבאלט של העיר שטוטגארט לפסגת ההצלחה שלו. הסמינריון אמור להיערך לרגל בואה ארצה של להקת הבאלט של שטוטגארט במסגרת פסטיבאל ישראל/ירושלים השנה.

אחרי שתיאטרון מחול „ענבל" שב ארצה מהשתתפותו המוצלחת בכינוס בנושא מסורת המחול היהודי, שנערך בניו־יורק בקיץ ומסיור של שרה לוי־תנאי ובנות הלהקה בארה"ב, שאף הוא זכה להדים חיוביים ביותר — החלה שרה לעבור על יצירה חדשה שלה, שהמוטיב המרכזי בה הוא המטה והמקל, חפצים החביבים עליה כאמצעים בימתיים סמליים. ל„ענבל" גם מנכ"ל חדש, רפי אהרוני. ביתה של הלהקה, ההולך ונבנה בנווה־צדק, עומד לפני סיום הבנייה ויש סיכוי, שמקץ כמעט ארבעים שנות פעילות תזכה הלהקה „ענבל" לבית משלה, ובו אולפן ואולם אינטימי למופעים, משרדים, מחסן ושאר חללים הדרושים לפעילותה.

אושרה אלקיים שבה עם תיאטרון התנועה שלה מהופעותיה במכסיקו, במסגרת פסטיבאל סרבאנטינו היוקרתי, וגם היא זכתה שם לביקורות חיוביות ביותר.

„תמר־גע" תיאטרון התנועה של נאוה צוקרמן, שהופיע בקיץ בפסטיבאל אדינבורו, הוזמן לארה"ב, לניו־יורק ולבאלטימור, ואם יהיה בידי הלהקה הכסף הדרוש למימון הטיסות, היא תופיע שם באביב הבא.

בימים אלה מלאו תשע שנים למותה של גרטרוד קראוס, ועד „בית גרטרוד" שבעין הוד מארגן שורה של מופעים והתכנסויות לזיכרה בשנת העשור למותה. בחנוכה, בשבת, ה־27 בדצמבר, יתקיים בעין־הוד בשעה 16.30 קונצרט של חמישיית נגנים מהתזמורת הפילהרמונית, סימפוזיון על גרטרוד קראוס כאדם וכיוצר, ומופע להקת המחול הקיבוצית במיסגרת שנת העשור להסתלקותה.

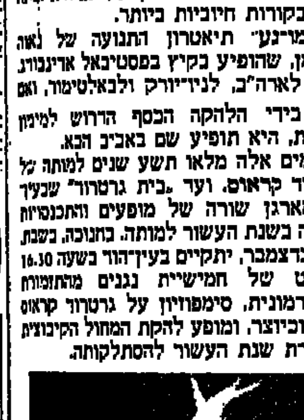
סילביה דוראן בתוכניתה „פייסטה"

מופע

סוזאנה רינלדי עם הלב אל הדרום

מאת שלמה סלוצקי

מרותק למושב בהדרן השלישי של הזמרת הארגנטינאית סוזאנה רינלדי (Susana Rinaldi) בהופעתה הראשונה בארץ בתיאטרון הקאמרי ביום ששי האחרון — חוזרת אלי, במוסף, תחושת הבחילה הנדושה. זו שאני חש בכל עת שאני צופה בגדולי זמרי ישראל המנסים להתאים עצמם — איכשהו — ל„פליבק" ואיכשהו — לליווי הכלי המוקלט והסינטסייזרים וכל ה„בטיח". ויוצאים מזה, כמי שאנסו אותו, אך הוא מחויך לקהל מפני ה„מה יגידו"...

ואז, באולם הקאמרי עומדת זמרת, שכבר קיבלה את מחיאות הכפיים של הקהל במשך כל ההופעה ובסוף כל אחד משני ההדרנים. אחרי שהיא ושלושת הנגנים שליוו אותה בחמישה כלים, כבר קדו לקהל, ויצאו פעמיים אל מאחורי הקלעים, וסוזאנה רינלדי יוצאת לבדה לקהל העומד על רגליו, ומבקש עוד וברור לו שהכל, אבל ההצגה נגמרה, ואז משורה השלוש־עשרה, שבה אני יושב, אני מרגיש את הקהל הולך ומשתתק מהשורות הראשונות ועד היציע. וקולה של סוזאנה רינלדי משתלט על האולם כולו, לבד, בלי נגנים ובלי מיקרופונים. והעם שומע את הקול ושום דבר אינו חוצץ בין הזמרת לבין הקהל. ועולה וביניהם רק השיר "SUR", שהוא שיר נפלא בביצוע נפלא, גם למי שאינו יודע ש"SUR" הוא דרום, והוא גם המקום ביבשת אמריקה, שאליו מכוונים לבבות דוברי הספרדית הנוכחים בהופעה, מאז תחילתה ועד סופה.

„בלי קולות צורמים" — במשפט הצהרתי זה אני נזכר בדרך החוצה מהאולם, הצהרה שהיא גם שם המופע שסוזאנה רינלדי ניסתה להסביר לי את משמעותו יומיים לפני כן, בשיחה שקיימנו כשהגיעה לארץ:

„השם הוא הכוונה, וזו באה מתוך הרצון שלי לבטא את התנגדותי לנטייה של השנים האחרונות, לערפל את חושינו כמוזיקת רוק כבדה, ברעש, בהקשה צורמת ובאלקטרו־טכנולוגיה מוזיקלית החדשה, שקמה על יוצרה, ואינה באה עוד לשרת את המוזיקה ואת השיר אלא להשתלט עליו, לכופף ולשעבד את המבצע לכלים. שאנרים חיו לשרת אותו." זו הסיבה ל„בלי קולות צורמים" שמשמעותו היא, שיש לי דברים שאני רוצה לומר בשירה שלי על הבמה במגע בלתי אמצעי עם הקהל, דברים שחשוב לי לומר אותם, ולעשות זאת בשפתי ובכנות זיקה הייחודית שלנו, אנשי הדרום, במודעות מוחלטת שיש בזאת התרסה וקריאת תגר נגד הנטייה, נפוצה בעידן הנוכחי, שהיא למגינות עם שבלונות כלל־עולמיות, בשיר שפה בלבד".

„שיר הפתיחה של המופע הוא „עם הלב אל הדרום" וכוונתנו: שאנחנו — הארגנטינאים והדרום־אמריקאים — שזמן כה ממושך הלכנו את עינינו כצפון הן מוזיקלית והן פוליטית, נסתכל סוף סוף אל הדרום, נשמע אל תוך עצמנו".

„אל תוך עצמנו" משמע גם לעבר העבר, בשום פנים ואופן לא, בהקשר זה יש שורה חשובה בשיר של המשוררת הגדולה מריה הלנה וולש, ...

„אני חושבת, שתקופה זו של כיבוש מחודש של הזהות האישית בארצי ובארצות היבשת הלטינית, ... לנסות להוציא את העם מתחושת היאוש, להתלהב, ולהלחיב ... על העתיד ולא על העבר. ... שלנו. מעל הבמה".

מנערים את ה„שותף הנשכח" בתכנון המשפחה

הגבר — „השותף הנשכח" במשפחה, הולך ותופס לאחרונה מקום של כבוד באמצעי התקשורת ההמוניים, בהקשר של מיניות, הריון, לידה והורות — גברים.

על רקע זה בולטת בחסרונה המציאות היומית והפרופסיונלית — בה הגבר עדיין אינו שותף פעיל בתכנון המשפחה ובריאותה. ... בהקשר זה, הינו בחיתוליה. די אם נציין את רמת הידע והפיתוח בתחום אמצעי המניעה הגבריים, לעומת אלה הנשיים, כדי להבין את המצב.

בכתבה זו נעשה נסיון לסקור מגוון פרוייקטים, שנעשו במדינות שונות, וכוונתו הגברת הידע והמודעות בתחום. תקוותנו — ... בנושא יעורר לפעולה.

הסברה כללית

★ „MEN TOO" (גם גברים) — אנגליה (1984־1985). הפרוייקט תוכנן ובוצע ע"י האגודה האנגלית לתכנון המשפחה ונועד ... מתמשך ומגוון בתכניו. היקפו ... חשיבות רבה יוחסה לסיקור ... התקשורת ולפרסום, שהרשת ... אנשי שם מתחומים שונים — ... בידור, ספורט ואחרים.

... הפרוייקט היתה לערער מיתוסים ... הקשורים בתפקידים ובאפיונים ... להגביר מודעות וידע בנושאי תכנון ... בהרגשים גבריים ולעודד פעילות ... שרותי החינוך, הייעוץ ועיצוב ההתנהגות. בין הפעילויות שנערכו, מן הראוי לציין את הבאות:

ועידה ארצית על „גברים, מין וקשרים בין־מיניים" נערכה בלונדון, מרץ 1985, בהשתתפות כ־400 איש וכ־80% מהם גברים.

תשדירי שרות בנושאים רלוונטיים — שודרו במהלך התקופה בתחנות רדיו וטלוויזיה.

סרט וידאו בשם „לילו הגדול של דני" באורך 25 דקות — הוכן והוקרן תוך התחשבות מיוחדת בצרכיו של קהל הגברים הצעירים. אך יועד גם לקהל מעורב. הסרט עוסק בבעיות הנוער בן זמננו, ומדגיש בעיקר לבטים ועמדות גבריים.

תחרות עיצוב פוסטרים בנושא, נערכה בקרב תלמידי עיצוב בלונדון.

הדרכת כל הצוותים במרכזים השונים לתכנון המשפחה בבריטניה, לקבלה הולמת ומזמינה של קהל הפונים־הגברים, והפצת חומר כתוב בנושאים השונים.

★ „MEN TOO" — אוסטרליה (1986) — בעקבות הפרוייקט האנגלי, יצאה גם האגודה האוסטרלית לתכנון המשפחה במערכה למען שתוף הגבר, בחסות קפטן קבוצת צמרת־לינת הרוגבי.

★ תהיה גבר. תן לה יד" — „נעמת" — ישראל אוק'נוב' 1984. — סיסמה זו ליוותה את חודש מעמד־האשה ב„נעמת", שהוקדש לשיוויון ולשיתוף פעולה במשפחה. במסגרת זו פורסם ירחון מוגדל, שיועד לגבר באופן

מיוחד וסקר נושאים שונים הקשורים בצרכיו, זכויותיו, חובותיו, ו...רגשותיו. תקות העורכים הובעה, שפעילות זו תתרום לשיפור ההבנה בין המינים ולדו־שיח ביניהם לטובת שני הצדדים.

אמצעי מניעה ואחריות גברית

מספר תוכניות נסיוניות נערכו ברחבי העולם, בעיקר במדינות מתפתחות, בהן השמוש באמצעי מניעה גבריים והמעורבות בתכנון המשפחה הם נמוכים. דגש מיוחד הושם על הנגישות לשרותים ועל התאמתם לצבור הגברים.

★ „DADDIES CLUB" (מועדון־אבות) — גאנה. מספר מועדונים אורגנו בכמה מוקדים ע"י האגודה לתכנון המשפחה שם, אשר עשתה שימוש בהרגלם של פועלי אזורי המטעים להתכנס מדי ערב במרכז החברתי לשם שתייה ומשחקים. האגודה החדירה תכנים חדשים למפגשים והם — סרטים, הרצאות ודיונים בשלל נושאים, הקשורים בתכנון המשפחה ובריאותה.

בנוסף לידע, מספק המועדון גם טיפול וייעוץ בנושאי אמצעי מניעה, והם אף ניתנים שם להשגה. המועדון משלב פעילות חברתית וספורטיבית, ובין השאר הוקמו קבוצות כדורגל, שתלבושתן חולצות מצוירות בקונדומים ובכרוזה הקוראת — „השתמש בי"...

★ בנגלה דש — האגודה לתכנון המשפחה קשרה חינוך לחיי משפחה עם חינוך לבריאות וסיפקה הכשרה לכ־12,000 מושכי ריקשות, במסגרת עבודתם.

★ פקיסטן — האגודה המקומית הפיצה קונדומים וקוטלי זרע באמצעות זבנים, שעברו הכשרה מיוחדת לכך. רובם היו גברים, דבר שהקל על פניות בני מינם.

★ „PRO—PATER" (בעד אבא) — ברזיל. תוכנית חדשנית לעיקור הגבר.

ב־1981, נפתחה בסן פאולו — ברזיל, מרפאת תכנון משפחה מיוחדת לגברים, במטרה לעודד את הגבר ללקיחת אחריות בתחומי המשפחה, בין השאר — באמצעות עיקור. במשך כשנתיים וחצי פנו כ־4169 גברים בבקשה לעיקור. 82% מהם קיבלו אישור לכך, (בהתחשב בקריטריונים של בשלות ההחלטה, גיל ומצב משפחה) וטופלו בהתאם. גילם הממוצע של הפונים היה מעל 34 ולהם משפחות בנות מעל 2.5 ילדים בממוצע. 42% דיווחו על לפחות ילד בלתי מתוכנן אחד ו־29% על לפחות הפלה מלאכותית אחת של נשותיהם. מעל 90% מהפונים השתמשו בעבר בסוג כלשהו של אמצעי מניעה הפיך. ממעקב אחר המטופלים לאחר העיקור עולה כי כ־98% מהמקרים לא היו לעיקור כל תוצאות לוואי ולא השפעות על התיפקוד המיני. ו־88% אף אמרו כי ימליצו לחבריהם על השיטה.

המרפאה התפתחה עם גבור הפניות והפכה להיות מרכז הדרכה בינלאומי למומחי ומבצעי עיקור־גברים. 4 מרפאות נוספות נפתחו כבר בברזיל, ופעיליהן טוענים כי זוהי רק ההתחלה...

מיניות בנים מתבגרים

החברה המודרנית הותירה את המתבגרים בה בודדים במערכה, ללא הדרכה בענייני מיניות ותכנון־משפחה. לעומת החברה המסורתית, בה הנער הופך לגבר במסגרת הכשרה ממושכת והדרגתית, תוך שהוא מתלוה לגברים הקרובים לו בפעילותם היומיומית. הנער המערבי חשוף, אם בכלל, להדרכת ההורה הקרוב אליו — האם בדרך כלל.

★ „JUST FOR BOYS" (רק לבנים) — תוכנית לחינוך מיני למתבגר בשוריה. זהו נסיון לפיתוח מערך חינוך מיני, שיהיה לא רק מידע, אלא גם אמפטי ומסייע. המערך יכלול מפגשים והרצאות בהשתתפות מנחים מיומנים; שיחות בין מבוגרים לצעירים והפצת חומר הסברה כתוב. לצורך זה הוחלט לאתר בעיותיו של המתבגר מנקודת ראותו שלו. נבחרו 21 נערים שונים ברקע ובהשכלה, אשר השתתפו בשיחה אישית ממושכת עם פסיכולוג, בנושאים שונים וביניהם התפתחות פיסית, אוננות, יחסים בין המינים וכיוצ"ב. למרות טיבן האישי והבעייתי של השאלות, נענו הנערים לאתגר וחשפו טפח מבעיותיהם המיוחדות.

המסקנה המרכזית העולה מן הפרוייקט, למרות מוגבלותו המדעית היא, כי למרות

המיתוסים והסטראוטיפים — גם לבנים — רגשות, בעיות ולבטים, הקשורים במיניות וביחסים בינמיניים. עליהם הם מוכנים לדבר ואף משוועים לחינוך, יעוץ וטיפול הולמים לגביהם.

הפלה והריונות לא מתוכננים

תשומת הלב בפרוייקטים מסוג זה הופנתה לתחום שבדרך־כלל אין דנים בו — רגשות הגבר בעתות משבר מסוג זה.

★ „SUPPOSING IT HURT ME TOO" (נניח שזה כאב גם לי) — בהנחה שגם הגבר, למרות שאינו חווה את ההפלה המלאכותית באופן פיסי, חווה אותה רגשית, החליטו החוקרים לברר את תחושותיו על מנת לדעת כיצד להתמודד עמן.

104 גברים בעלי מקצועות שונים, ממספר ערים באיטליה, גילאי 19־67 אך ברובם בני 30־40, נשאלו 9 שאלות על יחסם העקרוני לנושא ההפלה ועל רגשותיהם האישיים, במקרה ונתנסו בה ביחסיהם בעבר. הממצאים מראים תגובות רבות ומגוונות. אך רק לא אדישות לנושא. רוב הגברים הביעו אכפתיות ורצון לשיתוף בקבלת ההחלטות, בעת ביצוען ולאחריהן, במקרים רבים, דווח על משקעים רגשיים שליליים בעקבות ההפלות.

★ „MAN PREGNANT — WHAT NOW?" (גבר בהריון — מה עכשיו?) — ספר חדש. נתונים מעידים על כך, שבגרמניה בכל רגע גבר „נכנס להריון", שלא בבחירתו.

השאלה, שמעורר הספר, היא כיצד חש הגבר במצב זה וכיצד הוא מגיב? חוויותיהם ונסיונם של גברים רבים גילאי 24־75 מגוללים בספר ומאירים את הבעיתיות והבערות בתחום.

פורסם בבטאון האגודה הישראלית לתכנון המשפחה (גליון מס' 15)

מרשמים למחברת

הקדרה השוודית

החורף מתאים לנו לאכול מטעמים של עמי הצפון, שיודעים מה טוב לחורף. השוודים נחשבים לאניני הטעם שבקרב הסקנדינבים והכל יחסי, כמובן, תשאלו לדעת הצרפתים. לכן ננסה הפעם משהו מהמיטבח השוודי. המאכלים אינם כשרים, מי שאכפת לו, יכול כמובן להכשירם ומחליפים בשר לבן בבקר או בהודו, שמנת צמחית במקום רגילה וכו'). לשוודים לא אכפת, ממילא הם שותים בכל ארוחה חלב קר...

סלט דג מלוח Sillsalad

3 דגים מלוחים; 4 תפוחי אדמה בינוניים; 4 ראשי סלק בינוניים; 2 תפוחי עץ (קשים, גרנד); 2 כפות בצל קצוץ דק; ביצה קשה; גביע שמנת חמוצה מתובלת בכף מיץ לימון; חצי כפית סוכר ורבע כפית פילפל לבן, או: תבלינים — לפי הטעם.

מנקים את הדגים, מסלקים את העור והאדרה, שורים במים קרים ל־12 שעות, מחליפים את המים מדי 3־5 שעות. (ורגי מטיאס פטורים מהשרייה, פשוט רוחצים אותם). מבשלים את הסלק ומבשלים בקליפה. קולפים כשהסלק רך. מבשלים את התפודים בקליפה ולא עם הסלק, קולפים. חותכים לקוביות קטנות את התפודים, את הסלק ואת תפוחי העץ. מוסיפים בצל קצוץ, שמנת מתובלת ומערבבים. חותכים את הדג לרצועות דקות (לרוחב כל פילה), מסלקים את העצמות הדקות. מערבבים בירקות. אם יש צורך — מוסיפים מלח או תבלין אחר. לפני ההגשה זורים ביצה קשה קצוצה על הכל.

צלי ימאים Sjömansbiff

1 ק"ג בשר בקר (לצלי); 1 ק"ג תפוחי אדמה; 3 בצלים; 2 גזרים גדולים; 60 גרם חמאה (מרגרינה); 30 גרם קמח; בקבוק בירה „לבנה" (רגילה); עלה דפנה; 2 שיניות (מחוקות) פילפל שחור.

פורסים את הבשר לפרוסות, זורים עליהן מלח, פילפל ועלה דפנה מפורר. שמים בסיר ומכסים, שופכים את הבירה ומשהים שעות אחדות. מוציאים את הבשר מהמישרה, מייבשים, בוזקים על כל פרוסה מעט קמח ומטגנים במחבת, משני צדדים, ב־2 כפות חמאה. מוציאים את הבשר, ובאותה מחבת מטגנים פרוסות של תפוחי אדמה (קלופים), במשך 5 דקות. אחר כך פרוסות של גזר (קלוף). אם צריך — מוסיפים מהחמאה. בנפרד מטגנים בחמאה שנשארה פרוסות של בצל. משמנים תבנית פיירקס גדולה (או סיר באחר), מסדרים בה שכבות של תפודים, בשר, בצל וגזר שהשכבה התחתונה והשכבה העליונה תהיינה של תפודים. שופכים על הכל בירה, שבה הושרה הבשר, מכסים היטב (אפשר בנייר כסף) וצולים בתנור, בחום נמוך (170) כשעתיים. בודקים מדי פעם. אם צריך להוסיף בירה, שמתאדה, כדי שהתבשיל לא ייחרך. מגישים עם סלט חסה ומלפפונים.

קדירה שוודית Svensk panna

500 גרם בשר לבן שמן (בלי עצם); 2 כליות חזיר או עגל; 800 גרם תפוחי אדמה; 3 כפות מרק בשר (ואפשר מאבקה); 30 גרם שומן (או שמן); 2 בצלים; עלה דפנה; גרגרים אחדים של פילפל אנגלי ופילפל שחור (לא טחון); מלח; כף פטרוזיליה קצוצה.

רוחצים את הבשר וחותכים לקוביות. את הכליות — לפרוסות (מסלקים את הקרום והשומן). מטגנים את הקוביות ואת הפרוסות בשומן מכל הצדדים. קולפים ופורסים את הבצל, מבשלים את הפרוסות דקות אחדות במרק, ושולים במקפה. קולפים את התפודים ופורסים לפרוסות. בכלי חסין אש בעל מכסה הדוק מסדרים לסירוגין שיכבה של תפודים, בצל ובשר ושוב תפודים. מתבלים כל שכבה במלח. על השיכבה העליונה שמים צרור של תבלינים (גרגרי פילפל, עלה דפנה) עטופים בבד גזה. מכסים במרק וצולים בכלי סגור היטב, בתנור, בחום בינוני (170־200) במשך 45־50 דקות. מגישים ישר מהתנור, לאחר שמסלקים את צרור התבלינים, וזורים על הכל פטרוזילייה קצוצה.

רוטב צימוקים Korintsas

30 גרם חמאה; 20 גרם קמח; 30 גרם צימוקים; 30 גרם סוכר; כוס מרק בשר; חצי כפית חומץ־יין.

רוחצים את הצימוקים ומשרים לשעתיים במים חמימים. מכינים רביכה בהירה מאוד מהחמאה ומהקמח, מדללים במרק קר, מוסיפים את הצימוקים (מסננים ממי השרייה) ומבשלים, תוך בחישה, במשך 10 דקות. מתבלים בסוכר ובחומץ (אפשר גם מיץ לימון או יין). מגישים למאכלי בשר יבש (שניצל, סטייק, קציצות) או דגים מטוגנים.

„הפיתוי של ינסון" "Janssons frestelse"

5 תפוחי אדמה בגודל בינוני; 2 בצלים; קופסת אנשובי; 50 גרם חמאה; כוס חלב; גביע שמנת; כף פירורי לחם; רבע כפית פילפל לבן; מלח.

משמנים בחמאה תבנית זכוכית חסינת אש. קולפים את התפודים ומרסקים בפומפייה גסה. מסדרים מחצית התפודים בכלי משומן. זורים טבעות של בצל, מתבלים במלח ובפילפל. מסדרים יפה את רצועות האנשובי. מכסים ביתרת התפודים, מתבלים במלח ובפילפל. שופכים על הכל חלב מעורבב בשמנת. מפזרים שביבים של חמאה וזורים פירורי לחם. אופים בחום בינוני כשעה.

מעדן תפוחים

500 גרם תפוחי עץ; 80 גרם חמאה; 4 כפות סוכר; 100 גרם שקדים; כף קמח; 2 ביצים; מיץ וגרידת מחצי לימון; כפית אבקת סוכר.

קולפים את התפוחים ומסלקים את הליבות. מרסקים בפומפייה גסה. מרתיחים מעט מים עם כף סוכר, מוסיפים את התפוחים ומאיידים דקות אחדות. מקציפים את החמאה, את החלמון ואת יתרת הסוכר לקציפה בהירה ואוורירית, מוסיפים שקדים (קלופים וטחונים), קמח, מיץ לימון, גרידת לימון ובסוף — חלבון מוקצף עם כף אבקת סוכר. משמנים היטב כלי זכוכית חסין אש, שמים את התפוחים, מכסים בשכבת הקצף ואופים בחום נמוך (170) במשך 45 דקות. מגישים פושר, בכלי שבו המעדן נאפה, בתוספת רוטב וניל, שמכינים מכוס חלב עם כפית קמח תפוחי אדמה, 2 חלמונים וחצי מקלון שנף (או שקית סוכר וניל, או מעט תמצית...)

אגדה של חנוכה

קמה חבורה של אנשים צעירים, חילוניים — אם לשפוט לפי המוצר — והחליטה להפיץ בין ילדי ישראל בארץ ובגולה הדוויה „אגדה של חגים". כדי לגרום נחת לילדים, לחסוך כאב ראש להורים המתלבטים בבחירת מתנה לחג (בפרט בארה"ב, נוכח היסטריית הקניות של „כריסטמס"), להוכיח לכולם שחגי ישראל יכולים גם להיות שמחים ומשעשעים ומה שלא פחות חשוב — להתפרנס בכבוד. חברת „הפקות ירושלים" היא בבעלות אורי שנער. (תואר ראשון בחינוך, שני בתקשורת המונים, שבע שנות נסיון בהפקת סרטים חינוכיים) ואת הצעד הראשון — מוצלח מאד — היא עשתה לפני פסח. בסרט וידאו „אגדה של הגדה", שבו מככבות דמויות מפלסטילינה. תצלומים מהסרט שולבו בספר בשם זה. ושניהם — הספר והסרט — זכו לשבחים.

עכשיו חנוכה בפתח ול„אגדה של חגים" מצטרף פרח חדש הלא היא „חנוכית" — „קיט" (שנער מסתייג מההגדרה „ערכה"). יש לה צליל צבאי מרי, לטעמו) של משחקים לשמונת ימי החג, לכל המשפחה. זאת קופסה, מקרטון מעולה — מבטיח היצרן — וכאשר פותחים אותה, היא הופכת לחנוכייה קטנה ומגלה את אוצרותיה. יום־יום, נר־נר וההפתעה שלו. לנר ראשון מגלים ספר. „מסע בסביבון חלל". וכו שמונה פרקים, בא לקרוא פרק לכל נר. מעשה בשני ילדים, שקבלו סביבון לחג, התאכזבו מהמתנה הפשוטה, אבל אחר כך גילו שאין זה סתם סביבון אלא חוליית. וכה הם נישאים בחלל ובזמן, משתתפים באירועים היסטוריים בתולדות העם היהודי, לפעמים גם מתערבים — הסיפורים הם של אפרים סידון, התצלומים של „איורים בפלסטלינה" של רוני אורן, הסיפורים מעניינים ומשעשעים, האיורים — שיגעון; הסבא אמנם חובש כיפה, אבל הילד — לא ורק זה עושה לי טוב על הלב. את הספר ניתן לקנות בנפרד מה„קיט" תמורת 23 ש"ח.

נחזור ל„חנוכית". מלבד לספר יש בה עוד צ'ופארים, הפתעות לכל נר, כאמור. פעם זה לוח הרכבה (פאזל), פעם קסרת נייר לבנייה עצמאית; פעם חוברת לצביעה ולמשחק, כרטיסי ברכה, מדבקות על חולצות, סביבונים לבנייה עצמית ולבסוף — משחק לוח, משהו דומה למונופול, שכל המשפחה תוכל לבלות איתו. ה„חנוכית" תעלה לצרכן 39 ש"ח, מתאים לבני 5־10, עם הורים מלאים סבלנות.

בתוכנית „הפקות ירושלים" להפיק בסידרת „הגדה של חגים" אגדה של מגילה לפורים, אגדה של מדינה ליום העצמאות, ואגדה של שנה לראש השנה. אחר כך יכרכו את כל האגדות לחבילה אחת, וימכרו אותה במחיר קצת מוזל, כי יחסכו כמה אריזות. ה„אגדות" מופקות בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית, בשביל הגולה הדרום אמריקאית. בחו"ל הן הולכות מצוין, חרף מחירן הרב. אבל היהודים מוכנים לשלם תמורת חינוך יהודי לילדים. שנער אומר שה„קיטים" מופצים ברשתות שיווק, והם מגיעים לציבור שאינו קשור לחינוך היהודי. הנה פרנסה שמיצווה לצידה. „הגדה של חגים" היא סידרה במולטימדיה: ספרים, סרטי וידאו, משחקים, קלטות... חשבו גם על משחק מחשב אבל הוא היה מייקר את הסיפור בצורה מחרידה. כמו כן, בעיקר בגלל סרטוני האנימציה. אגדת החגים אינה תענוג לכל כיס. אבל אם אתם מתלבטים בין זה לבין, נניח, שני כרטיסים להצגת ילדים (20 ש"ח כרטיס) — שישקול...

צב"ש

מחשבים

בעריכת רונית אדלר

התמזגות רב־לאומית

מגמת המיזוגים בעולם נמשכת בקצב מהיר וכבר נולד ענק מחשבים רב־לאומי חדש: החברה המשותפת של האניוול (ארה"ב), בול (צרפת) ונא"ק (יפאן). המחזור השנתי הכולל של שלושת בעלי החברה החדשה, שהם קונצרנים לאלקטרוניקה, טכנולוגיית חלל, בקרה ומחשבים, מגיע ל־25 מיליארד דולר בשנה. מחזורה של החברה המשותפת, המורכבת מחטיבות מערכות המידע של החברות, נאמד ב־7.45 מיליארד דולרים.

על־פי ההסכם הראשוני בין החברות (שיאושרר סופית בסוף מארס 87), יתחלקו מניות החברה החדשה כך: האניוול — 42.5%, בול — 42.5%, ונא"ק — 15%. החברה המשותפת תביא לבסיס הלקוחות (ומספר ההתקנות) השני בגודלו בענף המחשבים בעולם, את טכנולוגיות המחשב המשולבות, של שלושת הקונצרנים. הקמת החברה החדשה נחשבת לפריצת הדרך המשמעותית הראשונה של חברות מערביות אל השוק היפני, תוך שיתוף פעולה עם ענק אלקטרוניקה מקומי, הנחשב למוביל בטכנולוגית מחשבי־על בעולם ולשותף מלא בפרוייקט „מחשב הדור החמישי" ביפאן.

ליאון מוזיקאנט, מנכ"ל מירן־מחשבים, המייצגת את מחשבי האניוול בישראל, אמר במסיבת עיתונאים, כי התעדכן באופן שוטף על האירועים הצפויים. מירן־מחשבים יצרה קשרים הדוקים עם חברת בול בצרפת ובין הטכנולוגיות הייחודיות לבול, אותן משווקת מירן בישראל, ניתן למנות את טכנולוגיית הדפסת הדיו המגנטיות (פנקסי המחאות), וכן את טכנולוגית „הכרטיס החכם."

הודגש, כי שלוש החברות רואות את החברה המשותפת — חסרת שם עדיין — כשותפות מלאה. עם זאת, נמסר כי חברת בול הצרפתית תהנה מרוב מסויים במועצת המנהלים. מרכז החברה יהיה בארה"ב.

הריגול הסתיים בהסכם

בידיעה מחודש נובמבר מוסר העיתון „ניקי", המופיע ביפאן, פרטים על הסכם בין חברת היטאצ'י לבין חברת יבמ מארה"ב לשימוש הדדי של תוכנה ברשיון. הסכם זה הביא לסיומה של תקרית „ריגול תעשייתי" שקרתה ביניהן ב־1982. ההסכם גם שם קץ לוויכוח שהתנהל בענין זכויות היוצרים על תוכנה. ב־1983 הגיעו שתי החברות לפשרה, לאחר שהיטאצ'י הסכימה לכל דרישותיה של יבמ.

ההסכם הנוכחי בא במקום הפשרה החד־צדדית מ־1983, ומסדיר את השמוש ההדדי של שתי החברות, האחת בתוכנת החברה השניה. על־פי ההסכם, תוכל היטאצ'י להשתחרר ממגבלות שונות על זכויות היוצרים של יבמ, ותפסיק לשלם ליבמ דמי־שימוש עבור תוכנת יבמ ברשיון.

פרטי ההסכם לא פורסמו עדיין לציבור ומשני הצדדים ניתן לקבל תשובה אחידה: „אין תגובה".

מומחי השוק ומקורות יודעי־דבר אחרים טוענים, שבהסכם החדש הכירו בתוכנה כנכס וקבעו נהלים הדדיים לביסוס יחסי ידידות יצירתית ביניהן וטיפוחם.

היטאצ'י ויבמ הסכימו ביניהן לספק האחת לרעותה כל מידע טכני חיוני, על רבדיו השונים, עלפי בקשה ולפי תעריף מוסכם. ייתכן, שיבמ תשתמש בתוכנת היטאצ'י ותכיל אותה לתוכנתה היא. מאידך, היטאצ'י תוכל לתחזק את תאימות התוכנה שלה לתוכנת יבמ מבלי להפר את זכויות היוצרים של יבמ. הסכם זה מבטיח את התאימות העתידית למשתמשי ציוד ותוכנה של היטאצ'י.

לדעת מומחי השוק, יבמ תחדל להתעניין בפיתוח התוכנה המתבצעת בהיטאצ'י. ההסכם החדש מחליף לחלוטין את ההסכם החד־צדדי בין החברות, מלפני 3 שנים, אשר נועד להפסיק את תיגרת הריגול התעשייתי. בעקבות ההסכם ההוא היתה היטאצ'י צריכה לכתוב מחדש את מערכת ההפעלה שלה ולשלם לייבמ סכום שנאמד בכ־3 עד 7 מיליון דולר כדמי שימוש חודשים עבור מחשבי הענק שלה.

לאחרונה, שמה יבמ את הדגש במכירות תוכנה יותר מאשר במכירות מחשבים או ציוד היקפי. היום ההכנסות מתוכנה מגיעות לכ־8%. אך תוכניותיה הן להגביר את מקור ההכנסה הזה ולהעמידו על כ־30% עד 50% בשנת 1990 והלאה.

בעת המו"מ על גמר פשרת הריגול התעשייתי, יבמ התרשמה מאוד מן הרמה הטכנולוגית הגבוהה של היטאצ'י, והחליטה לשפר את היחסים איתה, במיוחד בשטח המוליכים למחצה. הערכה זו הגיעה לידי כך, שאחד המנהלים הבכירים של יבמ ביפאן אמר, שהיטאצ'י היא החברה האמינה ביותר עבור יבמ ביפאן.

להז־דם — עם תצוגה דיגיטלית ומדפסת

● מד להז־דם אלקטרוני

חברת הורון מערכות בע"מ/הוריזון מערכות מחשבים בע"מ המופקדת לחטיבת כלי־מחשבים וטכנולוגיות, שהיא הנציגה הבלעדית של אומרון־יפאן בישראל, קיבלה לאחרונה אישור להרחיב את פעילותה גם לתחום הכרטיסים המגנטיים והמיכשור הרפואי.

חברת אומרון־יפאן עוסקת בפיתוח וייצור של מיכשור רפואי, הכולל ציוד ביתי כגון מדי־חום, מדידות לחץ, מיכשור לצחצוח ועיסוי חניכיים וציוד לבתי־חולים, כמו מיכשור ממוחשב לבדיקות ועוד.

משפחת מדי־הלחץ של אומרון כוללת מספר מכשירים, החל ממכשיר אלקטרוני דיגיטלי, המראה תצוגה בלבד של המדידות ועד למכשיר (הנראה בתמונה), הכולל תצוגה דיגיטלית ומדפסת. המדפסת נותנת דיווח הכולל את נתוני המדידה, תאריכון ושעה.

מ.ת.מ. — סוף הדרך

מ.ת.מ. החברה הגדולה ביותר בארץ לשיווק מוצרי אלקטרוניקה ביתיים, השייכת לתנועת המושבים, נסגרה בתחילת השבוע. העובדים מסתובבים כצללים בכניסה לבית תנועת המושבים שברחוב ליאונרדו דה־וינצ'י בתל־אביב, נרגזים ונבוכים. ביום ראשון הם עבדו כרגיל עד 7 בערב. ביום שני, כאשר באו לעבודה, מצאו מנעולים על הדלתות ומאחוריהם אנשי חברת השמירה, שהודיעו להם — „סגור".

אומר יעקב שרון, חבר ועד העובדים: „הרגשנו שהמצב חמור, אך לא העלינו בדעתנו שיסגרו את מ.ת.מ. מהיום למחר." על הסגירה שמע חלק מהעובדים ברדיו, אחרים לא ידעו דבר. „מ.ת.מ בע"מ, אומר אחד מראשי תנועת המושבים, „היתה הצלחה יוצאת מן הכלל." בימי ארידור העליזים, בשנת 1983, עלה מחזור המכירות על 365 מיליון דולר. הכל השתנה עם התמוטטות המניות. המכירות ירדו, ובשנת 1983 הם עמדו על 60 מיליון דולר לשנה" גם כך היתה מ.ת.מ החברה המובילה בתחום האלקטרוניקה הביתית. מקררים, מכונות כביסה, מדיחי כלים, טלוויזיות, וידיאו וכל מיגוון מוצרי האלקטרוניקה. מכרו גם ריהוט, שטיחים ומוצרים ביתיים אחרים. חמישה מרכזי מכירות ושיווק, בתל־אביב, חיפה, ירושלים, באר־שבע וקרית־גת. העסיקו 100 עובדים.

מתי החלה ההידרדרות ומדוע — שאלה שמספר התשובות לה כמספר הנשאלים.

אחד מראשי תנועת המושבים מתחיל מהתמוטטות המניות החופשיות, ואחר־כך הבנקאיות. מספר מוסדות של תנועת המושבים הפסידו. ביניהם ארגוני הקניות, שהיו הלקוחות הגדולים ביותר של מ.ת.מ, וכן חברי מושבים רבים שלא שילמו. לשאלתי, מה גודל החוב של אלה למ.ת.מ, הוא משיב: „לא יודע בדיוק: הרבה הרבה מיליונים."

מה שידוע הוא, כי חוב מ.ת.מ לבנק המזרחי המאוחד הוא 15 מיליון דולר. ראשי תנועת המושבים הציעו לבנק תכנית הבראה ופריסת חובות. ביום ראשון האחרון, 14 בדצמבר, בשעה 7 בערב, הם קיבלו את תשובת הבנק. לא: לא תכנית הבראה, לא פריסת חובות. לא נותרה ברירה אלא לסגור.

המשביר ואוסם לא רצו לקנות

בכיר אחר מגלה: „יש חששות כבדים מאי־סדרים כספיים. המקום פנוי לחקירת המשטרה". והאצבע מופנית לעבר אריק נחמקין, היום יו"ר החקלאות ולפני ארבע שנים מזכיר תנועת המושבים. ולעבר סגנו לשעבר, נחום גאנץ, מי שהיה אחראי על הגופים הכלכליים של תנועת המושבים. הם לא השגיחו מספיק על מה שנעשה בסביבתם הקרובה — בבית תנועת המושבים. בו מרוכזים גם המשרדים הכלכליים של תנועת המושבים, שנחמקין וגאנץ היו צריכים, בתוקף תפקידם, להרגיש בו את הדופק. הם לא עשו זאת וגם הבאים אחריהם, עמוס הדר וח"כ ראובן שלום, לא עשו זאת. התוצאות לא איחרו לבוא. בנק עין־יח' נמכר ברגע האחרון לבנק הפועלים. חברת הביטוח של המושבים, „ביטוח הדדי," צברה חוב של 40 מיליון דולר והתפרקה. חלק מחובותיה הועבר למ.ת.מ. בדומה לחברות אחרות, שילמה מ.ת.מ. ריבית בשיעורים שגרמו את התמוטטותה.

היכן ארגוני הקניות של המושבים, בעלי החוב? התשובה פשוטה: חלק בצרות, חלק פושט רגל, חלק אינו קיים עוד. אילו נחום גאנץ היה בארץ, לבטח היה לו סיפור גדול ומתועד. חבריו אומרים: נחום גאנץ לא עשה צעד בלי שתיעד וכיסה את עצמו. „כיום הוא נציג משרד החקלאות בבון, לך תשאל אותו."

„העובדים לא ידעו כלום," אומר עוורי יוסף, יו"ר ועד עובדי תנועת המושבים. לדבריו, ל־100 עובדי מ.ת.מ אין ועד נפרד. הם מסונפים לוועד הכללי. עוורי אומר, שמ.ת.מ. היה עסק רווחי מאוד, עד שתנועת המושבים על מוסדותיה הכלכליים, והמושבים עצמם, הסתבכו. סיפור ידוע. עתה עוסקת ועדה במציאת פתרונות לתנועת המושבים. להסתבכות זו היתה השפעה על מ.ת.מ, שהיא בבעלות מלאה של תנועת המושבים.

האם יש אמת בסיפור על אי־סדרים כספיים וניהוליים?

עוורי: „צריך להיות זהיר מאוד. לי לא ידוע דבר. ולא רק לי לא ידוע: לעובדים לא היה ידוע דבר. הם מעולם לא שותפו בהחלטות, ובוודאי שלא בבעיות. ראשי תנועת המושבים החזיקו אותם רחוק. ידעו שראשי התנועה פנו לבנק המזרחי. אנחנו יודעים שתנועת המושבים רצתה למכור את מ.ת.מ למשביר המרכזי. וכשהם סירבו ניהלו מו"מ עם חברת אוסם. שגם אוסם לא רצו. פנו לבנק המזרחי שיקח אחריות וימנה מנהלים. מ.ת.מ היא חברה רווחית ויש לה שוק לקוחות גדול. ועדי העובדים הגדולים רכשו מוצרי אלקטרוניקה באמצעות מ.ת.מ. זהו עסק רציני." סגירת מ.ת.מ, כמו סגירת חברות אחרות משאירה הרבה אנשים מסכנים שנותרו עם המחאות על חשבון הרכישות ועכשיו אין להם כלום." עד כאן עוורי.

יעקב שרון, חבר ועד עובדי מת"מ, נחרץ יותר מעוורי — הוא רק עשר שנים בעבודה, לעומת עוורי, העובד במערכת כבר 30 שנה.

„אין עם מי לדבר"

ממשיך שרון: „ביום שני בבוקר, כשבאנו לעבודה וראינו שהכל סגור, הלכנו לבית תנועת המושבים. זה גם בית שלנו. הוועד כינס את העובדים, ביקש פגישה עם מזכיר תנועת המושבים גדליה גל ויוחנן דניאל (ג'וני). הם לא באו. במקומם בא נחמיה גנות, מנהל אגף הכלכלה של התנועה, שהודיע לנו חד וחלק כי אין משכורת לחודש דצמבר. היינו בהלם. פנינו לאגף לאיגוד מקצועי בוועד הפועל, למשה נגור, מנהל המחלקה לעובדי מוסדות ההסתדרות, שעובדי תנועת המושבים הם חלק ממנה. נגור בא בלי שידע דבר על הנעשה. קיווינו שנגור יפגש עם ראשי תנועת המושבים, אך לא, הוא הפנה אותנו למועצת פועלי תל־אביב. ביום שלישי באה גאולה מהאיגוד המקצועי במ.פ. ת"א. נפגשה איתנו ועם נחמיה גנות וחזרה בלי כלום. אין משכורת. ומה שחמור יותר, הוא טוען שאין שייכות בין עובדי תנועת המושבים לבין עובדי מ.ת.מ. עובדי התנועה יקבלו משכורות; עובדי מ.ת.מ. לא יקבלו. זה חידוש. כי במשך כל השנים קיבלו עובדי מ.ת.מ את המשכורות באמצעות מחלקת השכר בתנועת המושבים. עכשיו הכל שבור והרוס. גם מ.ת.מ וגם העובדים. בינתיים הכל מעורפל. מ.ת.מ סגור, אך אין כונס נכסים. אין עם מי לדבר. אין כלום."

חיים מרגלית

גלגלי הבורסה

עליות באג"ח ובמניות ההסדר

המסחר במניות החופשיות הוגדר אתמול כחלש, מאחר שחלו ירידות בביקושים ובמחזורים. לעומתן עלה הביקוש למניות ההסדר ל־2.2 מיליון ש"ח. באיגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־26.5 מיליון ש"ח, מזה 24 מיליון לצמודות למדד. ערך השוק של כל איגרות החוב עלה ב־0.3%. ערך השוק של מניות ההסדר עלה ב־0.35%. המניות החופשיות ירדו ב־0.46% בממוצע. מספר השערים שירדו הגיע ל־168, לעומת 89 מניות ששעריהן עלו. זה זמן רב לא היה יום מסחר שבו לא נרשם אף „קונים בלבד" ואף לא „מוכרים בלבד" במניות.

הציבור השקיע אתמול 2 מיליוני ש"ח בקרנות הנאמנות, מזה מיליון ש"ח בקרנות בנק הפועלים.

בנק ישראל יציע היום לציבור שתי הנפקות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 50 מיליון ש"ח, מזה 25 מיליון ש"ח מסוג „גליל" לעשר שנים במחיר מינימום של 83% ו־25 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" לשש שנים, במחיר מינימום של 88.5% מערכן הנקוב.

במלווה קצר מועד נעו אתמול התשואות החודשיות בין 1.53% ל־1.68% והתשואות השנתיות בין 20.35% ל־22.15%, תוך מחזור של כ־11 מיליון ש"ח. ל־2 סדרות — ל־13 ול־48 ימים — לא הוגשו פקודות. המחזורים הגדולים ביותר — 5 מיליוני ש"ח — היו בסדרות ל־41 ול־62 ימים, בשיעורי הריבית של 21.70%, ו־21.80% לשנה. אך בסדרה ל־83 ימים קפץ שיעור הריבית ל־22.15%.

במניות ההסדר היתה רק אחת שיצאה מן הכלל וירדה ב־0.9% — דיסקונט ב'. לעומתה עלו: פועלים ש' — 0.5; פועלים מ' — 0.4; כל"ל — 0.3; מימון סחר 1 — 0.8; אי די בי רג' — 0.5; אי די בי כ' — 0.9; דיסקונט ב' — 0.9; מזרחי ש' — 0.6. תשואותיהן השנתיות נעו בין 15.13% (המזרחי ש') ל־15.59% (דיסקונט א'). הפועלים ש' — 15.40%, הפועלים מ' — 15.52%, כל"ל — 15.23%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלו: אוה"ה — 0.5; הבינלאומי — 1.2. לעומתן ירדו ב־%: הספנות 0.1 — 1.0; הספנות 0.5 — 0.1. למניות פיבי היה עודף ביקוש, שסופק ללא שינוי בשערן.

במניות החופשיות עלו ב־10%: סחף 1 (בעוד שסחף 5 ירדה ב־1.0%), שלמה אנגל, מור' השק' 124. לעומתן ירדו ב־10%: עפר וסלע. שינויי שערים בשיעורים קטנים יותר נרשמו: משכן (3.0־), ישרס (4.1־), רסקו מ'ד (0.1־), יצהר 1 (2.6־), יצהר 5 (+2.7), שמן (2.9־), לודזיה 1 (2.6־), לודזיה 4 (+0.1), אורדן 1 (0.4־), אליאנס (+2.4), חיפה כמיקל' (6.2־), טבע (1.2־), פרוטארום (+1.0), כור (+0.9), אינקובה (הפסקת מסחר), החברה לישראל 1 (+6.0), אמפא (+2.3), כלל ישראל 10 (2.2־), מאגרי טכנולוגיה (+11.4).

בשוק איגרות החוב עלה המחזור ל־9.7 מיליון ש"ח, מזה 4.7 מיליון בסוג „שגיא" ו־1.2 מיליון ש"ח בסוג „גליל 4.25%". ב„שגיא" היו עליות שערים עד חצי אחוז. ב„גליל 4.25%" הגיעו העליות לאחוז אחד.

סל המטבעות עלה אתמול מ־1.4910 ל־1.4964 ש"ח, ושער הדולר היציג עלה מ־1.4900 ל־1.4940 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.7722 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.50 ל־1.51 ש"ח.

„עיט ציוד צבאי לייצוא" הודיעה שחברת בת בבעלותה המלאה אשר מקום מושבה בארה"ב, זכתה בחוזה לאספקה לצבא ארה"ב בהיקף העולה על 18 מיליון דולר. צבר ההזמנות המאוחד של החברה כולל ההזמנה הנ"ל, עומד כעת על 50 מיליון דולר לאספקה למשך השנתיים הבאות.

מרליז הודיעה לבורסה שמתנהל מו"מ בין מרדכי יונה לבין משפחת מרגולים ומשפחת ליפשיץ, בקשר לרכישת זכויותיהם בפרויקט. עם סיום המו"מ מבטיחה החברה למסור הודעה נוספת.

אלחנן חורובין

מס מעסיקים יופחת ב־4%

מס המעסיקים יופחת עתה ל־4% וכוונת שר האוצר לבטלו כליל כבר בינואר 88 — על כן הודיע שר האוצר משה נסים לנשיא לשכת ארגוני העצמאים, אלדר בוקשפן, בפגישה בנושא תכנית הרפורמה במיסוי.

שר האוצר גם הבהיר, כי הרפורמה במיסוי לא תפגע כלל בבעלי ההכנסות הנמוכות. בוקשפן הודיע, כי ארגוני העצמאים תומכים בעקרונות הרפורמה המוצעת במיסוי.

בפגישתו עם שר האוצר תבע נשיא לשכת ארגוני העצמאים כי הרפורמה תחל כבר בינואר 87, ולא ב־1 באפריל, תחילת שנת התקציב, והדגיש כי מבחינת ציבור העובדים העצמאיים הרפורמה במיסוי היא חלק מהפיתרון של עומס המס, ותרכיב חשוב הוא יצירת השוויוניות וביטול העיוותים והאפליות בחוקי המס המביאים לנטל מס כבד נוסף על עצמאים.

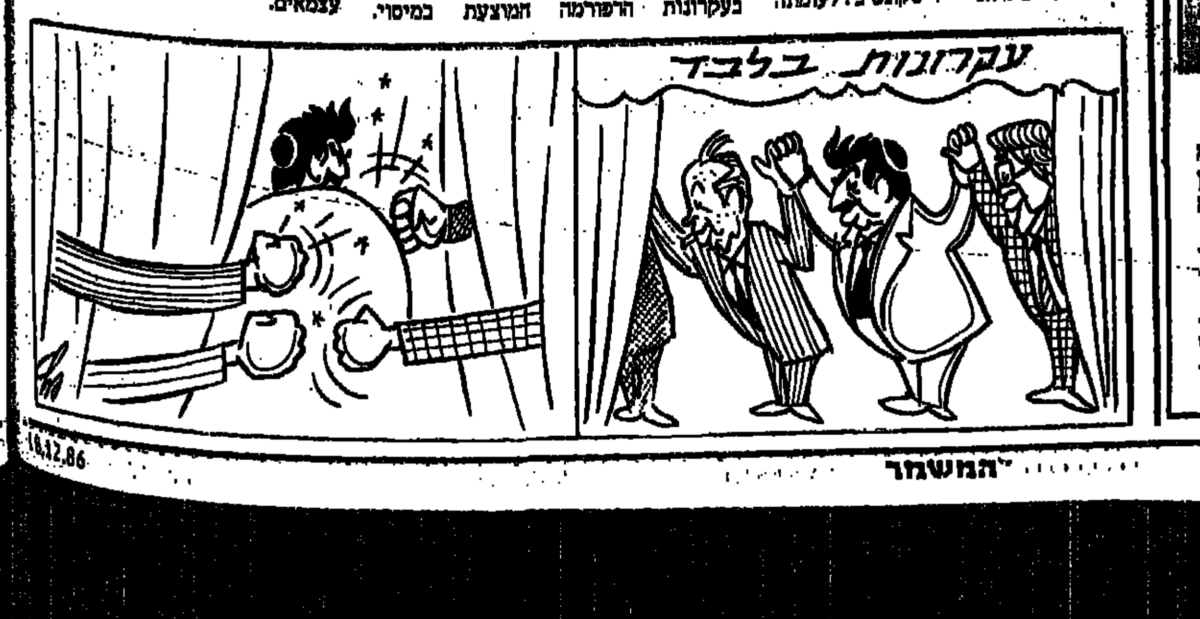

ועד הבכירים בכי"ל מאשים:

עוזרו של שרון פועל בציניות למינויים מפלגתיים בקונצרן

ישראל כץ, עוזרו הפוליטי של שר התמ"ת ויו"ר דירקטוריון כי"ל, פועל בימים אלה לביצוע מינויים פוליטיים בכימיקלים לישראל, למרות הצהרותיו בבית המשפט, נושא בג"ץ, דשנים, בו התחייב לחדול מביצוע מינויים פוליטיים — קובע ועד הבכירים של הקונצרן. לדבריהם, הלחצים למינויים פוליטיים מופעלים באחרונה על־ידי כץ כלפי יו"ר מועצת המנהלים של כי"ל, זאב איתן.

לשיאם הגיעו לחצים פוליטיים אלה, עם נסיון הנהלת כימיקלים לישראל להביא למינויו של רני פלוטקין כסמנכ"ל לתעשייה בכי"ל, במקום ד"ר מקס רייס, שהתמנה לנושא הטכנולוגי.

בתגובה להצעת המינוי הובהר לרפאל איתן, ע"י ישראל כץ, כי המינוי לא יאושר במועצת המנהלים, אלא אם כן תעשה הנהלת כי"ל מספר מינויים פוליטיים של אנשים בעלי חפש ביקרם.

לקראת ישיבת הדירקטוריון האחרונה הועלתה דרישה נחרצת למינוי מ. טרי למזכיר ולסמנכ"ל בכי"ל, תפקיד שמעולם לא פוצל בכי"ל ומאויש כיום ע"י א. וירצבורגר, סמנכ"ל בכיר בקונצרן זה שנים רבות.

הלחצים למינויים הנ"ל הופעלו במשך כל השבוע האחרון, כשבכוונת כץ וחבריו במועצת המנהלים לנסות ולהעבירם.

הוועד מדגיש כי במשך ישיבת מועצת המנהלים האחרונה של כי"ל, ב־11.12.86, בה היה אמור לעלות נושא המינויים, נקרא כץ לשיחות טלפוניות עם השר אריאל שרון ועוזרו, השוהים כרגע בניו־יורק כדי לקבל מהם הוראות — שהסתיימו בהוראה, לפי שעה, לא להעלות את נושא המינויים להצבעה.

פעולות אלה נעשות בציניות ע"י ישראל כץ, למרות צווי בתי המשפט והוראות רשות החברות, ותוך הפרת נאמנותו כדירקטור בכי"ל כחברה.

כל הנזכר לעיל והלחצים הפוליטים המופעלים ע"י כץ בשנה האחרונה, בכי"ל ובחברות־הבנות שלה, אינם מאפשרים ניהול תקין של כימיקלים לישראל וגורמים פגיעה בריקמה הניהולית של החברה, דבר שיביא להריסתה, קובע הוועד.

בחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה מיום 10.3.1985 נאמר, כי „מבחינה משפטית אין סמכות לשר לתת הוראות לדירקטורים או למנהל כללי של חברה ממשלתית, בין במישרין ובין בעקיפין, בדבר מינוי עובדים בחברה, או להתערב בעניין המינוי בדרך דומה ובמיוחד כאשר הניהול נובע משיקולים מפלגתיים".

העובדים הבכירים בכימיקלים לישראל ינקטו את כל הצעדים החוקיים העומדים לרשותם כדי לנסות ולהציל את החברה מהרס ע"י אנשים חסרי אחריות, המפרים בציניות את חוקי המדינה, נאמר בהודעת הוועד.

צמיחה ללא גידול בהכנסות — סתירה פנימית

ההסכמה החברתית בישראל, כתוצאה מהריתמיקה ההיסטורית, מבוססת על כך שהמשק יבטיח רמת חיים עולה באופן מתמיד פחות או יותר. כלומר, יתכנו תקופות קצרות של קיפאון או ירידה בשכר, אולם אם תקופות ביניים אלה יאריכו, יגבר אי השקט החברתי. מיכאל ברונו אינו מניח זאת, כאשר הוא מוצא פיתרון קל יחסית להצטברות המתחים במשק ע"י ביטול הסדרי תוספת היוקר, בהנחה כי אין כוונתו של ברונו לחלק מחדש את ההכנסה הלאומית לטובת ההון. התערבותו השרירותית יכלה רק לערער את יחסי העבודה, אם הצעתו היתה מתקבלת.

הנכונות של כלכלנים להתערב כנגד כוחות השוק בקביעת השכר תמיד גורמת הפתעה. התערבות זו היא בניגוד גמור לדיסציפלינה המקצועית, אלא אם הם סבורים שנגד השכר התערבות זו היא במסגרת המותר. כלכלנים אלה, ונגיד בנק ישראל בתוכם, חייבים לרשום לפניהם שקיימת מגבלה חיצונית לרמת השכר ויש לקבל זאת כעובדה אקסטרה־כלכלית, בדיוק כמו את תשלום החובות של הממשלה וסעיפי הוצאה קשוחים אחרים.

ברור כי עלייה מתמדת של רמת החיים תוכל להישען רק על צמיחת המשק ועל עליית התוצר. אולם קשה להבין את „מצדדי הצמיחה", המניחים כי ניתן לנהל תהליך של צמיחה ללא תוספת הכנסות. צמיחה, פירושה גידול התוצר, שפירושו גידול ההכנסה הלאומית, כלומר גידול בהכנסות של הפרטים. בתקופת אבטלה הגידול בהכנסות לא בהכרח מהווה עלייה בשכר. אך קשה לתאר תהליך של גידול בתוצר ללא עליות בשכר, אלא אם כן מעוניינים להשאיר את כל תוספת הפריון בידי גורם ייצור אחד — וההון.

לכן יש להרגיע את ברונו. השכר בישראל איננו גבוה מדי, לפחות לפי כל השוואה בינלאומית של היחס שבין שכר לתפוקה. השכר גבוה מדי, רק כאשר ברונו לוקח כאקסיומה את הייקור המלאכותי של ההון, או כאשר הוא מתעלם מהמרכיב הגבוה של המיסוי על השכר. במידה שהוא יטפל במרכיבים אלה, שחלקן מהם במסגרת סמכותו, ישתכנע כי השכר איננו מהווה בעיה.

הכוונה להחזיר את השכר לרמתו בשנת 1981 או 1978, מתעלמת במודע מהעובדה שגם בתקופה זו היתה עלייה משמעותית בפריון העבודה של כ־3 אחוזים לשנה, המצטברים ל־12־10 אחוזים במשך התקופה. השכר גדל יחד עם עליית הפריון, על־פי הנוסחה של גידול בשכר בהתאם לגידול הפריון. מכאן, שהניסיון לקצץ אותו אין לו על מה לסמוך, פרט לשאיפות אידיאולוגיות לפגוע בשכבה מסויימת על חשבון האחרת.

הניסיון לפתור את בעיות הכלכלה באמצעות קיצוצי שכר נכשל לכל אורך החזית. יש לשאוף לכך שקובעי המדיניות יתבססו על השכר הקיים כבסיס, ויתחילו להבין את הצורך להעלאתו בעתיד. קשה לקבל שלאחר 1.5 שנות קיפאון, ונסיונות בלתי פוסקים לשחוק את השכר, קיימים עוד כלכלנים ומדינאים הרואים בכך חזות הכל. יש צורך בשינוי התפישה המדינית, אם אכן רוצים להצעיד את המשק לכיוון הצמיחה.

צבי טימור

רוני אופ"ק מייקרים את הנפט

ראשי אופ"ק מתכנסים בימים אלה לכינוסם החצי שנתי בז'נבה, כשעל סדר היום השאלה כיצד להעלות את מחיר הדלק בכ־3 דולרים לחבית ולהעמידו על 18 דולר, במקום 15 דולר, המחיר שנקבע בסוף אוגוסט. לפני ארבעה חודשים, הצליחו ראשי אופ"ק להשיג חזית משותפת בין החברות בארגון ובין המייצאות נפט לבין אלה שאינן חברות (בריטניה, נורווגיה, מקסיקו, מצרים ועוד). באוגוסט עלו המחירים מ־12 דולר לחבית. לעזרת אופ"ק באו נורווגיה, מקסיקו ומצרים. גם האמריקנים הפעילו לחצים לעליית מחירים. בריה"מ ביקשה לעליית המחירים על־ידי קיצוץ תפוקת נפט לבנות בריתה בקומקון.

לראשי אופ"ק ברור, שעל מנת להעלות מחירים יש לקצץ בתפוקה ולהקטין את הייצוא. בוועידה הנוכחית הם מנסים להקטין את התפוקה ב־10 אחוזים ולרדת מתפוקת גג של 16.5 מיליון חביות ליום, עליה החליטו בישיבת החירום ביוני, לאחר שמחירי הדלק צנחו אל מתחת ל־10 דולר לחבית. יש להקטין את המכסות ל־12 מ־13 של הארגון, כי ביותר כבר שיחררו את מגבלת המיכסות.

עיראק, גם אם תרצה, לא תעבור את מכסה של 500 אלף חביות ליום, לכך כבר דאגו האיראנים. עיראק אינה יכולה לייצא את הנפט שלה דרך נמל בצרה. הארטילריה האיראנית שולטת על הנמל ולכן היצוא עובר דרך תורכיה ודרך נמל ינבו שבחוף המזרחי של סעודיה.

גם איראן אינה יכולה למלא את המיכסה כלל לכך דואגים העיראקים, שמטוסיהם תוקפים את מסופי הנפט האיראניים בחוף המזרחי של המפרץ.

סעודיה, החברה הבכירה ו„האחראית" בארגון, מגלה קולגיאליות נפלאה. בחודש ספטמבר 1980, כאשר העיראקים פלשו לאיראן, עלה מחיר הנפט מ־19 דולר ל־34 דולר לחבית. הסיבה לקפיצה — איראן, שהפיקה כ־3 מיליון חביות ליום ועיראק, עם תפוקה דומה, יצאו מן המשחק. סעודיה התערבה למלא את החוסר והגיעה לתפוקה של 10 מיליון חביות נפט ליום. גם אחר־כך, כשמחירי הנפט החלו לרדת מ־38 דולר ל־35, ול־28 דולר החבית, היתה סעודיה מוכנה תמיד למלא את החסר. הפעם הודיע שר הנפט הסעודי החדש, השייך הישאם מחמוד נאצר, כי ארצו תקבל עליה כל החלטה שתביא לעליית מחירים. כתבי סוכנויות הידיעות ידעו לספר, כי השר הסעודי החדש יצא מהישיבה כשהוא משלב ידיים עם עמיתו האיראני, גולמראזה אקוואזדה, שהתייצב לפני הכתבים ושיבח את הסעודים על גישתם הנבונה.

לאיראנים יש כל הסיבות להיות מרוצים. שנוא נפשם, השייך ד"ר אחמד זאכי אל־ימאני, הודח (האיראנים כינו אותו „סוכן הציונות והאימפריאליזם האמריקני"). לשרי הנפט הסעודי והאיראני מספר נושאים משותפים. סעודיה היתה אחת השושבינות בעיסקת הנשק הישראלית־אמריקנית לאיראן. האיראנים, שבעבר הלא רחוק הכשילו את ההחלטות על תפוקת גג ומחיר רשמי, הם עתה מראשי התומכים בכך, מצידם, שהנפט יעלה חזרה ל־30 דולר לחבית. הם מוכנים למען סעודיה, לאפשר לעיראק לייצא כל כמות. העיקר שהמחירים יעלו.

מספר שניים במשלחת אקוודור, פרננדו סנטוס אלוויטה, הכריז בסוף השבוע שעבר כי הסכם על הורדת מיכסות קרוב מאוד. שר הנפט של לוב, פאווזי שקשוקי, הכריז: „כולם בעד העלאת מחירים." לעומתם קבע השייך מאנה אל־אוטייבה, שר הנפט של אמירויות המפרץ ואחד האישים הבולטים באופ"ק בעשור האחרון כי „אין שום דבר; אין מיכסות, אף אחד עוד לא הסכים, אף אחד לא חתם." לדברי אל־אוטייבה, „הנושא בדיון."

התרגיל של תאצ'ר

עוד הנושא בדיון וכבר יש תגובות. ב„ספוט" של ניו־יורק עלו המחירים ב־85 סנט לחבית דלק אמריקני ומחירו 16 דולר החבית. בשנה האחרונה חלה תפנית בשוק הנפט העולמי. פעם היה מחיר הנפט נקבע לפי המחיר של נפט סעודי „קל" מסוג עראביאן לייט. מאז חודש דצמבר 1985, כאשר מחירי הנפט נפלו מ־27.25 דולר ל־25 ואחר כך ל־20 דולר החבית, המחיר בעולם נקבע לפי „ברנט" נפט מהים הצפוני. לפני שנה מוטטו בריטניה ונורווגיה את מחירי הנפט. בריטניה היתה הפעילה יותר. מרגרט תאצ'ר עשתה חשבון, כי הממלכה המאוחדת רק תרוויח מירידת מחירי הנפט. היא חשבה ובצדק, כי ירידת מחירי הנפט תביא לחידוש הצמיחה במדינות השוק המשותף ותחזק את מעמדה שלה. מסתבר שתאצ'ר צדקה. בינואר־פברואר 1986 ירדו, במקביל למחירי הנפט, מחירי כל הקומודיטיס, מתכות ומזון. פרופ' שירין ט. האנטר, מנהל פרוייקט המזרח התיכון באוניברסיטת ג'ורג'טאון, הדגיש במאמר על השפעת ירידת מחירי הנפט על העולם, כי „מדינות המערב בירכו על ירידת מחירי הנפט ופעלו לשם כך במשותף." לדבריו, ירידת מחירי הנפט הביאה להקטנת שיעורי האינפלציה במדינות המערב ולחידוש הצמיחה התעשייתית. לעומת המערב העשיר נפגעו רוב המפיקות, למעט בריטניה. לדברי האנטר, גם ארה"ב ובריה"מ נפגעו ממהלכה של גברת הברזל.

את המאבק נגד המהלך של תאצ'ר ניהל השייך זאכי אל ימאני, שר הנפט הסעודי ראו האיש החזק של אופ"ק, שהכריז באפריל ושתקף כי ישבור את שוק הנפט העולמי על־ידי הורדת מחירים כזאת, שבריטניה לא תוכל לעמוד בה. עלות הפקת חבית נפט בסעודיה היא פחות מדולר. עלות הפקת חבית נפט בים הצפוני היא בין 7 ל־8 דולר. ימאני חשב, כי לאחר שהמחירים נפלו ביוזמתו ל־7 דולרים לחבית, ואף לפחות מזה, בריטניה וגם מדינות מערב אחרות יבואו אליו בריצה ויבקשו כי יקטין את התפוקה והמחירים יעלו. אולם התרגיל של ימאני לא הצליח. המחירים אומנם עלו בחודשים יוני, יולי ואוגוסט בצורה מתונה, אבל בלי ימאני. הוא נפל, או הופל על־ידי מלך סעודיה פאהד, בגלל החורים שנוצרו בקופה הסעודית. הסעודים הקימו מספר פרוייקטים גדולים בפטרוכימיה וכן פרוייקטים חקלאיים, והם זקוקים לכסף. ימאני שילם את המחיר. הוא הוחזר הביתה.

ד"ר צבי דינשטיין סבור, שיש עתה מכנה משותף בין חברות אופ"ק למפיקות שמחוץ לארגון. לדבריו, התנהלו שיחות בין הצדדים והוסכם על מגמה משותפת — לייצב מחיר של 18 דולר פלוס־מינוס לחבית עד סוף חורף 1986/87. מה יהיה אחר־כך לאחר החורף? אומר ד"ר דינשטיין: על נפט אסור להתנבא. סביר להניח, שהמחיר בשנים הקרובות לא יעבור 18 הדולרים לחבית, מסיבה פשוטה — יש המון נפט בעולם. על מחיר שבין 15 ל־18 תהיה הסכמה עולמית. למחירים שהיו ב־1980 לא יחזרו. זאת היתה הזדמנות חד־פעמית שלא תשוב עוד.

חיים מרגלית

האוצר מתכוון להעלות את כל האגרות

משרד האוצר מתכוון להעלות את אגרות השירותים השונות בשעורים ריאליים, במסגרת הרפורמה במיסים — מסר ישראל ברון, הממונה על הכנסות המדינה, ביום עיון שנערך על־ידי המיכללה הפיננסית במלון פלאזה בתל־אביב.

לדבריו, חלק מאגרות, אלה ששיעורן קטן, יבוטלו כליל. אולם אגרות אחרות יעלו בשיעורים ריאליים ניכרים.

בהתייחסו לרפורמה המוצעת במיסים אמר ברון, כי במסגרת זו יופחת המס על חברות ל־51 אחוז, במקום 67 אחוז כיום, וכי מס המעסיקים על המיגזר המסחרי ישאר בשיעור של 4 אחוזים. על חברות תעשייה לא יוטל גם בעתיד מס מעסיקים. מפעלים מאושרים יזכו גם להבא בהערפת מיסוי ושיעור המס המירבי שישלמו יהיה 25 אחוז במקום 52 אחוז כיום.

אשר לרפורמה במיסוי על יחידים, הממונה על הכנסות המדינה הבהיר שכל הזיכויים ממס יבוטלו וישארו רק „דברים הגיוניים". ועוד אמר, כי לגבי יחידים תונהג מדרגת מס חדשה, בשיעור אפס. זו תחול על יחיד ששכרו אינו עולה על 800 שקל לחודש, ואם שני בני הזוג עובדים תחול מדרגה זו על מי שמרוויח 550 שקל. כן תונהג מדרגת מס חדשה בשיעור של 15 אחוז.

לגבי הפרשות לפנסיה אמר ברון, כי ההוצאה לתשלום פנסיה תיחשב כהוצאה מוכרת גם בעתיד. אך בעת קבלת הגימלה, היא תחוייב במס לפי השיעור השולי של מקבל הגימלה. כיום פטורה הגימלה ממס. הוא הדין גם בקיצבאות הביטוח הלאומי. עדיין לא ברור אם לגבי קיצבאות הביטוח הלאומי ייעשה ניכוי מס במקור. אם אכן כך ייעשה, יפגע הדבר במי שהכנסתו נמוכה, שכן הוא יהיה זכאי להחזר רק אם יגיש דו"ח למס הכנסה. ורבים ממקבלי הקיצבאות אינם מסוגלים לכך.

הממונה על הכנסות המדינה ציין, כי לפי הערכות מינהל הכנסות המדינה ירויחו אלה המשתכרים בין 2,000־1,000 שקל ברוטו מהרפורמה, שכן הכנסתם תגדל. אלה המשתכרים בין 4,000־2,000 שקל ברוטו יפסידו, שכן הכנסתם הפנויה תקטן. מי שמרוויח מעל 4,000 שקל ברוטו ירוויח גם הוא מהרפורמה.

בהתייחסו למיסים העקיפים אמר, כי אין כוונה להעלות את מיסי הקנייה על מוצרים שהמכס עליהם יופחת. להוציא מכוניות, שלגביהן ייעשו התאמות. עם זאת, יאוחדו קבוצות מס קנייה ובמקום 17 קבוצות כיום יהיו בעתיד רק 5 קבוצות.

מס הבולים יבוטל כליל. היטל השירותים יקטן מ־33 ל־15 אחוז וההיטל על כרטיסי טיסה, בשיעור 20 אחוז, יבוטל כליל.

אייל שגב

● ד"ר זאב בונן, מנכ"ל רפאל, ויגאל נאמן, מנכ"ל „תדיראן", חתמו אתמול על הסכם להקמת שותפות שתעסוק בפיתוח, ייצור, שיווק ומכירת התקני מצב מוצק מיוחדים. השותפות תעסוק בבניית התקנים אלקטרואופטיים המהווים לב מערכות לראיית לילה. התקנים שבנויים מסיליקונים מיוחדים והתקנים לתחום מיקרוגל.

הפעילות העיקרית כיום היא בתחום התקנים אלקטרואופטיים המסוגלים לחוש בהבדלי טמפרטורה של עשירית מעלת צלסיוס ממרחקים גדולים, ועל ידי כך ליצור „תמונה טרמית" של גופים כאשר אין אור הנראה לעין.

השותפות מבוססת על שני מפעלים קיימים. זה של רפאל, שעבר באחרונה לישוב לשם בגליל בו עובדים מהנדסים שהתמחו בפיתוח וייצור גלאי קרינה אינפרא־אדום, ומפעל של תדיראן הממוקם בירושלים ועוסק בתחומים דומים. מטרת השותפות להקטין כפילויות בייצור מיתקנים להם ביקוש מוגבל בארץ וביקוש גדול בעולם.

● בנק לאומי יעניק הלוואות למבוטחים חדשים של חברת „מגדל" אשר יבקשו לרכוש פוליסות ביטוח חיים לפני תום שנת הכספים, על מנת לנצל את ההטבות במס המוקנות לעצמאים. לפי חישובים שנעשו בחברת „מגדל", יכולים עצמאים המצטרפים לתוכניות כגון „יוזמה" ו„יותר לעצמאים", ששיעור המס השולי עליהן הוא 60 אחוז, לרכוש בהוצאה נטו של 1,342.35 שקל זכויות ששווין 2,736 שקלים. כאמור, החברה הגיעה להסדר עם בנק לאומי לפיו יוכלו מבוטחים חדשים לקבל בבנק הלוואה בגובה התשלום המקסימלי המקנה זכויות למבוטחים, בריבית עדיפה על תנאי השוק, כלומר פריים + 1. ההלוואה תינתן לתקופה של 12 חודשים וללא ערבויות.

● ראשי ארגון תחנות הדלק והסוכנים שיגרו מברק לראש הממשלה שמיר, בתביעה לדון עימם על הרפורמה שמציע השר שחל בשוק הדלק. לדבריהם, אינם יכולים לעמוד ברפורמה והם חוששים מגזרות שציבור הסוכנים ובעלי תחנות הדלק לא יוכלו לעמוד בהם. ביום שני הקרוב יקיימו כנס חירום, בו ימסרו על תכנית הרפורמה בשוק הדלק שארגונם הכין.

● כתב אישום נגד „תנובה" ומנהליה ונגד „פרסום ת"א דן השרון" ומנהליה הוגש לבית משפט השלום בת"א, בתום חקירה שניהל הממונה על ההגבלים העסקיים במשרד התעשייה והמסחר. שני הגופים מואשמים בכך שב„סופרשוק" באר־שבע („לב־הנגב") הסכימו ביניהם למנוע שיווק של תוצרת של יצרנים ומשווקים המתחרים ב„תנובה" (כגון „טרה", „עוף טוב", „זוגלובק" ואחרים). בתמורה למתן הנחיות למוצרי „תנובה" ב„סופרשוק", התחייבה כנראה „תנובה" להימנע מהפעלת... הממונה על ההגבלים העסקיים רואה בהסדר כזה חשש לעבירה בעלת אופי חמור, מאחר שהוא שולל מהציבור את זכות הבחירה בין מוצרי תוצרת שונים ופוגע ביצרנים ובמשווקים אחרים.

● בנק דיסקונט הגדיל את סכומי המשכנתאות לרוכשי דירות עד לסכום של 53,500 ש"ח. מאז חודש יולי ועד לעדכון הנוכחי עמד סכום המשכנתא המירבי בדיסקונט על 45,000 ש"ח.

העורך הכלכלי: צבי טימור

„הסנה" ו„מגדל" מתחרות על תואר „הגדולה ביותר"

באחרונה הרבתה חברת „מגדל" בפרסום סידרת מודעות, בהן היא טוענת כי היא החברה הגדולה ביותר בענף ביטוח חיים. פרסומים אלה לא מצאו חן בעיני אנשי חברת „הסנה" הטוענים לכתר זה לעצמם.

אולם בבדיקת הדברים מתברר, כי שתי החברות צודקות.

„מגדל", כחברה־בודדת, להבדיל מקבוצת „מגדל", והיא אכן החברה בעלת תיק ביטוח החיים הגדול ביותר. לא כן כאשר מדובר ב„מגדל" כ„קבוצה". אם משווים את קבוצת „מגדל" לקבוצת „הסנה" — נוטה הכף לטובת „הסנה".

כזכור, רכשה קבוצת „הסנה", באמצעות החברה־בת שלה „שמשון", את תיק ביטוח החיים של „אושיות", ובכך ביססה את מעמדה כקבוצה המובילה בענף ביטוח החיים.

א.ש.

יורא גזית יו"ר בנק הבנייה

בהמשך לסידרת מגעים ביוזמת היו"ר הנוכחי של הבנק, אברהם שפרלינג, עם גורמים שונים במשק, כדי לעניינם בשתוף פעולה לקידום ענייני בנק הבנייה, סיכם שפרלינג עם גיורא גזית, לשעבר יו"ר הנהלת בנק הפועלים, את ההתקשרות עימו והצטרפותו לבנק הבנייה כיו"ר מועצת המנהלים החדש.

המלצת שפרלינג על ההתקשרות אושרה במועצת המנהלים של החברה לפיתוח של מרכז הקבלנים, השולטת בבנק הבנייה לישראל, ובמועצת המנהלים של הבנק. מינויו של גזית יכנס לתוקפו ב־1.1.87, לתקופה של עד שלש שנים. עם הצטרפותו צופים הרחבה ניכרת בתחומי הפעילות של הבנק.

הקנדי האחרון – יישאר סנאטור

שומר המצפון הליבראלי

אדוארד קנדי נואש כנראה מן האפשרות להגיע לבית הלבן. „השאיפה לנשיאות אינה חיי – חיי הם שירות לציבור" – אמר. במסגרת שרות זה ישמור שהמפלגה הדמוקרטית לא תזנח את התחייבויותיה הליבראליות.

מאת מייקל גלב, רויטר

לאחר שאבדו סיכוייו, המזהירים בעבר, להגיע בבחירות הקרובות אל הבית הלבן, רואה עצמו אדוארד קנדי — לדעת משקיפים פוליטיים — יותר במצפונה הליבראלי של המפלגה הדמוקראטית שבאופוזיציה מאשר בנשיא בעתיד.

עוד אומרים מקורביו של קנדי, כי הוא שואף, במקום לנשיאות עצמה, לתפקיד של „סוכן־שלטון" רב־עוצמה, בדומה לזה שמילא עד לזמן האחרון הסנאטור הרפובליקני פול לאקסלט מנבאדה, איש־הקשר הראשי בין הקונגרס ובין הנשיא רייגן.

ספקולאציות על עתידו של קנדי — שמאז ומתמיד היו משחק נפוץ במירוץ לקראת המאבק על הנשיאות — שוב החלו לפרוח באחרונה, כאשר הסנאטור ממסאצ'וסטס בחר להיות יו"ר של ועדת העבודה, בעלת הפרופיל הנמוך, במקום לעמוד בראש ועדת המשפטים, הבולטת יותר, בסנאט החדש, אשר יתכנס ב־6 בינואר.

אויבי הפוליטיקאי בן ה־54 האחרון שבין האחים קנדי, לא השמיעו הודעות פומביות כלשהן בנושא זה, ואין להניח כי ישמיעו הודעות כאלה, רואים משקיפים פוליטיים רבים את הבחירה הזאת כעוד רמז דק כי חלפה־עברה התקופה הממושכת אשר בה יכול היה להמתין לנשיאות — וכי הוא יודע זאת.

„קם דור חדש של מנהיגים, ולמשתתפים במירוץ לנשיאות תהיה השפעה רבה יותר על דרכה של המפלגה מאשר לו (לקנדי)", אמר אחד הפעילים של המפלגה. כוונתו היתה למועמדים דמוקראטיים צפויים לקראת הבחירות לנשיאות ב־1988, כגון הסנאטורים גארי הארט מקולוראדו וג'ו ביידן מדלאוואר, ומושל מדינת ניו־יורק מאריו קואומו.

„דמוקראטים מעטים מאוד סבורים כי לקנדי יש עתיד (כנשיא)", אמר מרעד־המדינה ויליאם שניירר מ„מכון היוזמה האמריקני", צוות חשיבה בוושינגטון. „ואולם הוא אכן מנהיג לגבי המסורות הגדולות הישנות".

יועץ פוליטי ותיק של קנדי, משנשאל אם לדעתו יש לסנאטור עדיין שאיפות רציניות להיבחר לנשיא, השיב: „קנדי רואה כתרומתו לטווח ארוך את היותו חבר בסנאט האמריקני".

הסנאטור עצמו רמז כנראה בדצמבר אשתקד, שהוא נוטש את זירת המאבק לנשיאות לצמיתות, ולא רק לפי־שעה, כאשר הסתלק במוקדם מן ההתמודדות על המינוי לקראת 1988.

בהודעה דומה קודמת, לפני המירוץ של 1984, בלטו דבריו כי עודנו מקווה להיות נשיא. בהודעתו בחודש דצמבר אשתקד חסרה הבטחה כזאת. „אני יודע כי פירוש ההחלטה הזאת ה"א שייתכן כי לא אהיה לעולם נשיא", אמר בגלותו כי לא ינצל את ההזדמנות לרשת את רייגן. „אך השאיפה לנשיאות איננה חיי. חיי הם השירות לציבור".

חברים בצוותו של קנדי בסנאט אומרים, כי במקום מירוץ לנשיאות ב־1988 היה רוצה לשמש כקשר רב־עצמה בין הבית הלבן לבין הסנאט, למקרה שדמוקראט ינצח בבחירות הקרובות לנשיאות.

בקיצור — אמר אחר מאנשי צוותו של קנדי — „הוא רוצה בעמדה הדומה לזו של לאקסלט בבית לבן דמוקראטי".

לאקסלט, הפורש מן הסנאט, תיווך תכופות במחלוקות בין הבית הלבן ובין הקונגרס על־ידי ניסיונו קשריו הקרובים עם רייגן. סיכוייו של קנדי לזכות בתפקיד כזה תלויים בזהותו של הנשיא הדמוקראטי הבא.

שיחות עם עוזרים אחרים של קנדי ועם משקיפים פוליטיים בשתי המפלגות מצביעות על־לכך, כי אחת ממטרותיו הנוספות היא להניא את הדמוקראטים מזניחת מחוייבותם המסורתית לשחורים, לזקנים ולנזקקים בשעה שהם מחזרים אחרי הלבנים השמרניים, אשר תמכו ברייגן ב־1980 וב־1984.

„הוא נעשה מצפונה של המפלגה", אמר שניירר.

לאחר פרישתו של יו"ר בית הנבחרים תומאס אוניל השנה, קנדי הוא המנהיג הדמוקראטי המרכזי האחרון המזוהה עם התוכניות הליבראליות, המצדדות בהתערבות נרחבת של הממשלה, של „הספר החדש" מיסודו של הנשיא קנדי, ושל „החברה הגדולה" של הנשיא לינדון ג'ונסון.

קנדי, המכהן כסנאטור מאז 1962, הוא האחרון מבין האחים קנדי אשר מילאו תפקידים ראשיים במפלגה מאז בחירתו של ג'ון קנדי לבית הלבן, בשנת 1960.

תומכי משפחת קנדי לחצו על אדוארד להציג את מועמדותו לנשיאות מאז 1968, כאשר אחיו רוברט נרצח בעיצומה של התמודדותו המבטיחה על מינויו על־ידי המפלגה הדמוקראטית.

גוסס בלבנון, פורח בניקראגואה

טרוריסטים רבים מוצאים מחסה תחת כנפי המשטר הסאנדיניסטי בניקראגואה, אך המאחז המאורגן והממוסד ביותר שם הוא זה של אש"ף

מאת דליה רפאל, וושינגטון

ניקאראגואה נהפכה בשנים האחרונות לקן הטרור הבינלאומי. חברי קבוצות טרור מהעולם כולו מוצאים מחסה תחת כנפי המשטר הסאנדיניסטי — אנשי קבוצת באדר־מיינהוף הגרמנית, הבריגאדות האדומות האיטלקיות, באסקים ספרדים ותנועות שונות באמריקה הלאטינית. רבים מהם מבוקשים במדינותיהם. אולם המאחז הממוסד והמאורגן ביותר הוא זה של אש"ף. בעיקר דרך פת"ח ו„החזית" של חבש, יצר אש"ף „יחסי־עבודה" קרובים עם המשטר הסאנדיניסטי, כמו גם עם מדינות נוספות באמריקה הלאטינית.

קשריו של אש"ף עם קבוצות טרור באזור הם אידאולוגיים, ומבוססים על העיקרון של מלחמה באימפריאליזם, בציונות ובקאפיטליזם ודבקות ב„מהפיכה העולמית". על־פי הדפוס המארקסיסטי.

חדירת אש"ף לאמריקה הלאטינית התרחשה כהדרגה. היוזמה הראשונה ננקטה על־ידי קובה ב־1966, בכנס הראשון של ארגון הסולידאריות של עמי אסיה, אפריקה ואמריקה הלאטינית (אוספאל).

קשרי סולידאריות

הציר סאנדיניסטה־אש"ף החל להיווצר כעשר שנים לפני שהסאנדיניסטים תפסו את השלטון בניקראגואה. כבר ב־1969 ניתן היה למצוא מנהיגים סאנדיניסטים כמו פדרו ארואז פאלאצ'יוס, ארואדרו קונטרראס, ומי שהוא היום שר הפנים בניקראגואה, תומס בורג'ה, במחנות אימון בלבנון. באותה שנה נשלחו עוד כ־50 סאנדיניסטים למחנות אימונים בלבנון, לוב ואלג'יר, שנוהלו בשותפות קובנית־אש"פית.

זמן קצר אחר־כך, ב־1970, נטלו הסאנדיניסטים חלק פעיל בנסיון להפיל את משטרו של חוסיין בירדן, במהלך האירועים הידועים בכינוי „ספטמבר השחור". באותה שנה נהרג לוחם סאנדיניסטי, שהתאמן במחנות אש"ף, בנסיון התקפה על מטוס אל־על באמסטרדם, יחד עם המחבלת ליילה חאלד.

ב־1972 נפגשו פידל קאסטרו עם מנהיגי אש"ף באלג'יר. סוכם שמדריכים קובניים יישלחו לבסיסים פלשתינאים בלבנון, בלוב ובדרום־תימן, לצורך הכשרת מספרים גדולים של מגוייסים מאמריקה הלאטינית. באותה תקופה היה תומס בורג'ה אחראי להעברת כספים לוביים וסיוע טכנולוגי אש"פי לתוך ניקראגואה.

הקשר הרשמי בין הסאנדיניסטים לבין אש"ף הוכרז בפומבי ב־1978. הודעה משותפת ממקסיקו־סיטי דיברה על „קשרי הסולידאריות הקיימים בין שני ארגונים מהפכניים" וגינתה את „האימפריאליזם האמריקני והציונות".

במארס אותה שנה יצאה מהאוואנה הודעה משותפת של החזית הלאומית לשחרור פלשתין והסאנדיניסטים. ההודעה קבעה שהאימפריאליזם האמריקני, התומך בממשלה הישראלית ובאנסטזיו סומוזה, הדיקטאטור ששלט בניקראגואה, הם אויביהם הגרועים ביותר. בראיון לאל־ווטן הכוויתי באוגוסט 1979, הכריז חורחה מאנדי הסאנדיניסט: „אחוות דמים ארוכת־ימים מקשרת בינינו לבין הפלשתינים"...

שגרירות בניקראגואה

זמן קצר לאחר שתפסו הסאנדיניסטים את השלטון בניקראגואה, ביולי 1979, גמלו לבעלי־בריתם בהסכם „בין ממשלתי" עם אש"ף, וכך, מבין כל הבירות בעולם בהן מחזיק אש"ף סוכנים ומשרדים, „שגרירות" של ממש יש לו דווקא במנאגואה. „שגרירות" זו, הכוללת צוות של כ־70 „דיפלומטים", מהווה עתה מרכז עולמי לארגון ותיאום פעולות טרור של אש"ף.

ב־22 ביולי 1980, במלאות שנה לשלטון הממשלה הסאנדיניסטית, ערך יאסר ערפאת ביקור רשמי בניקראגואה. במהלך קבלת הפנים המפוארת לכבודו נשא נאום שבח והלל ל„קשרים האסטרטגיים והצבאיים בין המהפיכה הסאנדיניסטית והפלשתינאית".

כדברי התשובה אמר תומס בורג'ה (שהוא כבר בתפקידו כשר הפנים): „אנו אומרים לאחינו ערפאת שניקראגואה היא ארצו ומטרות אש"ף הן מטרות הסאנדיניסטים". לדברים אלה הגיב ערפאת: „הקשרים בינינו אינם חדשים. הלוחמים שלך (הוא השתמש במילה הרוסית קומראדס) לא הגיעו לארצנו רק כדי להתאמן, אלא גם כדי ללחום. אויביך הם אויבינו".

עד היום ממשיך אש"ף לאמן לוחמים סאנדיניסטים. כמו כן הוא דואג לאספקת נשק לממשלת מנאגואה. אש"ף גם הילווה לממשלה זו מיליוני דולרים באופן ישיר ו„הסדיר" הלוואות גדולות ממקורות אחרים, כמו לוב, למשל.

תנאים מיוחדים

פעילותו של אש"ף באמריקה הלאטינית אינה מוגבלת לניקראגואה. הוא חדר גם לאל־סלוואדור, בראזיל, לצ'ילה, לארגנטינה, לקולומביה ולקוסטה־ריקה. יש הרואים בפעילות אש"ף בניקראגואה ובאמריקה הלאטינית כולה חלק מתוכנית קובנית רחבה להשתלטות על האזור. יש המסבירים כי בריה"מ היא הגורם המפעיל. ד"ר יונה אלכסנדר, במאמר משותף עם ריצ'רד קוז'ינסקי, קובע כי „ברור שמטרתו העיקרית של הקרמלין היא לחתור תחת מנהיגות ארה"ב באמריקה הלאטינית...חוסר יציבות בעולם הלא־קומוניסטי הוא יעד מסייע כשלעצמו בתפיסה של מוסקבה".

הקשרים וההקשרים השונים רבים וסבוכים. אולם ברור שבניקראגואה נהנה אש"ף מ„תנאים מיוחדים". ההכרה הרשמית והנציגות הדיפלומטית מאפשרים לו פעילות גלויה ורחבה, שיש לה משנה חשיבות מאז גורש מירדן ומלבנון. במנאגואה יש לארגון כר פעולה חופשי ו„השגרירות" האש"פית משמשת מרכז טרור עולמי, הפועל ללא מפריע.

בדלנות במיעוט

החיים בארץ הבאסקים רוויים לאומנות, אך בבחירות האחרונות יש רוב למפלגת המכירות שאין מנוס מהשתייכות לספרד. המפלגה הבדלנית נשארה במיעוט קטן.

מאת יהודה צור

הבחירות האחרונות לרשות האוטונומית בארץ הבאסקים, שהתקיימו לפני שבועיים, הציבו בפעם הראשונה את המפלגה הסוציאליסטית בעמדה של לשון מאזניים בחזית הפוליטית. ארץ הבאסקים הנטועה חומר נפץ מאכלסת 2.5 מיליון נפש. ראשית תולדותיו של העם השוכן בה לוטה בערפל היסטורי. אלה נאבקים במשך מאות שנים לשמור על עצמאותם מאז נכללו באימפריה הספרדית, המלוכה הספרדית מאוחר יותר, ועד היום.

מאז החל התהליך הדמוקרטי בספרד לפני תשע שנים, זכו המפלגות הלאומניות בארץ הבאסקים לבכורה והותירו פתח צר למשא־ומתן על העתיד הפוליטי של חבל הבאסקים. תנועת המחתרת, הבאסקית אט"א מסרבת להכיר בשלטון המרכזי ופעולותיה העקובות מדם גברו דווקא עם עלייתו של הממשל הסוציאליסטי לשלטון בראשית שנות השמונים. 500 איש נהרגו עד כה בהתקפות של תנועת המחתרת, התובעת עצמאות לחבל הבאסקים ולארבעת מחוזותיו.

בבחירות שהתקיימו מאז 1979 בחבל הבאסקים, לפרלמנט בן 75 המושבים, זכתה תמיד המפלגה הלאומית הבאסקית ברוב יחסי, אך מעולם לא ברוב מוחלט. בארץ המפולגת הזאת רבות המפלגות הטוענות לכתר המנהיגות. ב־1980 וב־1984 זכתה המפלגה הלאומית הבאסקית ב־40 אחוז הקולות והצירים. המפלגה H.B, המאגדת בתוכה את כל הגורמים הרדיקאליים והקיצוניים בלאומניות הבאסקית, זכתה בכ־15 אחוז של הקולות. מדובר בקואליציה של זרמים קיצוניים אשר דוגלים בתמיכה בעצמאות לארץ הבאסקים ומהווים למעשה את הגב הפוליטי של ארגון המחתרת אט"א.

לצידם של זרמים לאומניים אלה התייצבה מפלגה נוספת, A.A, אשר קיבלה בבחירות האחרונות 11 אחוז מן הקולות והיא למעשה הגוף היחיד במערך הפוליטי הבאסקי הסבור שיש להגיע לשלום של פשרה עם ספרד, תוך הקמת שלטון מתקדם בארץ הבאסקים.

הימנים מפולגים

כל המגוון של הכוחות הלאומניים בארץ הבאסקים השיגו בכל הבחירות, לרבות האחרונות, כ־800 אלף קולות מתוך אוכלוסיה של כ־2.5 מיליון תושבים ומכלל מיליון שש מאות אלף מצביעים. אולם הסוציאליסטים הצליחו הפעם להפוך למפלגה הגדולה ביותר בפרלמנט. הדבר הושג לאחר שלפני כשנתיים חל פילוג עמוק בתוך המפלגה הלאומנית הבאסקית, פחות על רקע אידיאולוגי ויותר על רקע אישי ועל חילוקי דעות אישיים והתמודדות על מנהיגות המפלגה. המפלגה הלאומנית זכתה ב־17 צירים מתוך כלל 75 בפרלמנט והחלק שהתפלג זכה ב־14 מנדאטים. H.B זכתה ב־13 מנדאטים, A.A ב־9 מנדאטים ושתי מפלגות ימניות זכו בשני מנדאטים כל אחת. המפלגה הסוציאליסטית זכתה ב־18 מנדאטים וכך, למרות שקיבלה פחות מרבע מכלל קולות המצביעים, היא נהפכה למפלגה הבכירה בפרלמנט החדש, שיתחיל לכהן בעוד כחודשיים.

חיים רווי לאומנות

הזרמים הלאומניים בארץ הבאסקים משפיעים על כל החיים בחבל. הלאומנות היא יותר ממפלגה. לזרם הזה השלכות על כלל החיים התרבותיים, הספורטיביים, העיסקיים, האיגודים המקצועיים ועוד. אין למעשה שטח כלשהו בחיים הבאסקים אשר אינו רווי לאומנות בצורה זו או אחרת. אבל מרבית הבאסקים, הדוברים שפה מיוחדת, שאיש טרם הצליח לרדת לשורשיה ולמקורותיה ואשר מומחים משייכים אותה לעברית העתיקה, סבורים שיש להתמודד באחריות על הדרך שיש לנקוט בחיים הספרדיים ובלי להשתמש באלימות, כפי שדורשים מחתרת אט"א והזרם הפוליטי המייצג אותה, גם אם לא באופן רשמי.

מסתבר שלפחות 80 אחוזים של כלל המצביעים הצביעו בעד המפלגות המתנגדות לאלימות כדרך לפתרון בעיותיו של חבל הבאסקים. הזרמים הלאומניים והמפלגה הסוציאליסטית מכירים כולם בייחודו של העם הבאסקי, שאין כדוגמתו באירופה כולה. אך סבורים שבמציאות הפוליטית שנוצרה אין מנוס ל־2.5 מיליון הבאסקים מלהשתייך לאומה הספרדית בעלת 30 מיליון התושבים. בחירתה של המפלגה הסוציאליסטית כגוף הבכיר בפרלמנט החדש מותירה סיכוי להקמת קואליציה, בה יטול חלק בפעם הראשונה גוף שאינו משתייך לזרם הלאומני ואשר סבור שאפשר לפתור את כל בעיותיו של העם הבאסקי במסגרת הרחבה של האומה הספרדית.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/ בנית מגורים לבית על חלקה 239 בגוש 8274 רח' הויסמן בחריגה, עד 6% הקלה בבניה תכמ"ס 504/86 ות.ב. 2223.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
א. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/ בנית מגורים לבית על חלקה 131 בגוש 8233 רח' אפרים מס' 11 ת.ר. 574 בהקלות עד 10% בניה, ויציאות לגג.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית
תאריך: 13.12.86
ת.ב. 5815

הודעת הועדה המקומית לתכנון ובניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בנייה ותוספת לבית קיים/בניית בית מגורים חדש. על חלקה 55 בגוש 7661 רחוב המרגנית מס' 17 בחריגות: עד 6% הקלה באחוזי בנייה.
את התכנית מס' 427/86 ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה
נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1)
לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2) (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה ב־אחוזי הבנייה ותוספת קומה.
היינו הקמת בית מגורים בן 5 קומות מעל לקומת העמודים מפולשת, עם חדר יציאה בגג — 12 יח"ד, בניצול של 108% בניה במקום 99% בניה המותרים. על החלקה: 225 בגוש: 18172 רחוב: צייר העם 14 נהריה.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעירית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
ח. לבב יו"ר הועדה (משנה) המקומית
המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן אישור להקלה/על חלקה(ות) מס' 120/2 בגוש(ים): 10037 ברחוב: תרנ"א דהיינו: תוספת קומה.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/הנ"ל במקום זה ראשי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אינג' י' כהנא
ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1985
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן אישור להקלה/ על חלקה(ות) מס' 346 בגוש(ים): 10035 ברחוב: חנקין דהיינו: חריגה של 10% לקו בנין צדדי.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/ האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אינג' י' כהנא
ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

מרחב תכנון מקומי
„עירון — ואדי ערה"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי הוגשה בקשה מספר 98/86 ע"י עבד עלרוחמן יוסף עבד אבו רעד גוש 20405 חלקה 6, שבאישורה יש משום הקלה לעניין:
1. פליטה בקו בניין קדמי בקומה א'.
2. הקלה 30% בקו בניין אחורי עם קיר אטום.
התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה עירון/כפר ערה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.
בכבוד רב,
מ. מפארוזה, יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לבנית חדר מדרגות בקיר חיצוני ברחוב קריתי מס' 14 א' גוש 6135 חלקה 133 תיק בנין 6/28158.
אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסטי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב

הועדה המקומית לתכנון ולבניה,
חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן אישור להקלה/על חלקה(ות) מס': 311 בגוש(ים) 10009 ברחוב: שכ' ויצמן דהיינו: תוספת בניה של 4% נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/הנ"ל במקום זה ראשי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אינג' י' כהנא
ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 123, 124 בגוש 6428 רחוב המעפילים, טשרניחובסקי הקלות כלהלן: סטייה בתשריט חלוקה לפי רישום בתוכנית כס/1/224 ב' בפרטים הבאים:
1. חלקה זמנית 8 – 574 מ"ר בתשריט במקום 575 מ"ר בתוכנית.
2. חלקה זמנית 10 – 569 מ"ר בתשריט במקום 570 מ"ר בתוכנית.
3. חלקה זמנית 11 – 568 מ"ר בתשריט במקום 570 מ"ר בתוכנית.
4. חלקה זמנית 12 – 570 מ"ר בתשריט במקום 573 מ"ר בתוכנית.
5. חלקה זמנית 14 – 584 מ"ר בתשריט במקום 580 מ"ר בתוכנית.
6. חלקה זמנית 15 – 562 מ"ר בתשריט במקום 560 מ"ר בתוכנית.
7. חלקה זמנית 16 – 575 מ"ר בתשריט במקום 576 מ"ר בתוכנית.
8. חלקה זמנית 18 – 570 מ"ר בתשריט במקום 571 מ"ר בתוכנית.
9. חלקה זמנית 20 – 40 מ"ר בתשריט במקום 41 מ"ר בתוכנית.
10. חלקה זמנית 25 – 1337 מ"ר בתשריט במקום 1334 מ"ר בתוכנית.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה – כפר־סבא

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן. 08.08 שעת כושר. 08.15 מושגים ביהדות — משא ומתן באמונה. 08.40 כלי סודות — פ"ז. 09.00 ארץ מולדת — אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה (ב). 09.20 מרעי הטבע (חומ"ב) — דיפוזיה ותנועת בראון. 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 תגיל הרך ערבית מדוברת (ע"ה). 11.06 — רחוב סומסום. 11.15 אנגלית ו'. 11.15 — יום עסל ויום בסל. 11.30 אנגלית ח'. 12.00 מדע הטבע (ע"י) — האדם — מבנה ופעילות. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 הסטוריה (ע"י) — העשרה 13.30 ספרות — מעשה בנעלים א'. 14.00 טלטקסט — עד כאן. 14.08 שעת כושר. 14.15 קשר משפחתי בשידור חוזר. 15.00 טאו טאו — נסיכת הכוכבים. 15.25 רחוב סומסום. 16.00 זהו זה — שידור חי. 17.00 ערב חדש. 17.30 מקרון 1 — שם הפרק: ביקור ארכאולוגי. אנדרי חולם לבקר במקדשים העתיקים של שבט האינקה. עדן מנסה ללמוד אותו ולהוציא ממנו סודות. רני נחלץ לעזרתו של אנדרי ומחזיר אותו לבסיס. 17.55 ג'יין אייר — סדרת דרמה אנגלית. הפרק השישי ג'יין מטפלת במיסון הפצוע. אך לפתע היא נקראת אל בית דודתה. הדודה, על ערש דווי, נותנת לג'יין את מכתבו של דודה, שבו הוא כותב כי הוא רוצה להוריש לה את כל רכושו. 18.25 פסוקו של מקום — מקווה ישראל. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 שבועון טלוויזיה — מגזין אירועים מן העולם (ערבית). 19.00 מפגש — תכנית דיון שבועית בעניני השעה (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.45 לקראת שידור. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 שנת החמישים — סרט תעודי על התזמורת הפילהרמונית הישראלית ומנהלה זובין מהטה. חמישים שנה מלאו ליסודה של התזמורת, בן חמישים הוא גם זובין מהטה. עשרים וחמש שנה מתקשרים — הקשר המיוחד בין מהטה והפילהרמונית. בסרט משולבים אירועים מוסיקליים ואנושיים מרגשים. צילומים נדירים של ארתור רובינשטיין ועוד. 22.20 חבורת רנידה — סדרת דרמה אוסטרלית. פרק שני. 23.05 תצוגות לבחירת מיס תבל לשנת 1986 — התחרות ה־35 במספר — היתה השנה בסאנאמה. השתתפו בה 77 מועמדות מרחבי תבל, בנות 17 עד 25. הזוכה בתחרות זוכה במענקי כסף ומתנות בשווי של 200,000 דולאר. 24.05 פסוקו של יום וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 מגישים שיר. 12.00 מן הפרטיה — הינדמית: סונטה לקלרנית ופסנתר (1939) א בטהובן רביעייה בפה מג'ור, אופוס 59 מס' 1. 13.05 בהאזנה נינוחה. 15.00 מפגשים. 16.00 אתנחתא — שלישיית קאמרטה — א. חפץ — קלרינית/ע. גרוכר — צ'לו/מ. בוגוסלבסקי — פסנתר: מוצרט דיברטימנטו במי במול מג'ור, ק. 252 פולנק: שלישייה מנדלסון: קטע קונצרטי בפה מג'ור, אופוס 113 בטהובן שלישייה במי במול מג'ור, אופוס 11. 17.30 קשת של צלילים — מגוון מוסיקלי — מוסיקה כלית מאנגליה של המאות ה־16 וה־17. 18.00 תזמורות הסימפונית ים. רשח"ש שידור ישיר מאולם הנרי קראון מנצח: גארי ברתיני גורדון גטי: ג'ק השמן. שתי תמונות צ'ייקובסקי סימפוניה מס' 5 במי מינור אופוס 64. 19.30 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 מהקלטות תזמורת הסימפונית ים רשח"ש — מיצירות בטהובן בניצוחו של גארי ברתיני קונצ'רטו מס' 2 בסי־במול מג'ור לפסנתר ותזמורת. 21.10 אנתולוגיה קטנה לשירה — מיסה סולמניס, אופוס 123. 22.30 תכנית ג'ז — מג'ז והלאה. 23.00 דור הזהב — אמנים גדולים בהקלטות הסטוריות ארתור טוסקניני ביצועים חיים תבנית ראשונה — מוצארט: שתי אריות מתוך חליל הקסם; גלוק: מערכה שניה של האופרה ארפאוס ואוורידיצה.

רשת א'

07.30 חיו שירים — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 חוגה — עם בני תגרל. 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים. 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה. 11.10 השידור היומי לבתיה"ס. ידעתי ספרו החבצלת השחורה. 11.30 השכלה ודעת לכל — התפתחות לשונם של ילדים — בהדרכת ד"ר רות ברמה חידושי מילים ודרכי תצורת מילים. 12.05 ליבי במזרח — מבחר שירים מזרחים אהובים. 14.05 לבת ולבן ולכל המתעניין * תכניות לילדים. א. הדברים הטובים — שעשועונים ופינות העלה לילדים: ב. פילי חרק. 14.45 לילדים הנודלים — חתול בשק — 15.25 עזרית אלון מספר על נוף הארץ. 15.30 קתדרא — בכת רדיו — ד"ר יהודית בראל — הדרמה העברית המודרנית (ש.ח.) 15.55 ספר חדש — סקירה. 16.05 ארץ לא נודעת. 17.12 מגישים שיר. 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — צרפתית למתקדמים. 18.06 מנחת ערב — משדר יומי להוי דתי ומסורת. 19.05 שעור בתנ"ך. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 יש לי חלום — עורך ומנחה: יובב כץ.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה — עורכים: יורם אבגר ושלום קיטל. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הקשת — מגוון יומי. 11.30 סעו לשלום — עם גדעון הוד. 13.10 אלף־אלף ב־בית — עם אהוד מנור. 13.00 בחצי היום — חדשות ופזמונים. 14.05 בת צחוק — הוי והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 שירים ושעורים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 18.05 שירים עבריים. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.55 השבוע בכנסת. 20.05 שורשים — מגזין לעניני עדות ופולקלור. 22.05 מסביב לעולם בשעה קלה. 23.05 בינינו לבין עצמנו — שיחות עם מאזינים בשידור חי.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — פסיכולוגיה של החלומות. סגנונות חלימה. מרצה: פרופ' צבי גיורא. 06.30 פוקחים עין — החדשות הראשונות של היום — עם מירב אפיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקת 10 — עם מיכל ניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 אחד אחד — פזמונים ישראליים 14.05 רון רז יומי — עם דובי לנץ ודני קרמל. 15.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם רן שילון, יעל דן וגוני סביר. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 משולש — עימות יומי בעינייני השעה. 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 יעד משודר — מגאזין לענייני צבא וביטחון. עורכים ומגישים: יצחק טוניק ויוסי עבאדי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — פסיכולוגיה של החלומות (ש.ח.). 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראליים. 23.55 שיחת חצות — עם שלמה כהנוב, ראש המועצה המקומית מעלות. 00.05 קפה של חצות — עם אלי ישראלי, צבי אביאל ואורחים. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

רשת ג'

06.11 בחורה לאשר — לוהטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים ופזמונים ישראליים. 09.05 מה, כבר תשע? — עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יודע. 11.05 שעת תמימה — עם מלאכי חזקיה. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול — עם מנחם פרי. 14.05 פזמון חוזר. 15.05 חדש, חדיש ומחודש — עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית. 18.05 קול־נוע — שבועון סרט. 20.05 לי ולך — שיר וברכה. 21.05 מופע רוק — עם דליה כהן 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: המושים ולא מסוכנים 9.40,7.15,5
אורלי: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: בבנות 23.15
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
גת: קטיפה כחולה 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: אונטי פופולו 9.30 ,7.00
דקל: סרט אילם 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.45 ,7.45 ,5.45
חוד: שבט רב המערות 9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל־אביב: „שואה"
ליפור חדש: בעקבות האוצר הקדוש
פאר: ג'נג'ר פרד 9.30 ,7.30 ,5
סינמה 1: חמים וטעים 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5
פאריס: עוכרת אורח 9.30 ,7.15 ,2 ,12
שודדי הזמן 23.30
רב־חן:
חן 1: חטיפה נעימה 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: צבע ארגמן 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: דונה פלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: פולטרגייסט II 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: פעמיים במשך החיים 9.30 ,7.15 ,4.30
בית ציוני אמריקה:
אהבה במחתרת 9.30 ,7.15 ,4.30
מ.א.ש. 23.45

רמת־גן
ארמון: חטיפה נעימה 9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15
ארמון: מכת פתע 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: קטיפה כחולה 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: נשיקת אשת העכביש 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: שלושה רווקים ותינוק 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים
אדיסון: עיר ללא רחמים 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: מחסל ושמו ננג'ה 9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון
ד"ר סטרינג'לב 19.30
הטוב הרע והמכוער 21.15
אפוקליפסה עכשיו 24.00
בנייני האומה: כטוות קצר 9.00 ,7.00
כפיר: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: אהבה במחתרת 9.00 ,7.00
סמדר: ראן 9.30 ,7.00
הבירה: אונטי פופולו 9.15 ,7.15 ,4.30
אוריון
אור 1: הרומן של אתמול בלילה 9 ,6.30 ,4
אור 2: יחסים פשוטים 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: התחלות ראשונות 9.00 ,7.00 ,4.30

חיפה
ארמון: מכת פתע 9.00 ,6.30 ,4
אורה: שוברי הלבבות 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: רומן הדרכים 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: אהבה בשחקים 9.15 ,7.00
עצמון 2: אונטי פופולו 9.30 ,7.15 ,4.45
פאר: חטיפה נעימה 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המחודש: ג'נג'ר ופרד 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: פולטרגייסט II 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: נערי הכרך 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: מונה ליזה 9.15 ,6.45

נתניה
שרון: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,5
סטודיו: חנה ואחיותיה 9.15 ,7 ,5

חולון
סביון: מסיבו 3 9.30 ,7.15 ,5
מגדיל: חטיפה נעימה 9.00 ,6.00
ארמון: הרומן של אתמול בלילה 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה
היכל: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל האודיטוריום: טנגוס 21.30 ,19.15

באר־שבע
קרן: רוקי 4 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה
היכל 1: שבט רב המערות 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: הצבע ארגמן 9.30 ,7.15 ,5

עפולה
מוסטרון: שובו של הנוסע השמיני 8.30

רעננה
אורות: השומר ממנהטן 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים
חוד: ירח דבש מכושף 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 18.12
מירלה אפרת: 20.30
ביבוף: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 18.12 בשעה 18.00
„נושא חם"
עתון חי לצעירים על האופציה האטומית, על אלימות בבתיה"ס ועל האלימות בירושלים
„חוג לדרמה"
בשעה 21.00

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים גני בת־ים — הנביאים 3.
חולון אהרון — הופיין 52.
ירושלים התחנה המרכזית — יפו 234.
נתניה קופ"ח לאומית — סמילנסקי 9.
פתח־תקוה סופרפארם — שפירא 43.
רמת־גן חן — ז'בוטינסקי 99.
תל־אביב בריאות — המלך ג'ורג' 28. בני — דיזנגוף 174.
חיפה הנשיא — שד' הנשיא 33.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים; שערי צדק - פנימית, נשים; הדסה ע"כ - כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.
יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
נהריה - 04-920014 (11.00-20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' רח"ו - טל. 222782.
„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 08-221680 (24 שעות)

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה - טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הפקולטה לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברזיכובצא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111.
ער"ן נתניה — טל' 053-35316.

סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 221022. עפולה — 08. טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלפון נהריה — 04-931401. בת־ים — טל' 04-825555. באר־שבע — טל' 5511111, 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים א'-ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, *11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

לראשונה ניצח ישראלי במרתון־טבריה ה־10

המבצע המזהיר של יאיר קרני

הרץ ישראלי, שפיגר ב־400 מ' אחרי מוגארה מקניה, הדביק את יריבו בק"מ ה־37 וניצח בריצה טקטית מצויינת * ה"שרקיה" פגעה בתוצאות המרתון * הישג מצויין של הגרמניה פרסלר * הישראלי שלמה פנחס הפתיע כשהגיע שלישי * שליש מ־450 הרצים היו מחו"ל

מאת ישראל פז

ב־21 מירוצי־מרתון השתתף, עד השבוע בכיר רצי ישראל, יאיר קרני, בן ה־35 מהפועל עמק־חפר. אתמול, במרתון־טבריה, ה־10 במספר, וה־22 של קרני, הדביק לראשונה את המטרה לפני כל יריביו, כשעבר 42 ק"מ ו־195 מטר בשעתיים, 22 דקות ו־42 שניות. המירוץ הגיע לשיאו בק"מ ה־37 כאשר קרני חלף על פני יריבו העיקרי, ולמעשה היחידי, סמואל מוגארה מקניה, ושעט לנצחון מרחובות טבריה כשהוא מתקבל בהתלהבות ע"י אלפי צופים.

יאיר קרני היה מאושר. נצחון במירוץ קשה כשרוח סערה, "שרקיה", פגעה בהישגיהם של כל הרצים. בסיבוב עין־גב, במחצית הדרך, התקשו אפילו הצופים לעמוד בצד הכביש. הם כמעט "עפו" ברוח על רקע כנרת סוערת.

דבריו הראשונים של יאיר קרני אחרי נצחונו היו: "סוף סוף זה בא". ואכן, הרץ, שהוא כיום מרצה לתזונה במכון־וינגייט, החל לרוץ מרתון בטבריה. השתתף בשישה מירוצי־מרתון סביב הכנרת, וניצח לראשונה. סיפר המנצח בתום המירוץ: "הרוח ניצחה את המירוץ ואת התוצאה — אבל לא אותי. אני מכיר את הרוח. הפעם היתה אולי 50 ק"מ לשעה. כשאני רץ ישנם רוחות וגשמים... זה היה המירוץ הטוב ביותר שלי, אם־כי כבר קבעתי בעבר תוצאה טובה יותר — 2:17.34 שעות".

האם האמין שיוכל למחוק פיגור של כ־400 מטר?

קרני: כאשר ראיתי שהרוח חזקה מיד, ויתרתי על התוצאה והחלטתי להתרכז בטקטיקה. בק"מ ה־33 החילותי לצמק את ההפרש. בק"מ ה־37 עברתי אותו. הסתכלתי על הרץ מקניה והוא עלי. הבחנתי שבניגוד לתחילת המירוץ, כאשר ברח ממני מדי פעם, הוא אינו מגיב. המשכתי לרוץ בקצב שלי וכך ניצחתי".

קרני שיבח במיוחד מדרס אורטופדי חדש שסייע לו לרוץ ושהומצא ע"י אניס אוזרבוך מבית־הספר לרפואה בתל־השומר, והנמצא בבדיקה במחלקת המחקר במכון וינגייט. "המדרס שהוא ישראלי מקורי סייע לי מאוד", — אמר.

מה אומר אבא קרני מקיבוץ העוגן? שמואל קרני, כשהוא מחזיק באחד מילדיו של מנצח המרתון, השיב בקצרה: "עומד מהצד — ונהנה".

האמת היא שכולנו נהנינו.

המנצחת מברלין

הרץ הקנייתי סמואל מוגארה, שהוליך עד לק"מ ה־37, ונצחונו נראה כמונח בכיסו, היה מאוכזב: "היתה לי בעייה ברגל. לפני הריצה קיבלתי טיפול. זה החל להציק לי. בק"מ ה־37 כאשר הישראלי התקרב אלי לא יכולתי להגיב".

הרץ הקנייתי השני, גיימס אורמבה, שהוא הטוב בין השניים נאבק עד לק"מ ה־30 על אחד מחמשת המקומות הראשונים. אחר־כך נשבר והגיע במקום ה־36 מבין 450 רצים, ששליש מהם היו מחוץ לארץ. "היו לי בעיות קיבה" — אמר.

הפתיע במיוחד הישראלי שלמה פנחס, בן ה־23 מאשדוד, חבר מועדון אילות, שהגיע במירוץ המרתון הראשון שלו, במקום השלישי. בהקדימו רצים מצטיינים מפינלנד, נורבגיה והולנד. אחד הפייבוריטים, קתיל בריג מנורבגיה, שהיה במקום השלישי ב־30 הק"מ הראשונים, דורג רק במקום ה־17.

אחת מגיבורות המרתון היתה ללא ספק קריסטין פרסלר ממערב־גרמניה. הסטודנטית לרפואה, בת ה־24 מברלין, אלופת גרמניה בריצת 10 ק"מ ושנייה ב־25 ק"מ, רצה בצורה מעוררת כבוד, והגיעה במקום ה־11, בסיכום הכללי, בזמן מצויין של 2:36.33 שעות.

"אילו לא היתה רוח חזקה כל־כך הייתי מגיעה בשתיים־שלוש דקות פחות. התוצאה שקבעתי היא חמישית בגרמניה. היה זה המרתון הראשון בחיי, וישנה אופציה שאמשיך לרוץ מרחק זה, ואולי אשתתף במשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס".

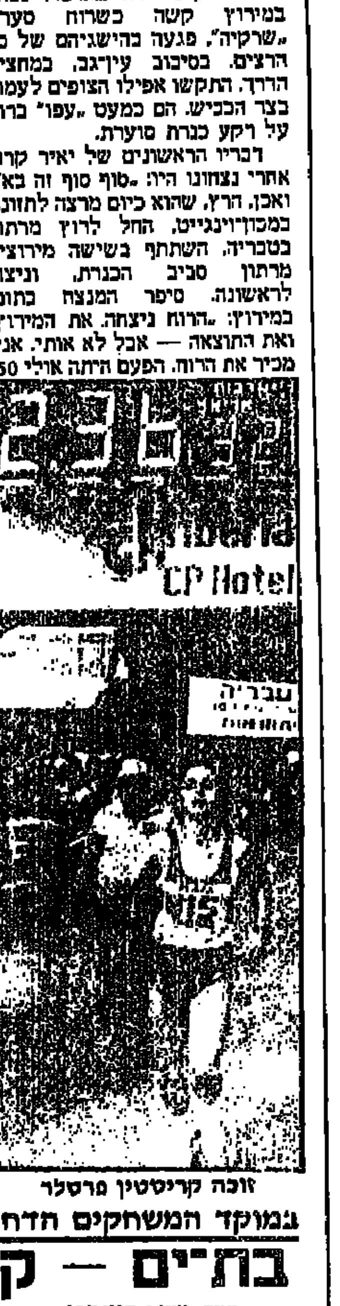
זוכה קריסטין פרסלר

הישראלית זהבה שמואלי היתה שנייה בין הנשים ו־32 בדירוג הכללי. אמרה זהבה, שחזרה למרתון אחרי לידת ילדה השלישי: "אני מרוצה מריצתי אחרי שנתיים וחצי, מאז לוס־אנג'לס, של הפסקת פעילות. אני נמצאת במצב התחלתי. השתתפתי עד כה בארבעה מירוצי מרתון. אני מקווה להשתתף בחודש אפריל במרתון במדינה אירופית כדי להבטיח את הופעתי במשחקי סיאול".

סיכם אריה סלוצקי, יו"ר איגוד האתלטיקה: "למרתון טבריה יש פוטנציאל ליהפך לאחד ממירוצי המרתון הגדולים בעולם".

פצוע פוקלנד

המנצח, יאיר קרני, קיבל פרס ממלון פלאזה בטבריה: אירוח של שבוע עם משפחתו.

ותיק הרצים היה יוסף ביין, בן ה־67, שהגיע לאחר שש שעות ו־49 דקות.

דמות יוצאת־דופן במירוץ היתה זו של רוברט אוסבורן מאנגליה, שעבר את המרחק על כסא גלגלים. אוסבורן איבד רגל במלחמת פוקלנד.

הקשיש דייויד רוזנפלד מאנגליה. שזה היה לו המרתון ה־100. הגיע גם הוא.

רצים רבים היו מהמגזר הערבי, ממפעלים שונים ובראשם התעשיה האווירית, וכן עולים מאתיופיה.

עיריית טבריה שיוותה חגיגיות לאירוע כאשר נוסף למרתון התקיימו תחרויות לבני נוער ולתלמידי בתי־הספר. אטרקציה היווה, "קיפי", סמל משחקי הפועל, כאשר בטבריה ובדרך ביקשו כולם להצטלם עמו...

הזוכים הישראלים הוכתרו כאלופי המדינה במרתון.

המנצחים

● גברים, כללי: 1. יאיר קרני (ישראל) 2:22.42 שעות; 2. סמואל מוגארה (קניה) 2:24.50; 3. שלמה פנחס (ישראל) 2:30.10; 4. מאטי טיליקאינן (פינלנד) 2:32.34; 5. רוברט סטריק (הולנד) 2:32.38; 6. הנרי אוטומאקי (פינלנד) 2:33.35.

● גברים, אליפות ישראל: 1. יאיר קרני (הפועל עמק־חפר); 2. שלמה פנחס (אילות); 3. שלום לוי (הפועל עמק־חפר) 2:34.53; 4. יורם קטעי (הפועל אשקלון) 2:35.19; 5. ציון נגר (הפועל אשקלון) 2:40.09; 6. רני קפלושניק (אילות) 2:41.11.

מפתיע יאיר קרני

● נשים, כללי: 1. קריסטין פרסלר (מערב־גרמניה) 2:36.33; 2. זהבה שמואלי (ישראל) 2:49.22; 3. מרי בודליר (שבדיה) 3:08.28.

● נשים, אליפות ישראל: 1. זהבה שמואלי (א.ס. רמת־השרון).

● גילאי 40־45: 1. רובין דאו (בריטניה) 2:36.07; 2. דני רביאל (הפועל באר־שבע) 2:47.41; 3. דוד אלישע (לוד) 2:57.11.

● גילאי 46־50: 1. יורם קטעי (הפועל אשקלון) 2:35.19; 2. דרי אודריסקול (אירלנד) 2:37.13; 3. מאטי טורניאמי (פינלנד) 2:53.58.

● גילאי 50־60: 1. קלוי פאלקטי (פינלנד) 2:58.51; 2. יון הנדן (נורבגיה) 2:58.54; 3. ורנר שטורץ (גרמניה) 3:03.11.

● מ־60 ומעלה: 1. קלוי קראסניימי (פינלנד) 3:11.01; 2. יון קלונקי (פינלנד) 3:13.53; 3. ורנר קמפין (גרמניה) 3:16.44.

אבי כהן לא קפטן ומורחק משני משחקים

מאת יוסף חכם

קפטן מכבי תל אביב בכדורגל שהחרים את משחק הליגה האחרון של קבוצתו מול בית"ר ירושלים (1:1) בשל אי כיבוד תנאיו הכספיים בתחילת העונה הועמד אמש בפני ועדת משמעת פנימית של אגודתו והורחק לשני משחקים בפועל וארבעה משחקים על תנאי.

בועדת המשמעת ישבו עו"ד ברוך פליקר, חבר ההנהלה אמנון סידי ומנהל הקבוצה משה ישראלי. מאבי כהן נשלל תפקיד הקפטן עד סיום העונה.

כהן יחמיץ בשבת הקרובה את משחק קבוצתו מול שמשון תל אביב ובשבוע הבא את המשחק מול בית"ר תל־אביב בגביע הטוטו.

7500 שקל קנס לבלם ירון פרסלני

מאת משה רוזנברג

ועדת המשמעת של מכבי פתח תקוה החליטה אמש, סמוך לחצות, לאחר דיון סוער שנמשך שלוש שעות, להטיל עונש כספי של שלוש משכורות על ירון פרסלני. העונש מסתכם ב־7,500 שקלים (ושחקן סירב להגיב לאחר יציאתו מוועדת המשמעת).

במהלך הדיון הסוער הואשם הכדורגלן במספר עבירות משמעת. ונמסר לו כי עד יום ראשון הקרוב הוא משוחרר מכל פעילות. יוצא איפוא שפרסלני יעדר מחר ממשחק הליגה מול בני יהודה תל־אביב.

לכדורגלן נמסר במהלך ועדת המשמעת, בה נכחו גם חברי הנהלת הקבוצה והמאמן ליאון קונסטנטינובסקי, כי הוא רשאי לחפש קבוצה אחרת במידה והוא לא מעוניין להמשיך במכבי פתח תקוה לאור העונש הכספי שקיבל.

לכתבנו נודע כי הכדורגלן מעוניין לשחק בשורות הפועל עכו מהליגה הארצית בשורותיה כבר התאמן לפני העונה הנוכחית. אמנם פרסלני הכחיש זאת אבל מקורבי אגודת מכבי פתח תקוה אמרו אמש לכתבנו: "הפועל עכו בודאי תשמח עכשיו על העונש של ירון פרסלני ותעשה הכל על מנת שישחק כבר בשבת הבאה בשורות הפועל עכו מצמרת הליגה הארצית".

שני פתח־תקואים צורפו לסגל נבחרת הנוער

מאת אשר גולדשלגר

בני קוזשווילי מהפועל פתח־תקוה ואלון ירוחם ממכבי פתח־תקוה השלימו אתמול את רשימת 22 השחקנים לטורניר החורף הבינלאומי שייערך בארץ בסוף החודש.

שני המצורפים החדשים באו במקומם של ראובן עטר ממכבי חיפה והלל אופיר מהפועל כפר־סבא.

קוזשווילי וירוחם הצטרפו אל רשימת ה־20 הקודמים שקבע המאמן גיגי כהן: גיא שרעבי ומשה איזנברג (בני יהודה), תמיר דניאל וטל בניה (מכבי פ"ת), טל בראל, אלעד קורן ורונן לחוץ (מכבי נתניה), מני בסון ואלון חזן (הפועל פתח תקוה), לביא קוזניצקי ויצחק לוי (מכבי יפו), איתי מרדכי ואריק שמואלי (מכבי חיפה), שלומי ממן (שמשון), אליאור ברנס (הפועל ת"א), רז רבינוביץ (כפ"ס), אברהם נחמיאס (בית"ר ת"א), דורון ביטון (הפועל ר"ג), יאיר סנדורי (מכבי ת"א) ושחר בראל (הכח ר"ג).

היום תערוך הנבחרת אימון נוסף וביום שלישי הבא תערוך משחק מבחן מול הפועל רמת־גן מהליגה הארצית. באותה שעה תערוך נבחרת העתודה משחק מול הפועל חולון, גם היא מהליגה הארצית.

לאחר משחקי הטורניר הבינלאומי ינפה המאמן גיגי כהן 4 שחקנים ויקבע את ה־18 שישמשו למשחקי מוקדמות גביע העולם בטאיוואן.

אתמול אושר תקציב הטורניר הבינלאומי בסכום של 250,000 שקל.

בריז' לא תבוא — רוזנטל דווקא כן

מאת יוסף גלזר

מחזיקת הגביע הבלגית ס.צ. בריז' ביטלה את בואה המתוכנן לישראל.

קבוצתו של רוני רוזנטל אמורה היתה להגיע ארצה בתחילת חודש ינואר ולקיים משחק בינלאומי בקרית־אליעזר נגד מכבי חיפה. אולם בשבוע שעבר התפוצץ המו"מ הכספי בין שתי האגודות וביקור הבלגים בישראל בוטל.

עובדה זו לא תמנע מרוזנטל להגיע בשבוע הבא ארצה בעת שקבוצתו תעשה את חופשת חג המולד.

אינטר לרבע גמר אופ"א

אינטר מילאנו מאיטליה סיימה אמש בתיקו 0:0 את משחקה עם דוקלה פראג מצ'כיה, בסיבוב השלישי בגביע אופ"א. במשחק צפו 35,000 צופים.

אינטר עלתה לרבע הגמר מכיוון שניצחה במשחק הראשון בצ'כיה 0:1.

המשחק החוזר נערך עוד בשבוע שעבר, אך הופסק מחמת ערפל כבד.

סאבוניס לפורטלנד?

מאת ש. פלברט

אם להאמין לשמועות שנפוצו באחרונה, הרי שכוכב הכדורסל הסובייטי ארווידאס סאבוניס מקבוצת זאלגיריס קובנה המתנשא לגובה 2.18 מטר, ישחק ב־1988 בשורות פורטלנד המופיעה בליגת הא.בי.אי.

סאבוניס עשוי לככב בשורות פורטלנד, לאחר שייצג את ברית־המועצות במשחקים האולימפיים בסיאול 1988.

בקר וגרף ספורטאי השנה

לראשונה בתולדות הספורט במערב גרמניה שטניסאי וטניסאית נבחרו בעת ובעונה אחת כספורטאי השנה.

במשאל כתבי הספורט במערב גרמניה, נבחר בוריס בקר בן ה־19 כספורטאי השנה, זו השנה השניה ברציפות, ואילו כ"ספורטאית השנה" נבחרה שטפי גראף בת ה־17, שזכתה השנה בשמונה טורנירים ומדורגת שלישית בעולם, אחרי מרטינה נאוראטילובה וכריס אוארט לויד.

בקר מדורג שני, אחרי איוואן לנדל מצ'כיה.

דרכה של הפועל ראשל"צ לאליפות הסבוב הראשון היתה ספוגה בורדים

שער־נצחון של אליעזר ורד העניק להפועל נצחון 13:14 על מכבי בדרבי של ראשון־לציון

כדוריד

מאת יוסף חכם

קבוצת הכדוריד של הפועל ראשון לציון זכתה אמש באליפות הסיבוב הראשון בליגה הלאומית לאחר שגברה על האלופה, קבוצת מכבי ראשון לציון 13:14 לאחר 7:7 במחצית.

את השער הנצחון כבש אליעזר וורד 47 שניות לסיום. מכבי ראשל"צ הגיבה בהתקפה מתפרצת אך שוער הפועל ראשל"צ, אבנר דרורי עצר כדור מ־6 מטר שורק יוסיפוביץ'.

שחקני מכבי פתחו את המשחק בהסתערות והוליכו 2:5 בדקה ה־14. פתיחה זו לא סייעה להם בהמשך.

שערים להפועל ראשל"צ: קושניר 5, ורד 4, דיין 2, שלום כהן 2, ונחמוני 1. שערים למכבי ראשל"צ: דרוקר 4, מובשוביץ 3, יוסיפוביץ 3, כנען 2 ובשן 1. שפטו הבינלאומים אבנר זינגר ודוד בוקר, לעיני 1200 צופים בהיכל הספורט העירוני בראשל"צ.

● בקיבוץ רמת הכובש ניצחה קבוצת הפועל רמת גן את הפועל נוף ים 15:18 (8:9). שערים לר"ג: סומך 7, ולינגר 2, אלמוסנינוס 4 וגרא 3. שערים לנוף ים: זיפרט 4, הרכון 4, יצחקי 2, הרמל 2, אריה כהן 1, אלון כהן 1, ווערית 1.

● באולם האוניברסיטה ברמת אביב לא התקשתה מכבי ארזים/רמת־גן לנצח את מכבי נתניה 13:20 (6:9). שערים לארזים: אליגב 6, רונן גוז 43, ראב 2, בני זוג 2, מועלם 1, פרי 1, וינצקי 1, שמש 1, זלמנוביץ 1 ובן עמי 1. שערים לנתניה: ברק 4, בכר 3, פינקלשטיין 2, לימן 1, בוארון 1, ספרוביץ 1 ואוסקאנה 1. שפטו צבירין וגרוס.

● באולם האוניברסיטה ברמת אביב ניצחה מכבי רחובות את אס"א תל אביב 15:22 לאחר 4:11 במחצית. את השערים למכבי רחובות כבשו: זיו 7, איזנברג 6, רובינשטיין 4, בלדר 3 ושמחי 2. שערים לאס"א תל אביב: טורקניץ 9, אפוליג 2, אורן 2, נגל 1 ומיטרני 1. שפטו זבצקי ווילברצוויג לעיני 150 צופים.

● בהיכל הספורט העירוני ברחובות חזה כתבנו תמיר חוטר בנצחונה הביתי של הפועל רחובות על מכבי פתח תקוה 21:28 לאחר תיקו 14:14 במחצית. שערים להפועל רחובות: רון 12, אדלר 5, עופר דוידוביץ 2 כהן 2, טיקוצנסקי 2, רבינוביץ 1, אדרי 1 ואלדר 1. שערים למכבי פתח תקוה: מנדל 11, בן נון 3, ברויאר 2, צ'ילכון 2 ואריקוט 1. שפטו מאיה ורוזנברג.

● באולם העירוני ביהוד סיימו קבוצות הפועל פתח תקוה ואליצור הרצליה בתיקו 21:21 (11:11). כתבנו שמעון קרויו מדווח שאת שער השוויון כבש הפתח־תקואי איתן שיבי שבע שניות לסיום. שערים להפועל פתח תקוה: טננבאום 6, זלבינגר 4, אמיר 4, שיבי 3, זיגלר 2 וגולדבלט 2. שערים לאליצור הרצליה: מנדיל 8, פינולבר 5, ליבה 3 ומלס 2. שפטו הרמן ופוקס.

● טבלה לאומית

(בתום הסיבוב הראשון)

1.	הפ. ראשל"צ	212־240	18
2.	הפועל ר"ג	209־247	17
3.	מכבי ראשל"צ	179־260	16
4.	הפועל פ"ת	201־244	16
5.	מכבי הארזים	212־234	14
6.	מכבי רחובות	203־211	13
7.	מכבי נתניה	212־204	11
8.	הפועל רחובות	205־186	9
9.	אליצור הרצליה	224־191	7
10.	מכבי פ"ת	287־225	6
11.	הפועל נוף ים	258־207	4
12.	אס"א ת"א	272־206	2

● מלך השערים

1.	מנדל (מכבי פ"ת)	84
2.	אפוליג (אס"א ת"א)	69
3.	אמיר (הפ. פ"ת)	68
4.	ורד (הפ. ראשל"צ)	62
5.	שיבי (הפועל פ"ת)	61

במוקד המשחקים הדחויים בליגה א' בכדורגל:

בת־ים — קרית־אונו 0:1

מאת משה רוזנברג

במשחק הדרומי־המרכזי שנערך אתמול במסגרת המחוז הדרומי של ליגה א' ניצחה הפועל בת ים בקרית אונו את הפועל המקומית 0:1.

שחקני הקריה היו חלשים עוברה שנוצלה על ידי הפועל בת ים שכבשה שער נצחון ע"י מאיר בן גיגי בדקה ה־79. דקה לפני הסיום הרחיק השופט דני קורן את יוסף נחום מהפועל בת־ים. 400 צופים חזו במשחק.

בקרית מלאכי גברה הפועל המקומית על הפועל רמת השרון 0:1. כובש שער הנצחון היה כרגיל חיים אטון בדקה ה־50. במשחק החלש שפט ניסים בן סנן לעיני 1000 צופים.

במשחק רב שערים שנערך בראשון לציון ניצחה הפועל ראשון לציון את הפועל אור יהודה 2:3 לאחר 1:1 במחצית. את השערים לראשון לציון הבקיעו נצח מסובי (12) דמי גואטה (50) וניסים סיטבון (52). רק 150 צופים חזו בשלל השערים. שפט דוד דמקורדו.

במשחק יחידי במחוז הצפוני ניצחה מכבי תמרה את הפועל טירה 0:1. את שער הנצחון הבקיעה עזמי נאסר כבר בדקה הראשונה. שפט היטב דוד יוסף לעיני 500 צופים בתמרה.

ליגה א', דרום

(לאחר המחזור ה־12)

1.	הפ. קרית־אונו	4־16	18
2.	הפועל בת־ים	4־12	18
3.	הפו. אשקלון	6־11	16
4.	הפ.בית־שמש	12־14	14
5.	הפ. ראשל"צ	12־20	13
6.	מכ. קרית־גת	9־10	13
7.	הפועל אזור	12־13	12
8.	הפ. ק. מלאכי	9־5	12
9.	הפועל רמלה	10־10	11
10.	הפועל ירוחם	16־13	9
11.	מ. לזרוס חולון	17־10	8
12.	הפ. רמת השרון	14־7	8
13.	בית"ר ב"ש	20־9	8
14.	הפ. אור־יהודה	11־8	7

ליגה א', צפון

(לאחר המחזור ה־12)

1.	הפועל רעננה	7־12	17
2.	בית"ר חיפה	10־17	15
3.	מכבי חדרה	6־13	15
4.	הפ. קרית־שמונה	8־11	14
5.	מכבי תמרה	8־14	14
6.	הפ. כני־תמרה	10־11	12
7.	מכבי אח"י נצרת	9־9	11
8.	הפועל טירה	13־12	11
9.	הפועל עפולה	10־8	11
10.	הפועל טייבה	8־12	11
11.	הפ. קרית־אתא	13־10	10
12.	מכבי אור־עקיבא	12־6	9
13.	הפ. טירת־הכרמל	17־13	8
14.	הפ. עליה־בס"ס	18־11	8

הפצועים לא זעקו...

המחזור ה־14, אחד המעניינים בליגה, פלט מהיורדים כמה מטובי השחקנים, שסבלו מפציעות * מה קרה להפועל חולון? * הגליל הפסיד עוד לפני המשרוק... * [illegible] * הפועל רמת־גן ועוד ארבע — בקרב נגד הירידה?

כדורסל

מאת [illegible]

המאבק על [illegible] הליגה הלאומית [illegible] את הקבוצות [illegible] מחזור ה־14. [illegible] מכבי ת"א והפועל הגליל העליון [illegible] המקומות הראשונים. אבל אחריהן חל שינוי: אליצור נתניה, שהכניעה באולמה את הפועל חולון (88:105), זינקה למקום ה־3, בעוד שחולון הוחלקה למקום ה־5. גם הפועל ת"א, שגברה על הפועל חיפה (95:98), חלפה על פניה ונחתה במקום ה־4.

בתחתית "התבהרות חלקית": מצבה של הפועל רמת־גן (נוצחה בגבת 88:80) החמיר והקבוצה זקוקה לנס כדי להינצל מירידה. ארבע קבוצות — מכבי רמת־גן, הפועל ירושלים, הפועל איתן גבת והפועל חיפה — נאבקות נגד ירידת אחת מהן, אם אכן לגבי הפועל רמת־גן כלו כל הקיצין.

במאבק־תחתית בין הארבע גברה מכבי רמת־גן על הפועל ירושלים 76:86, ויצרה "מרחב הינצלות", שכן הניעה את הירושלמים בצמד המשחקים בין שתי הקבוצות. במחזור הבא, ביום ראשון, יהיה שוב עימות ישיר בין שתיים מהארבע כשהפועל חיפה תארח ברוממה את מכבי רמת־גן. הפועל ירושלים תנסה להפתיע באולמה את הפועל חולון. הקבוצה הרביעית ב"מעגל", הפועל איתן גבת, לא תוכל לגבור באולמה על קבוצת־הצמרת של אליצור נתניה.

חולון — על־הקרשים

המחזור ה־14 עמד בסימן פציעות ומחלות. כך ניטל עוקצו של הדרבי בגליל, כאשר במשחק הפיסגה המסקרן בין מכבי ת"א והפועל הגליל־העליון, נעדרו שניים מכוכבי המארחים, קרטיס כדי (פצוע) ושמואל זיסמן (חולה). הפועל ת"א, גם שסבלה מהיעדרם של מייק לארגי וחיים זלוטיקמן (יש ששכחו שחקן זה עדיין משחק בקבוצה...), גברה על הפועל חיפה, שלא ניצלה הזדמנות נדירה כדי לנצח לאחר שכבר הוליכה במחצית הראשונה ב־11 הפרש והפועל ת"א נראתה רצוצה ושבורה. גם הפועל ירושלים חסרה את ברוסלין [illegible].

לדעתי היתה המשמעות הרבה ביותר לקרב־הצמרת בין אליצור נתניה והפועל חולון (88:105). אליצור נתניה חזרה למסלול, ונראה כי שוב תנסה לאיים על מכבי ת"א בפליי־אוף. לעומת זאת קורה משהו בהפועל חולון. הקבוצה איבדה את [illegible], וגרוע מזה — את בטחונה. חולון סיימה את הסיבוב הראשון בתבוסה ברוממה, נגד מכבי חיפה (78:104). בפתיחת הסיבוב השני נחלה הפסד שני העונה מידי הפועל ת"א (89:92), וביום שני הניפה דגל־לבן בנתניה.

הקבוצה החולונית אינה מתפקדת כהלכה. היא חסרה את התחרות והיציבות. אכזבה רבה ישנה מקני (החיה) בניסטר, שהובא [illegible]

[illegible]

העיקבות סדירות [illegible].

קשה לומר אם מכבי ת"א התאוששה מהתבוסה המביכה נגד טרייסר מילאנו בגביע־אירופה. אחרי משחקה בגליל, אפשר היה למוד את כוחה אילו הופיעה קבוצת הגליל עם כל כוכביה. אבל בלעדי שניים מהמכריעים הראשונה לא היה ערך איכותי למשחק. הליגה לגבי מכבי ת"א "גמורה". היא כבר זכתה באליפות השלב הראשון. מחשבות השחקנים נתונות להמשך המירוץ בגביע־אירופה, שיתחדש ב־7 בינואר. העובדה שאין קבוצה ישראלית המסוגלת למשוך את חניכיו של המאמן צבי שרף לעימות רציני מקשה על תהליך ההתאוששות. שלושת היריבים הצפויים למכבי ת"א עד לפגרת סוף השנה (הערב — בית"ר ת"א בגביע, ובשבוע הבא — מכבי חיפה והפועל ת"א בליגה), לא יהוו מכשולים רציניים.

מרסר במיטבו

קבוצה היכולה "להכות על חטא" במחזור השבוע היא הפועל חיפה, שבאה לתל־אביב, למיפגש עם הפועל ת"א הפצועה, במוראל גבוה אחרי נצחונה בדרבי החיפני שבוע קודם־לכן. ואכן, במחצית הראשונה חגגו החיפנים, כאילו המשיכו את הצגתם בדרבי. הם ממש דרסו את הפועל ת"א. סגרו היטב את גבוהי היריב מתחת לסל והיעזרו לתל־אביבים קלעי־חוץ יצרו החיפנים מקדמה של 15 נקודות. היתרון המבטיח, ובעיקר המוראלי, נמחק במהירות רבה בסוף המחצית הראשונה ולאחר הפסקה. כשלאוואן מרסר נכנס להילוך־גבוה, הותיר את החיפנים ללא מענה במשחקו המצויין. היה כדאי לבוא לאולם הפועל ת"א רק כדי לראות את מרסר במיטבו.

גם החיפנית השנייה זורקת, מכבי חיפה, עם ארבעה משחקני סגל הנבחרת הלאומית (דורון שפע, עדי גורדון, אריק רוזנברג ותומר שטיינהאואר), נחלה הפסד ביתי שני [illegible] ביום שני לבית"ר ת"א בהארכה (76:81). המשחק היה חלש. הפרט הפיקנטי הוא שלאחר 73:73 במועד הרגיל, קלעו החיפנים רק 3 נקודות בחמש דקות ההארכה. מכבי חיפה חייבת לבדוק לעומק את המערך הלקוי שלהם לעומת זאת נראית בית"ר ת"א כאחת הקבוצות המיטיבות ללחום בליגה. בולט בשורותיה כדורסלן־החיזוק האמריקני המצויין, רון רייזיס, המוביל בבטחה בטבלת מלך־הסלים.

מחזור השבוע הבטיח הרבה מתח, אך לא הצדיק את הציפיות.

אם במחזור ה־13 גילו השחקנים הישראלים יכולת טובה וברשימת הקלעים פיגרו רק כ־8 נקודות אחרי הזרים, בא המחזור ה־14 והבליט [illegible] שקלעו בששת המשחקים 430 נקודות לעומת 372 של [illegible]. המנאחרים קלעו רק [illegible] נקודות.

[illegible]

המאבק המעניין בתחתית [illegible] ב־8, יהיה ללא ספק בכפר־גלעדי כשהפועל הגליל־העליון תארח את הפועל חולון.

בגליל רוצים לעלות לחצי־הגמר. נראה שהפעם ישותף קרטיס כדי הפצוע, וכנראה שגם שמואל זיסמן החולה. השניים לא שיחקו ביום שני נגד מכבי ת"א. בליגה ניצחה אמנם חולון את יריבתה (80:88), אך באולם בכפר־גלעדי יתקשו ישראל אלימלך וחבריו להכניע את המארחים השאפתנים, אם־כי כבר היו דברים מעולם. כדי להפתיע חייבת חולון לחזור למסלולה אחרי סידרת אכזבות בליגה. צפוי מאבק מרתק וללא פשרות.

● מחזיקת הגביע, מכבי ת"א, לא תתקשה לנצח בהיכל הספורט ביד־אליהו את בית"ר ת"א. רון רייזיס וחבריו מעודדים אמנם מהצלחותם בליגה, אך כוחם לא יעמוד להם מול היריב העדיף.

● בליגה הצליחה הפועל ת"א להפתיע את אליצור נתניה כשניצחה 95:103. הערב, בגביע, אין להניח שהפועל ת"א, ללא מייק לארגי, תוכל לאיים על יריבתה שתנצל את ביתיותה לנצחון־גמול.

● במשחק הרביעי שייערך בנהריה תארח הפועל נהריה, הקבוצה היחידה ששרדה מהארצית, את מכבי חיפה, שאכזבה במשחקיה האחרונים בליגה הלאומית. נהריה תיהנה אמנם מביתיות, אך נראה שעל־אף מאמציה תיאלץ להניח רגלילבן.

אם לא יהיו הפתעות הערב ישחקו בחצי־גמר הגביע: הפועל הגליל־העליון — אליצור נתניה; מכבי ת"א — מכבי חיפה.

[illegible]

לכדורסלן: מנהיג הינו אדם הנעזר באחרים.

למאמן: עודדים, מעודדים ומוכנים מאד אחד — והמזל עושה את שלו.

לשופט: עד ראייה עדיף על עד שמיעה.

מכבי חיפה ב"לחץ"

מאת יוסף גלזר

כוכבה שחום העור של מכבי חיפה בכדורסל ריצ'י ג'ונסון ייעדר משני משחקיה הקרובים של קבוצתו. הערב בגביע המדינה נגד הפועל נהריה וביום ראשון בליגה נגד מכבי ת"א. זאת לאחר שידו גובסה.

ג'ונסון שיחק בשלושת מחזורי הליגה האחרונים של קבוצתו נגד הפועל ירושלים, הפועל חיפה ובית"ר ת"א חרף שבר בידו. עתה הסתבר כי יש לגבס את היד הפגועה.

הכדורסלן הזר של מכבי חיפה בתחילת העונה (ואשר הוחלף ע"י ג'ונסון) מייק קלארק שוחרר השבוע לקבוצת סן מרינו מן המדינה הזעירה ליד איטליה, המופיעה בליגה האיטלקית השנייה.

בעקבות הפסדיה האחרונים של מכבי חיפה כונסו אמש כדורסלני מכבי חיפה לאסיפת חירום בה שמעו דברים נוקבים מפי חברי ההנהלה, בראשות היו"ר אבנר יוסף שבישר להם על הכוונה לקונסם.

לאחר מכן התכנסה ההנהלה לישיבת חירום בהשתתפות המאמן פנחס גרשון ותבעה ממנו הבהרות ליכולתה הדלה של הקבוצה.

איל"ן יפו בראש טבלת הכדורסל

מאת אברהם תשובה

קבוצת הכדורסל של איל"ן יפו עלתה אתמול לראש טבלת הליגה הלאומית לכדורסל לנכים מחוז הדרום כשלזכותה 13 נקודות.

במשחק המרכזי שנערך במרכז הספורט לנכים של איל"ן ברמת־גן ניצחו כדורסלני יפו את איל"ן לוד 46:59 לאחר 23:24 במחצית.

במשחק נוסף זכתה איל"ן ר"ג בנצחון טכני על איל"ן פתח תקוה עקב אי הופעה.

כדורגל

אר"מלי לא ישחק בשבת

מאת יוסף גלזר

לראשונה מאז הצטרף למכבי חיפה לפני ארבע שנים ייעדר השבת זאהי ארמלי מהרכב קבוצתו בשל פציעה. ארמלי סובל מפגיעה קשה בברכו ונצטווה לנוח.

עד כה נעדר ארמלי במשחקי מכבי חיפה רק בשל ריצוי עונשי הרחקה.

אתמול גברה מכבי חיפה בדרבי ידידותי במגרש "קצף" על בית"ר חיפה מליגה א' צפון בתוצאה 1:6 משעריהם של צדוק מלכה (2), עופר מורחי, רפי אוסמו, אברהם אבוקרט ודניאל בריאלובסקי. לבית"ר כבש יצחק אהרונוביץ מן הנקודה הלבנה.

הודל: עוזב את טוטנהאם

קשרה האנגלי הבינלאומי של טוטנהאם גלן הודל בן ה־29, מתעתד לסיים את פעילותו במועדון הלונדוני בתום העונה.

קשר נבחרת אנגליה אמר בראיון ליומון לונדוני, שהוא מאמין שתהיה זו העונה האחרונה שלו במועדון ה"תרנגולים". "לא אמרתי זאת בראשית העונה, אבל עתה אני יודע שאני חייב לפעול למען עתידי".

מאמן גנט הודח מתפקידו

בשל הכשלונות האחרונים, הן בגביע אופ"א והן בליגה הבלגית, הודח מאמנה של קבוצת הכדורגל גנט, ההולנדי האן גרייזנדונג.

גנט עפה בשמינית גמר גביע אופ"א כשהובסה על ידי גטבורג, ותופסת עתה את המקום ה־14 בליגה, עם 15 נקודות פחות מאשר המוליכה, אנדרלכט.

פרוייקטים חדשים בחיפה

מאת יוסי גלזר

פרוייקטים חדשים בתחום הספורט ייבנו בחיפה בטווח הקרוב — ונדונו בישיבת מועצת רשות הספורט שהתכנסה בהיכל הספורט ברוממה, בהשתתפות מנהל רשות הספורט יריב אורן וראש עיריית חיפה אריה גוראל.

בין היתר הוחלט הכשרת מגרש אימונים נוסף ליד האיצטדיון העירוני בקרית אליעזר, הגדלת תכולת מקומות הישיבה באיצטדיון ע"י תוספת יציע חדש, התקנת מושבי פלסטיק באיצטדיון, הקמת מגרש ספורט רב תכליתי ומגרש גלגליות בקרית אליעזר והקמת איצטדיון לאתלטיקה בדרום העיר.

בתום הישיבה יצאו אורן וחברי מועצת הרשות (מפקחים מכל הארץ, ומנהל מכון וינגייט) לסיור באיצטדיון בקרית אליעזר ובבית הלוחם החדש בחיפה.

חיפה היא אחת הערים היחידות בארץ הנותנת תשובה לצרכי הספורט של תושביה. רשות הספורט פועלת בחיפה תוך הערכה רבה לגישת ראש העיר ואנשיו המופקדים על הספורט ובעת קיימים בחיפה מתקנים יחודיים לספורט בקנה מידה גם מעבר לקיים בישראל.

ראש עיריית חיפה אריה גוראל שיבח בפתיחת הישיבה את רשות הספורט ומנהלה על פעילותם בחיפה. לדבריו "זהו המושג היחיד שאין לי טענות אליו. הלוואי והיו לנו מוסדות רבים אחרים כאלה כי אז מצב המדינה היה טוב יותר".

בהתייחסו לפעילות הספורט בחיפה אמר גוראל "בשנים האחרונות התקדמנו בצעדי ענק בתחום מתוך ההזדמנויות לתושבי העיר לעסוק ולהנות מספורט אך אנו לא מסתפקים בכך משום שאיננו מקיפים עדיין את כל שכבות האוכלוסיה בחיפה".

דעתו של מוריס ז'אנו על משחקי השבת:

מכבי חיפה תנצח בפ"ת תיקו לבית"ר י־ם בנתניה

מאת יצחק ויסהוף

שעות השיא של אלופת המדינה בכדורגל, הפועל ת"א, מתקרבות. המאמן הקבוצה, דוד שוויצר, [illegible] המחזור ה־15 ניתן יהיה לעיין [illegible] של קבוצתנו.

השוער מוריס ז'אנו, בן ה־32, המופיע בקבוצה שש שנים. לאחר שהגיע אליה מהפועל באר־שבע, גורס כי הקבוצה סבלה מחוסר מזל בכמה משחקים המאבק בשבת, נגד בית"ר ת"א, יהווה הזדמנות נאותה לעלות חזרה לדרך המלך, ויצור את האפשרות שתאבק העונה על תואר האליפות.

ז'אנו הוא מלך שערי הפועל ת"א העונה. עד כה הבקיע שני שערים, כמו חברו יהודה עמר...

מה דעתו של ז'אנו על משחקי השבת?

● מכבי יפו — מכבי יבנה: משחק קשה ביותר. שתי הקבוצות נמצאות מתחת לקו־האדום. קרב על "6 נקודות". יבנה ניצחה בשבת, ואילו יפו נוצחה. על־אף שהמשחק ייערך ביפו נראה לי כי לא יוכרע.

התחזית: תיקו.

● הפועל באר־שבע — הפועל לוד: הפועל באר־שבע בבית. לאחר הפסד מפתיע לבית"ר נתניה. על באר־שבע ניתן לומר כי זו קבוצה שלא מוצאת את עצמה בליגה. לוד, על־אף שמגיעה לבירת הנגב עם שלושה נצחונות רצופים, תשוב לביתה ללא נקודות.

התחזית: נצחון להפועל באר־שבע.

● הפועל כפר־סבא — בית"ר נתניה: הפועל כפר־סבא עולה בכמה דרגות על בית"ר נתניה. זהו אמור להיות המשחק הקל של השבת.

תחזית: נצחון להפועל כפר־סבא.

● הפועל ת"א — בית"ר ת"א: ודרבי קטן. הפועל ת"א חייבת לנצח כדי להתאושש ולעלות על דרך הנצחונות. בית"ר ת"א סובלת מפציעות, אך גם אנחנו לא הכי בריאים.

התחזית: נצחון להפועל ת"א.

● מכבי ת"א — שמשון ת"א: בשבוע שעבר שיחקנו נגד שמשון, זוהי קבוצה המשחקת נכון, סוגרת היטב את רחבת ה־16 שלה, ויוצאת להתקפות מהירות. מכבי ת"א לא בפורמה. פרישת אבי כהן לא תתרום להצלחתה.

התחזית: תיקו ומעלה לשמשון.

● מכבי נתניה — בית"ר ירושלים: על־אף הבדלי המיקום בין שתי הקבוצות זה משחק שבו הכל יכול לקרות. בית"ר ירושלים נמצאת בתנופה ומכבי נתניה חוזרת למגרשה הביתי. שחקני נתניה לא יכולים להרשות לעצמם להפסיד בבית.

התחזית: תיקו.

● הפועל פ"ת — מכבי חיפה: משחק קשה ביותר להפועל פ"ת. למרות הביתיות אני צופה לנצחון מכבי חיפה. נראה לי שהיא בשלה לנצח בשבת.

התחזית: נצחון למכבי חיפה.

● מכבי פ"ת — בני־יהודה: בני־יהודה היא קבוצה טובה ושאפתנית. שחקניה לוחמים על כל כדור. לגבי מכבי פ"ת לא נראה לי שהיא מסוגלת לנצח את בני־יהודה. מכסימום היא מסוגלת לחלץ תיקו.

התחזית: תיקו ומעלה לבני יהודה.

המאמן יעקב גרונדמן מרוצה:

סוד הצלחת שמשון: אהבת המועדון

מאמן גרונדמן

מאת יצחק ויסהוף

מי שמצליחות כיום את כבודה של העיר תל־אביב בליגה הלאומית בכדורגל, הן שתי קבוצות הפרברים, בני־יהודה, נציגת שכונת התקווה, ושמשון ת"א, נציגת כרם התימנים. כששתי הגדולות, הפועל ומכבי ת"א "מגמגמות" ובית"ר ת"א נמצאת קרוב לתחתית מביאות השתיים את הישועה לעיר הגדולה.

שמשון ת"א, עם הפסד בודד, מהווה ללא ספק את אחת ההפתעות הנעימות. זוהי קבוצה אפורה שבשורותיה שחקנים כמעט אלמונים, שהצעידו אותה לעבר הצמרת הגבוהה.

האחראי להישגה של שמשון הוא ללא ספק מאמנה יעקב גרונדמן. המזוהה דווקא עם קבוצת הפרבר השנייה, בני־יהודה ת"א, בה היה משחקן־הפאר, ואף רשם עם קבוצה זו הישגים מרשימים כמאמן. "סוד ההצלחה של שמשון הוא בתלכיד המצויין שיש לקבוצה. אולי חסר לנו כיום שחקן מסויים (חלוץ), אך היתרון שלנו הוא ששחקנים המופיעים בקבוצה משחקים מאהבת המועדון".

יעקב גרונדמן סבור כי אחד הגורמים להצלחת שמשון ת"א העונה הוא השוער אבי חדד: "אבי השתפר מאד לעומת השנה שעברה. העובדה שלא הבאנו שוער אחר, שיתחרה עמו על המקום בהרכב, החדירה בו בטחון רב, העבודה הקשה שהוא משקיע מניבה פרי, ואני בטוח כי בהמשך עוד ישתפר".

חיעדר מגרש ביתי

שמשון ת"א היא אחת הקבוצות בליגה הלאומית הסובלת מחוסר מגרש ביתי. שמשון נדדה תמיד בין האיצטדיונים השונים. בשנים עברו שיחקו השמשונים במגרש מכבי נתניה, באיצטדיון רמת־גן ובאיצטדיון בלומפילד. גם השנה משחקת שמשון בבלומפילד, כשותפה של בית"ר ירושלים והצלחות של שמשון, ושל בית"ר ירושלים, העלו את הכנסות הקבוצה באחוזים ניכרים לעומת שנים עברו. "ברגע שיש לך בית צוברת הקבוצה יתרון, אך שמשון התרגלה במשך השנים לשחק במגרשים לא־לה. השנה אינה יוצאת דופן לגבי שנים עברו, והישגי שמשון הם תוצאה של עבודה קשה ושל גיבוש. מספר האוהדים הקטן של שמשון, שהוא יחסית מועט לעומת קבוצות אחרות, מעציב. אולם לאחר כל נצחון העונה אנו רואים שמתווספים אוהדים. וכיום ניתן להבחין בהם גם, כששמשון משחקת מחוץ לתל־אביב".

שאיפותיה של שמשון ת"א צנועות. במועדון הסולידי לא מדברים כיום על זכייה באליפות או בגביע־המדינה: "קודם כל אנו חייבים לשחק טוב, ולאחר שההרגשה שלנו תהיה טובה נוכל לחשוב גם על מיקום. המטרה היא להחזיר אוהדים הביתה. יש לנו שם של קבוצה סימפטית. שכיף לארח אותה ויותר מכך כיף להתארח אצלה. המטרה שהצבנו לעצמנו היא ליצור במגרש תלכיד שימשוך שנים רבות. ככל שננצח יותר — כך יוטב לנו".

זהירות ממכבי ת"א

לאחר שעברה בשלום את המשחק נגד אלופת השנה שעברה, הפועל ת"א (0:0), משחק קשה ביותר, לפי הגדרתו של יעקב גרונדמן, שנערך בתנאים קשים שהמקריות שלטה בכל, מצפה לשמשון בשבת הקרובה התל־אביבית השנייה, מכבי: "זה יהיה אחד המשחקים הרציניים שלנו. אמנם בכל שבת יש משחק קשה, אך ראיתי את מכבי ת"א נגד בית"ר ירושלים. היא שיחקה לגמרי לא רע. מה שקורה במועדון עם אבי כהן וההנהלה יכול רק להחדיר מוטיבציה אצל השחקנים האחרים. אני בטוח שהקהל יחזה בכדורגל טוב, מאחר ששתי הקבוצות מסוגלות להעניק הנאה לצופים".

הפועל חולון — הפועל ת"א 2:2

מאת יוסי חן

במשחק אימון שנערך בחולון נפרדו קבוצות הפועל "צמרירים" חולון והפועל ת"א בתיקו 2:2 לאחר שקבוצת הפועל "צמרירים" הובילה 0:2. בני דמתי והותיק קובי זיתוני כבשו לחולון. משה סיני ואליאור ברנס השוו.

ניסים נחוש להעביר התוכנית בממשלה

מאת כתבנו
הכלכלי בירושלים

שר־האוצר משה ניסים נחוש בהחלטתו להעלות בישיבת הממשלה ביום ראשון את תוכניתו הכלכלית חרף התנגדות ההסתדרות והמעסיקים. ניסים ניבא „עידן חדש למשק", כתוצאה מיישום הרפורמות שהוא מציע. שר־האוצר העביר אתמול לשרים, לראשונה, את פרטי התוכנית הכלכלית והציגם במסיבת עתונאים בירושלים. הוא ביקש מהציבור „עוד שנה של ריסון" כדי להבריא את המשק.

במסיבת העיתונאים של ניסים היה נסיון לפנות לדעת הקהל מעל ראשיהם של המתנגדים לתכניתו. הוא תיאר את התכנית כשקולה אך בעלת „תעוזה". הוא הכחיש את כל הדיווחים כאילו הכניס שינויים בתוכנית, או שסטה ממטרותיה.

לאיש אין וטו

לדברי נסים, בניגוד למה שההסתדרות טוענת, השכבות החלשות לא ייפגעו עקב הרפורמה וביטול הפטורים ממס. הוא אמר שהיתרון שמנחה אותו הוא שרוב ממונו של אדם צריך להשאר בידו. הוא הוסיף שהוא ימשיך להידבר עם ההסתדרות אך ציין שאין לאף אחד כוח וטו על התוכנית הכלכלית.

קיצוץ 490 מיליון ש"ח

התוכנית של האוצר מבוססת על קיצוץ של ארבע מאות תשעים מיליון שקלים מהתקציב, הורדת שיעורי מס־הכנסה; ביטול פטורים ונקודות זיכוי; הקטנת מעורבות הממשלה בשוק ההון. על־פי התכנית של האוצר השכר לא יגדל. להוציא תשלומי תוספת־יוקר וזחילת שכר. הממשלה תעשה מאמץ מוגבר למכור חברות ממשלתיות לסקטור הפרטי. לא יהיה מס על הבורסה ולא מס מחזור.

יצורפו לברוטו

לדברי ניסים הפרשות המעסיקים לקרנות המעסיקים, ימוסו על פי שיעורי המס השולי. השר הוסיף שלעובדים יוצע שסכומים שיופרשו לקרן השתלמות, יתוספו במקום זאת לשכר ברוטו, וישולם עליהן מס, אך הם ייחשבו לצורך פנסייה.

ניסים ציין שביטול הפטורים לחיילים משוחררים, תושבי איזורי פיתוח, משפחות מרובות ילדים, וגימלאים, לא יפגע בהם. לדבריו לתושבי עיירות פיתוח תוצע הנחה של 50 אחוז בארנונה; חיילים משוחררים לא יצטרכו לשלם תקופה מסויימת ביטוח לאומי, אם יעבדו בתעשייה. הקצבאות ברוטו יגדלו, כך שבנטו לא ייפגעו משפחות מרובות ילדים.

שיעור המס המקסימלי יעמוד על 45 אחוז לגבי אותם משתכרים המרוויחים מעל אלפיים שקל. סף המס יעמוד על חמש מאות חמישים שקלים לנשוי שאשתו עובדת ו־800 שקלים לנשוי שאשתו אינה עובדת, או לאשה עובדת אם לשלושה ילדים.

פשרה על המדריגות

לכתבנו נודע על הצעת פשרה המתגבשת באוצר, נוכח לחץ ההסתדרות: ההצעה היא להעלות את כל מדרגות המס במאה ש"ח, כלומר שמדרגת המס של 15 אחוז תהיה בין 800 ל־1100 ש"ח; 25 אחוז עד 1600 ש"ח; ושל 35 אחוז עד 2100 ש"ח; ייתכן גם שיציעו מדרגת מס נוספת. על פי אותו הגירסאות תהיה זו מדרגת מס בשיעור של 48 אחוז, מעל ל־3500 ש"ח.

על פי הרפורמה המתוכננת, ריבית שתתקבל מתכניות חסכון או מאגרות חוב שיונפקו בעתיד, תהיה חייבת במס. שיעור המס יהיה מוגבל ויעמוד על 25 אחוזים.

מתנגד לאגרת חינוך

במסיבת העיתונאים אתמול אמר ניסים שהוא התנגד וימשיך להתנגד לאגרת חינוך אחידה, ואמר שמשפחות עם הכנסה מעל 1000 שקל יצטרכו לשלם תשלום פרוגרסיבי עבור חינוך ילדיהם. הוא הוסיף שלגבי אותם פרטים ומשפחות אשר להם פטורים רבים ממס, הרפורמה כבר בוצעה בעבר, ועל כן הם לא יכולים להנות מהרפורמה הנוכחית. אם כי לא ייפגעו.

צמיחה 4%

השר אמר שקיצוץ בסך ארבע מאות תשעים מיליון שקל מהתקציב הוא תנאי מוקדם לביצוע הרפורמה. הוא אמר שללא קיצוץ זה, לא יהיה מקום לרפורמה בשוק ההון ורפורמה במערכת המס. על־פי משרד האוצר יישום התוכנית תביא לצמיחת המשק בשיעור של 4 אחוזים בשנה הבאה, לשיפור של 500 מאות מיליון דולר במאזן התשלומים ולירידה בשיעור האינפלציה מתחת ל־10 אחוזים ב־1987.

קיצוץ תקציבים וסובסידיה

הקיצוצים העיקריים כפי שמוצעים ע"י האוצר יהיו בתקציביהם של משרד הבטחון מאה שמונים מליון שקל של משרד הבריאות 46 מיליון שקל, של משרד החינוך 30 מיליון שקל, של משרד התעשיה 34 מיליון שקל ושל משרד הבינוי 20 מיליון שקל. כמו כן יקוצץ תקציב הסובסידיות למוצרי יסוד ולתחבורה ציבורית במאה ועשרה מיליון שקל, דבר שיגרום לעלית מחירים של מוצרים אלה בשיעור של 5 עד 10 אחוזים.

מכירת חברות ממשלתיות

האוצר מתכוון גם להביא להעברת יחידות ממשלתיות לסקטור הפרטי ולצמצם את המנגנון הממשלתי דבר אשר יביא לפיטוריהם של עובדים בסקטור הציבורי. מוצע כי בשנת התקציב הקרובה יעברו תע"ש רפאל מכון וולקני והמדפיס הממשלתי מהשירות הממשלתית למסגרות של חברות עסקיות אשר תמכרנה בהדרגה למשק הפרטי. האוצר מציע שתקום חברת אחזקה ממשלתית אשר תנהל את עסקי החברות הממשלתיות העסקיות. חברה זאת תנפיק אגרות חוב ומניות של החברות האלה ותמכור אותם בבורסה. בשלב זה מדובר על המניות של „בזק", „כימיקלים לישראל", „חברת החשמל", „בתי הזיקוק", „שקם", ו„מבנה תעשייה". האוצר גם מציע להעביר לגמרי לסקטור הפרטי את חב' „פז". „כבלי ציון", „ברום ים־המלח" ו„החברה הכלכלית" לירושלים.

מס נסיעות יעלה

על פי תוכניות האוצר יעלה מס הנסיעות ממאתים ועשר למאתיים חמישים שקל וביטול המס בשיעור 20 אחוזים על כרטיסי נסיעה. בשוק ההון תבצע הממשלה ליברליזציה חלקית. שר־האוצר אמר שהוא יימנע מהפעלת סמכותו לאשר הנפקות של אגרות חוב ומניות פרטיות והאישורים ינתנו ללא הגבלה, פרט לצורך באישור של הרשות לניירות ערך.

ליברליזאציה בשוק ההון

חובת ההשקעה בניירות ערך ממשלתיים של קופות־גמל וקרנות־השתלמות תצומצם, ותורחב האפשרות להשקיע בניירות ערך של פירמות ושל בנקים להשקעה. ההעדפות שיש לממשלה בגיוס ההון יצומצמו. על פי התכנית יותר לפירמות לקבל הלוואות מחו"ל, אך בטווח הקצר יוטל היטל בשיעור של 3 אחוזים על אשראי מחו"ל. במקביל יהיה יותר מקום לבנקים לתת אשראי מהמקורות שלרשותם.

ינתן היתר כללי לחברות מייצרות להעביר שכר לעובדים מחו"ל, יוגדל הסכום שיותר להוציא בחו"ל על מתנות ותמיכה בקרובים.

רפורמה במס קנייה

האוצר מתכוון לחזור לשיטה של תשלום מס ערך מוסף פעם בחודשיים, במקום פעם בחודש; החשיפה להורדת המכסים המתחייבת מהסכם עם השוק, תתבצע בראשון לינואר כמתוכנן, ובמקביל יבצע האוצר שינוי במערכת מיסי הקניה. שעורי המס יעוגלו ויהיו רק חמש קבוצות של עשר, עשרים, שלושים, ארבעים וחמש, וששים וחמישה אחוזים. מס המעסיקים יוקטן משבעה לארבעה אחוזים. במקביל ירד גם מס על החברות ויעמוד על ארבעים וארבעה אחוזים לחברות ועשרים וחמישה אחוזים למפעלים מאושרים. המס הכללי על רווח מחולק ירד לארבעים נקודה חמש.

שרת הבריאות נדהמת

שרת הבריאות הגב' שושנה ארבלי אלמוזלינו הודיעה אמש בישיבת חרום של הנהלת משרדה כי תתנגד לתוכנית הכלכלית המוצעת עתה ע"י האוצר. אלמוזלינו אמרה כי לא יעלה על הדעת שהממשלה והאוצר יפקירו שוב את מערכת הבריאות ואת בתי החולים

התוכנית

(המשך מעמוד ראשון)

נסים הוא פושע חברתי החסר כל רגישות חברתית. אנשי הליכוד קראו לו לחזור מדבריו ולמחוק דברים אלו מהפרוטוקול.

קיסר הטעים כי התכנית איננה משרתת את ציבור העובדים וספק אם תשיג את היעדים שהיא מבקשת. הוא שב ואמר שההסתדרות תומכת ברפורמה בשוק ההון, ובתקציב מאוזן, אך תלחם בכל כוחה נגד מגמות הקיצוץ בבריאות וברווחה. קיסר הטיל ספק אם, באמצעות ההכנסה הפנויה, שתגדל אצל אותם עשירונים עליונים, יתגברו ההשקעות והצמיחה.

משק מכסיקני

על הרפורמה במיסוי אמר כי יוצריה מעמידים פנים שהיא נותנת, בשעה שלמעשה היא רק לוקחת מציבור העובדים. עוד אמר כי התוכנית מוחקת לגמרי את אמות המידה הסוציאליות הקיימות במשק. „היא נוגעת בציפור הנפש של ציבור העובדים", אמר קיסר. „לא אתן יד לעידוד תהליך תקיים במשק המכסיקני, בו העובדים חיים בתחושה כי הם נתונים לחסדי ההון והמחזיקים בו".

„במיסים ובפיטורים"

יו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות, אפרים זילוני, אמר בישיבה כי השר נסים מבקש להפוך את ישראל לאמריקה קטנה. „מודעי ייסר אותנו בשכר, ונסים במיסים ובפיטורים. ההסתדרות מייצגת ציבור החי על מגיע כפיו, ושום ממשלה לא תצליח להעביר את התכנית". — אמר זילוני.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, כפר בכך שיש תוכנית ואמר שיש רק מגמות שאסור לתת להן לעבור.

מגמות ולא תוכנית

„אנו רוצים להיות שותפים לקביעת המדיניות של השנה הקרובה על כל תכניה ופרטיה.. אנו תובעים שולחן דיונים פתוח ולא תוכנית שלא יודעים מה היא, והתוכנית אינה מאוזנת ומכניסה אי־שקט למערכת יחסי העבודה", אמר הברפלד.

חורבן מערכת הבריאות

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי דב פלג, הזהיר מפני התמוטטות כל מערכת הבריאות נוכח הכוונה לקצץ בתקציבה. לדבריו יש אלטרנטיבה והיא לקחת מיסים מהכנסה של פרטים ומחברות. על הכוונה לפגוע במס המקביל אמר פלג כי זה שלב נוסף בחורבן אפשרי של מערכת הבריאות.

יו"ר סיעת הליכוד יעקב שמאי, אמר כי התוכנית לא תעבור וכי העמקת הפערים תורחב על־ידי כך שחלק מהציבור תהיה לו הכנסה פנויה גדולה יותר.

צבן: יהיה זה אסון ל„עבודה"

ריכוז מפ"ם יתכנס היום כדי לדון בתוכנית כלכלית אלטרנטיבית אשר תבטיח תמיכה ויציבות במשק.

אתמול יצא ח"כ מאיר צבן בהתקפה חריפה על התוכנית הכלכלית של משרד האוצר והזהיר שהליברליזציה הכלכלית שביצע בזמנו שר־האוצר שמחה ארליך תביאה נזקים כבדים למשק. צבן ציין שיהיה זה אסון למפלגת העבודה אם בגיגיה ינסו לכפות על ההסתדרות תוכנית שנועדה להגדיל את הפערים החברתיים בישראל.

ישראל מכרה נשק בניגוד

(המשך מעמוד 2)

לפי המקורות, אמר רייגן בעדותו, שהנשיא הסכים לחדש את המגעים עם האיראנים ב־1986, לאחר שפוינדקסטר יעץ לו לעשות כן. המלצת פוינדקסטר באה לאחר ביקורו של אדם, שהציג לפניו טיעונים משכנעים לפתיחה מחודש של ערוץ התקשורת. דונאלד רייגן נקב בשמו של אדם זה בישיבת הוועדה, אך המקורות סרבו לעשות כן.

בוטח בעצמו

בצאתו מהישיבה, נראה דונאלד רייגן נינוח, רגוע ובוטח בעצמו. הוא השיב לשאלות עתונאים וחזר ושנה, כי לא הוא ולא הנשיא ידעו דבר על הסבת כספים ל„קונטראס". הוא סירב להכנס לפרטי הישיבה ולמה שנאמר בה, אך הדגיש, שענה על כל השאלות שנשאל, ללא סיוע משפטי ותוך ויתור על זכויות חוקתיות ומינהליות, המאפשרות המנעות ממענה.

מחפשים שעיר לעזאזל

הסנטור הדמוקרטי ד'קונסיני אמר בצאתו מהישיבה: „רייגן מסר סיפור בלתי־ייאמן בדרך אמינה ביותר, אך במה שנוגע לשכנוע, עדיין יש לשאול שאלות רבות".

דמוקרטים רבים ומספר רפובליקנים סבורים, שעל דונאלד רייגן להתפטר מתפקידו, כיוון שלא מילא כראוי ולא מנע מהנשיא „ייעוץ גרוע".

בעיקר נשמעים קולותיהם של דמוקרטים, ומשקיפים בוושינגטון מעריכים שהם זקוקים לשעיר לעזאזל, וראשו של דונאלד רייגן נראה להם מתאים.

עוד מעללות „אולי"

„לוס אנג'לס טיימס" מסר אתמול על אודות תוכנית של אוליבר נורת לחטוף קרובי־משפחה של אישים בכירים באיראן, כדי להחליפם בבני הערובה האמריקניים בלבנון.

לדברי המקורות, היתה זו „תוכניתו האמיתית" של „אולי", ולא נשק תמורת בני־ערובה. על־פי התוכנית, היו בני־הערובה אמורים להחטף בכל רחבי אירופה, ולהיות מוחזקים בארגזים ובכלובים, ולהשלח חזרה לאיראן רק לאחר שחרור בני הערובה האמריקניים.

העתון מוסר, שלמד על אודות התוכנית „תוצרת אולי" לפני ימים מספר, ממקורות המקורבים לנורת. דייוויד מייג'ור, העובד בצוות המועצה לבטחון לאומי, מוזהה בשמו. מסופר, ששאל את נורת באמצעות מערכת המחשב הפנימית של המועצה, אם יש אמת בתוכנית. תשובתו של נורת הופיעה במלה אחת „כן".

התוכניות נגנזו

לפי המקורות, בין המועמדים לחטיפה הוזכר אחיינו של יו"ר הפרלמנט האיראני, האשמי ראפסנג'אני.

מקורות בוושינגטון מאשרים, שאכן היו למימשל בעבר תוכניות למבצעים אנטי־טרוריסטיים סודיים, „מבצעים תוקפניים, וצבאיים למחצה", אולם אלה נגנזו עקב התנגדות לסוג כזה של פעולות, שהיו חורגות מסמכויותיהן של סוכנות הביון המרכזית וסוכנויות ממשלתיות אחרות.

יש כבר 95%

בצאתו מישיבת ועדת המודיעין של הסנט אתמול, אמר היו"ר, סנטור דירנברגר: „אם יש בפאזל 100 חלקים, 95 מהם כבר נמצאים בידי הוועדה. חמשת הנותרים נמצאים בידיו של אולי נורת. ברור, שפעל על דעת עצמו בלבד, ללא קבלת סמכות מתאימה".

דירנברגר וסנטורים נוספים קראו לנורת למסור את הידוע לו, על מנת להשלים את התמונה ולקצר את תהליך החקירה.

החסינות המוגבלת

סנטורים אחרים הצטרפו לבקשת הנשיא רייגן מהקונגרס להעניק לנורת ולפוינדקסטר „חסינות מוגבלת", כדי שיוכלו למסור את הידוע להם. סנטור האץ' מיוטה, שיכהן גם בוועדת החקירה המיוחדת של הסנט, הוא אחד מהם. לדבריו, אם תוענק החסינות ונורת ופוינדקסטר ימסרו את עדותם, יתקצר תהליך השלמת החקירה לימים מספר בלבד, לעומת חודשים ארוכים, במקרה שיהיה צורך להגיע למידע בדרכים עקיפות.

„חסינות מוגבלת" משמעותה, שלא יהיה ניתן להפליל את העד עלפי הוכחות העולות באופן ישיר או עקיף מעדותו שלו. רק הוכחות שיושגו באופן בלתי־תלוי יוכלו לשמש להרשעתו. בתקופת משבר ווטרגייט ניתנה חסינות כזו לחלק מהעדים, שחלקם הורשעו, בסופו של דבר, ואף ישבו בכלא.

ראשי בית־הנבחרים האמריקני מינו אתמול ועדה לחקירת פרשת הנשק לאיראן. בראש הוועדה יעמוד הציר הדמוקרטי לי האמילטון, והיא מונה 9 דמוקרטים ו־6 רפובליקנים.

„שואה" — הסרט, הדיבורים והלקחים

מאת ירון זליג,
כתב „על המשמר"

קלוד לנצמן נראה עייף, במעט חסר סבלנות. 7 חודשים מאז מוקרן סרטו „שואה" בארץ. מאות הקרנות. תל־אביב, חיפה, ירושלים. אולי זמן לסיכומים.

ב־4 אחרי הצהריים, אולם רקאנטי מוזיאון תל אביב מלא, והקהל ממשיך להיכנס. יום עיון שמארגן מוזיאון תל אביב בנושא „אחרי שואה". לנצמן ממהר לחדד את הדברים. „אם המטרה היא רק דיון על השואה — אז הסרט אינו הכרחי. עלינו לדון במה שהסרט מביא. במה הוא תורם להבנה". סרט שהפך לארוע; בוינה פרסמו אותו כ„סרט ישן על אושוויץ"; באולפן טלוויזיה בפאריס שאל מנחה שלא ראה כלל את הסרט שאלות שלא לענין. בין השורות לנצמן מבהיר שלזה אין לו יותר סבלנות. „בדיון כאן", הוא אומר, „ישנם יותר אנשים מאשר בכל דיון אחר אבל הזמנתי להשתתף בעקבות הסרט".

יום העיון פתוח. מנסה כצעד ראשון לדון בספרות השואה, ככוחה להתמודד עם הנאציזם, בהתמודדותה של הדרמה הישראלית עם הנושא.

ד"ר גבריאל מוקד מעיר כי גם כמי שהיה בגטו ורשה — ובצד הארי שלו — הסרט מבהיר לו דברים אותם לא תפס אז. „הענין אינו רק בין יהודים לגויים כי אם ענין אנושי כללי. כשהייתי נער חיפשתי הסבר ומצאתי הסבר פוליטי — קומוניסטי. ככל שהתבגרתי נוכחתי לדעת שההסבר הזה לא ממצה. ישנם גם המימדים המפלגתיים. האנושיים, הפסיכולוגיים. אסור לשכוח שהמפלצת צמחה מסניפי מפלגה. מפנקסי חבר, ממערכת בחירות. משרשים כלכליים, הסרט, השואה, אינם מצדיקים מדיניות זו או אחרת של ישראל — אך לעולם אסור לנו להיתפס בלי נשק. ואני לא אומר זאת כלאומן. אחרי השואה אף אחד לא יכול לבקש מישראלים שינהלו מדיניות מבלי שיהיה לרשותם כח מסוים — ואני לא מתכוון בכך שצריך לדבוק במדיניות של מלחמה."

פרופ' חיים שוהם עובר על הדרמה הישראלית שנעה בין „חשבון חדש" של נתן שחם ל„גטו" של יהושע סובול. שלושים שנה בהם נעה הדרמה מחוסר יכולת להתמודד עם הנושא — ועד למודעות והחיפוש של יהושע סובול.

ד"ר אילנה המרמן שואלת — ועבורה זה החשוב מכל — מה זה עושה לנוער. האם הסרט נקלט, האם זה עובר לו מעל הראש. איך אפשר כבני דור שני ושלישי להתמודד עם השואה.

אחר כך בא הדיון. יצחק לבני מנחה ומרגיז חלק ניכר מן הקהל. מחמם את האוירה, מכניס לתוך הויכוח גם את שמו של אלי ויזל עליו הוא אומר „מעורב", נרחק, נרחס... שמלאץ." הקהל לא אוהב את זה, מוחה בקריאות ביניים. לבני עומד על זכותו לטעם אישי.

לנצמן מבקש לסכם: נפגשתי עם 160 תלמידים וראיתי תלמידים בעלי כושר אינטלקטואלי שגילו רגישות. שאלתי: „מה דעתכם, היהודים שבסרט הם אחים שלכם?" התשובה היתה חד משמעית שכן, אבל נפגשתי גם עם הורים בני הדור הראשון. הם איכזבו אותי. היתה לי הרגשה שהם לא מבינים את הסרט. לכן אני אומר שהסרט כן מחדיר את השואה למודעות הנוער. וזאת למרות שהם לא חוו אותה. דיון ראשון מתוך ארבעה.

הסופר בלישטיין זכה בפרס ספרות בארגנטינה

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

הסופר היהודי הארגנטינאי איסידורו בלישטיין שהגיע לארץ לפני שלושה שבועות לאחר מסע איומים והטרדות על רקע אנטישמי, התבשר אתמול על קבלת פרס הספרות היוקרתי של ארגנטינה על ספרו „אנטי־נאומים" שיצא לאור ב־1985.

איסידורו בלישטיין לא התכוון להשתקע בארץ, וכבר ביום חמישי הקרוב ימריא לחזור למדריד בירת ספרד, שם יקבע את מעונו הזמני עד אשר כדברי הסופר „אוכל להסתובב ברחובות בואנוס איירס, להנחות את סדנאות הספרות שלי ואף ללכת לשירותים בלי לווי משטרתי צמוד, פן יוגשמו האיומים האנטישמיים כנגדי". על קבלת הפרס התבשר בטלפון שעות מספר לאחר פגישה נרגשת עם שר הקליטה יעקב צור שהציע עזרה לסופר ולאשתו אם יחליטו לנסות ולהשתקע בארץ.

מחר ב־ חותם

ארבעה בסידה תקועה
ומה עם ועידת חרות?
מאת דורית גפן
★
ממשלות לא רוצות טווח רחוק
הנגב ארץ ההבטחות
מאת שלי יחימוביץ' ועודד ליפשיץ
★
לא חסד, לא המתה
ילד פגוע במשפחה
מאת חיה יוסף
★
קיבוץ ושמו הפילהרמונית
50 שנה כבר יחד
מאת לוד אור
★
היהלום שבכתר
חפירות בבית־שאן
מאת שלמה גלזר
★
„ירדן לא תחליף את אש"ף"
ראיון עם עבד אבו דיאד
מאת פנחס ענברי
★
חותם אישי — מאת דן שביט
שלום בית — מאת חיה יוסף
חוראקירי — מאת לנר

מדורים ועטורים מאת: שלמה אהרונסון, קובי ויינר, עודד ליפשיץ, שלמה גלזר, דינה גורן, אלי הכהן, זאב צחור, ראובן רחוביצקי, שמואל בוזים

מאבק דרמטי בגנואה להצלת עריק הלכוד באונייה איראנית

פועלי נמל גנואה מסרבים לאפשר לאונייה האיראנית להפליג ■ האיראנים החזירו שגרירים מרומא וגירשו 3 דיפלומטים איטלקים

מאת אהרן ניר,
כתב „על המשמר" באיטליה

אירועים דרמטיים מתרחשים בנמל גינואה, הנמל הגדול ביותר באיטליה, ובהם תלוי גורלו של צעיר איראני, בן 22, אמיר אלבורגינו נייש מקסארי, שנתגלה כנוסע סמוי על אניית המשא האיראנית „איראן ג'יהאד", שהטילה עוגן בגינואה כדי לטעון סחורות.

הצעיר התגנב לאניה לפני שהפליגה מהנמל האיראני באנדאר עבאס, המדובר, כנראה, בחייל שברח מהצבא האיראני. הוא דורש עתה מקלט פוליטי מהשלטונות האיטלקיים, אלא, שעל־סמך החוק הבין־לאומי, מוסמך רק מוסד האו"ם לפליטים, ולא השלטונות האיטלקיים, להעניק לו מעמד של פליט פוליטי, כדי שיוכל לרדת מהאניה על אדמת איטליה.

טלפון לטהראן

בינתיים, מסרבים עובדי הנמל, זה ארבעה ימים, לטפל באניה. לאות סולידאריות עם הצעיר האיראני, שעונש מוות יוטל עליו אם יוחזר בכוח למולדתו.

הפרשיה קיבלה מימד בין־לאומי, אחרי שמפקד משטרת הנמל, יחד עם נציג האו"ם ברומא ונציג הצלב האדום, עלו על האניה, כדי לברר את פרשת הצעיר עם רב־החובל האיראני, שסירב בהחלטיות למסור להם את הצעיר, אחרי שהתקשר בטלפון עם טהראן.

מחאה חריפה

השלטונות האיראניים מחו בחריפות לפני השלטונות האיטלקיים על עצירה בלתי־חוקית של האניה, ואיימו במעשה גמול על „יחס שערורייתי כלפי אוניה המניפה דגל איראני". קפטן האוניה קיבל הוראה מטהראן לוותר על הטענת הסחורות בנמל גינואה ולהפליג ישר לאיראן, ולא לעצור בנמל ליבורנו, שם עמד להטעין סחורה נוספת. האניה הטעינה דלק ועומדת במצב־הכן להפלגה, אולם נווטי הנמל מסרבים זה ארבעה ימים לנווטה אל מחוץ לתחומי הנמל. ועד עובדי הנמל דואג לכך, שהאניה האיראנית לא תעזוב את הנמל בכוחות עצמה, בחשכת־הליל, בלי עזרת נווטים.

המתיחות גוברת

בינתיים, הולכת המתיחות וגדלה. הנציג הדיפלומטי של איראן ברומא הצהיר בשם ממשלתו, כי מדובר ב„התנכרות שערורייתית לנהוג הבין־לאומי", והזהיר, שאם לא תורשה האניה להפליג מיד. „תהיה הממשלה האיטלקית אחראית להשלכות השליליות על היחסים בין איראן לאיטליה."

הממשלה האיטלקית הריצה לגינואה סגן־שר, שיחד עם שלטונות הנמל ועם מפקד משטרת גינואה עוקבים אחרי התפתחות העניינים. היחסים בין טהראן לרומא מתוחים בלאו הכי, אחרי שידור מערכון סאטירי בטלוויזיה האיטלקית, ששם ללעג את חומייני ואת הנשיא רייגן, כרוכלי־נשק נאפוליטאנים. שלטונות טהראן הגיבו בגירוש שלושה דיפלומטים איטלקיים, בהחזרת שגרירים מרומא ובסגירת המכון לתרבות איטלקית בטהראן.

צרפת עומדת לבטל שיטת המושבעים במשפטי טרוריסטים

בעקבות עריקת המושבעים שחששו לחייהם במשפטם של חברי „פעולה ישירה"

פאריס. — ממשלת צרפת אישרה הצעת־חוק המבטלת את ניהול משפטי הטרוריסטים לפני חבר־מושבעים. משפטים כאלה ייערכו בעתיד לפני שופטים יחידים — מסר אתמול דובר הממשלה.

הצעת־החוק, שתוגש עוד השבוע לדיון ולאישור האסיפה הלאומית, קוראת לניהול משפטי־טרור ללא חבר מושבעים, לאחר שבשבוע שעבר נדחה משפטו של נאשם בטרור, חבר הארגון הקיצוני „פעולה ישירה". המשפט נדחה ללא קביעת תאריך נוסף, לאחר שהנאשם, רז'י שלייכר, הנאשם ברצח שני שוטרים בפאריס, איים על השופט ועל חבר־המושבעים. בעקבות זאת, פרשו חמישה מושבעים מן המשפט.

רומא. — עוזרו של אבו־נידאל אמר, כי ההסכם האחרון, שנחתם בין ישראל לאיטליה על מלחמה משותפת בטרור, כמוהו כ„הכרזת מלחמה על הערבים".

האיש, אבו־בקר, הנחשב לאיש השני בהנהגת ארגונו של אבו־נידאל, אמר את הדברים בשיחה בדמשק עם כתב „איל מסאג'רו".

אבו־בקר אמר, כי על האיטלקים להבין, שארצם נהפכה מטרה לפעילות המחבלים מפני ש„כמה יסודות בממשלה תומכים בארגוני טרור ציוניים".

לדבריו, לא ביצע ארגונו של אבו־נידאל את ההתקפות על נמלי־התעופה של רומא ווינה, בדצמבר שעבר, בהן נהרגו 20 בני־אדם. את מעשי הרצח הללו ביצעו, לטענתו, ארגוני מחבלים קטנים, המקיימים יחסים טובים עם קבוצת אבו־נידאל.

לונדון. — מטוס ההתראה המוקדמת של בריטניה, „נימרוד", שיצרניו נאבקים על קבלת הזמנה מחיל־האוויר הבריטי. הנוטה להזמין את המטוס האמריקני „אייוואקס", יבצע טיסת־ראווה לפני קצינים בכירים של הצבא הצרפתי — אמרו אתמול מקורות תעופתיים כאן.

הידיעה על טיסות הניסוי לפני הצרפתים התפרסמה יום אחד לפני שראש הממשלה, מרגרט תאצ'ר, עומדת להודיע, כי חיל־האוויר הבריטי מעדיף את מטוס ה־„אייוואקס" על ה„נימרוד".

ייצורו של „נימרוד" התאחר. הוא היה צריך להכנס לשירות כבר ב־1984. בפיתוחו הושקעו עד כה 900 מיליון ליש"ט (1.3 מיליארד דולר). אולם ראשי הצבא הבריטי מעדיפים את המטוס האמריקני, שכבר הוכיח עצמו והוא מופעל על־ידי חיל־האוויר האמריקני, נאט"ו וסעודיה.

גם חיל־האוויר הצרפתי עומד לפני הכרעה אם להכניס לשירות את ה„נימרוד" או את ה„אייוואקס".

בתצלום פועלי התעשייה האווירית הבריטית מפגינים מול הפרלמנט בלונדון. נגד כוונת משרד ההגנה לרכוש את ה„אייוואקס". במקום ה„נימרוד" — דבר שיקבור את הפרויקט.

(תצלום: אי. פי.) (ע"ר)

בחירות כלליות בבריטניה — במאי

העריכו גורמים פוליטיים בלונדון

מאת עוזי מחניימי, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — במאי 1987 ייערכו בחירות כלליות בבריטניה — העריכו אתמול גורמים פוליטיים בלונדון.

מקורות המקורבים לשמרנים מסרו לכתב „על המשמר", כי ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, נתנה „אור ירוק" לעשיית הכנות מיידיות לבחירות כלליות במדינה.

לדברי המקורות, העבירה תאצ'ר הנחיות לוועדות המתאימות במפלגה השמרנית, כי עליהן לדאוג שמצע המפלגה יהיה מוכן עד חג הפסחא הקרוב, כלומר עד אפריל 1987.

על־פי לוח הזמנים הזה, העריכו אתמול בלונדון, כי הבחירות ייערכו במאי 1987.

ראטושינסקייה השלימה ההכנות להגר לבריטניה

מוסקווה. — המשוררת הרוסיה אירינה ראטושינסקייה, ששוחררה באוקטובר מבית־הסוהר בקייב, שם הוחזקה בגלל „תעמולה אנטי־סובייטית", השלימה אתמול את סידורי האשרה שלה, לקראת יציאתה לבריטניה — מסר דובר השגרירות הבריטית כאן.

הדובר נמנע מלומר, מתי ייצאו המשוררת, בת 32, ובעלה איגור גראשנקו, ממוסקווה. בשבוע שעבר קיבלו בני־הזוג הודעה מן השלטונות, כי הם רשאים לצאת, ואתמול קיבלו את מסמכי האשרה הבריטיים.

לאחר שחרורה, אמרה ראטושינסקייה, כי היא מבקשת לקבל טיפול רפואי במדינה מערבית, בעיקר בדלקת הסימפונות ובעיות הלב, שבהן לקתה בעת שהותה במחנה עבודה. היא לא ויתרה על אזרחותה הסובייטית, והביעה תקווה, כי תחזור למולדתה.

(ע"ר)

● ברצלונה. — שתי פצצות רבות־עוצמה, שכוונו נגד עסקים צרפתיים. פצעו אתמול לפנות בוקר 28 איש בברצלונה שבצפון ספרד.

המאמינים נוהרים לראות את מריה ש„הופיעה בביירות"

המוני נוצרים לבנוניים התכנסו סביב דירה בביירות והתפללו לסיום מלחמת האזרחים, לאחר שהמתגוררת בדירה טענה, כי ראתה שם את „הצל של הבתולה מריה הקדושה".

ראינו את הבתולה מריה דרך חלון המטבח שלנו, בצורת צל מואר, ביום ו' שעבר, אמרה מונה ג'עג'ע, סוכנת נסיעות בת 30, בשיחה עם כתב „רויטר".

„מאז לא עצמנו עין, כל כך הרבה אנשים באו לראות אותה," אמרה.

עשרות מתפללים נראו כורעים על ברכיהם ומחזיקים נרות דולקים בדירה בת חמשת החדרים, בשכונת דיקואנה, במזרח־ביירות. אנשי המיליציה הנוצרית מנעו מאחרים להתקרב, בגלל הצפיפות בדירה ובסביבתה.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 17.12.86

	היחידה	בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
		קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.4861	1.5047	1.4964
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4837	1.5023	1.4940
מרק גרמני	1	0.72	0.76	0.7365	0.7457	0.7411
לירה סטרלינג	1	2.08	2.18	2.1195	2.1460	2.1379
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2250	0.2278	0.2264
ין יפאני	100	0.89	0.93	0.9072	0.9185	0.9135
גילדן הולנדי	1	0.64	0.67	0.6518	0.6600	0.6555
פרנק שוויצרי	1	0.86	0.90	0.8725	0.8834	0.8782
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2135	0.2162	0.2148
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1960	0.1984	0.1973
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1947	0.1971	0.1960
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3005	0.3043	0.30
דולר קנדי	1	1.06	1.11	1.0762	1.0897	1.0836
דולר אוסטרלי	1	0.95	1.02	0.9868	0.9991	0.9936
ראנד דר' אפריקני	1	0.45	0.67	0.6621	0.6704	0.6667
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3542	0.3586	0.3562
שילינג אוסטרי	10	1.03	1.08	1.0460	1.0590	1.0529
לירה איטלקית	1,000	1.04	1.11	1.0634	1.0766	1.0529

התחדשו הקרבות בביירות בין אמ"ל לפלשתינים

ביירות. — חילופי־אש לסירוגין היו אתמול לפנות בוקר בשני מחנות הפלשתינים בדרום־ביירות. שאתילה ובורג' בראג'נה, ולפחות 85 אנשים נפצעו.

המחבלים מסרו, כי 15 נפצעו מירי תותחים על המחנות. בעוד שמקורות „אמל" מסרו, כי 20 נפצעו מפצצות מרגמה שנורו על שכונות השיעים בקרבת המחנות.

מאמצי המתווכים האיראניים נמשכו גם אתמול. (ע"ר)

2.8 מיליון קנגורו „יוצאו להורג" באוסטרליה

קאנבארה. — שלטונות אוסטרליה יאפשרו לציידים מורשים להרוג 2.8 מיליון קנגורו ב־1987. ההודעה על כך עוררה מייד את חמת הארגונים להגנת הטבע ושמירת הסביבה.

המכסה החדשה גדולה ב־130.000 ראש מזו של השנה הנוכחית — מסר השר לענייני הסביבה, באריי כהן.

לפי הערכות רשמיות, יש כיום 20 מיליון קנגורו בערבות אוסטרליה, אם כי הארגונים להגנת הטבע טוענים, כי מספרם אינו עולה על 12 מיליון. אחד הארגונים האלה האשים את הממשלה, כי היא נכנעה לדרישות התעשייה, המעבדת את בשר הקנגורו. (ע"ר)

סוף שבוע עם הארץ
עיתון לאנשים חושבים

החלום האמריקאי
על התכנית הכלכלית ועל מגבלותיה/נחמיה שטרסלר וצבי זרחיה

זה נוער זה
הראש של נערי צפון תל־אביב/תמר מרוז

דרך בורמה
רשמי מסע/רומן פריסטר

לא כמו בסרטים
חברת קנון בקשיים
בני לנדאו (לוס אנג'לס)

א. שוויצר על מדיניות החוץ האמריקאית ● גדעון סאמט על המנורה הפרוע של ישראל ● מרדכי ארציאלי בבית ספר אלים ● אורי ניר עם מעיל אש"ף באוהדות ישראלית ● רונית מטלון עם ימימה טשרנוביץ

מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי ● חריקות/זאב יפה ● כוסות רוח/ב. מיכאל ● הטלוויזיות של השבוע/הדה בושס

גונדר דוד מימון:

יש מקום לשינוי בנורמות ההתנהגות של קציני השב"ס

מימון מתכנן שידוד מערכות ● שינוי באופן מיון האסירים והפנייתם לבתי־כלא ● ארגון־מחדש של אגפי הכלא ● ורענון הכוחות

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" ומאת כתב עתי"ם

נציב שירות בתי־הסוהר גונדר דוד מימון סבור, כי יש מקום לשינוי בנורמות ההתנהגות של קציני שירות בתי־הסוהר. הוא הגיע למסקנה זו בעקבות בריחתו של האסיר שלמה לוי מכלא מעשיהו בליל שבת. בפגישה ראשונה עם תא כתבי המשטרה בירושלים, שבועיים לאחר שהחל בתפקיד, ספר מימון כי מייד לאחר שקיבל את ההודעה על בריחתו של לוי הוא ביקש לזמן את מפקד הכלא וסגנו. מימון הגיע לכלא אך השניים לא התייצבו.

"ביום ששי נמלט מכלא מעשיהו אסיר. התביישתי לחזור הביתה כשאני יודע שאסיר נמלט משוטט בחוץ. אני חתום עליו ואיך אשאר בבית לעשות עם משפחתי את השבת. שבתי לכלא והופתעתי למצוא שאננות מוחלטת בקרב הפיקוד. תופעה זו לא תישנה". ואמנם בבריחה שניה בראשית השבוע גילה צוות הכלא ערנות ומסירות והצליח ללכוד אסיר נמלט זמן קצר לאחר בריחתו.

גונדר דוד מימון, מתכנן שידוד מערכות בשרות בתי־הסוהר. במיון העצירים והפניתם לבתי־כלא תונהג בקרוב גישה חדשה, שתמנע טלטו־לים מיותרים מהעצירים. מלאכה שיש לשאוף בה שמידת השגיאות תשאף לאפס — כפי שגורס גונדר מימון. לדבריו מתבצעות אלפי העברות עצירים ממקום למקום מדי חודש והדבר מסב סבל מיותר, קשיי התאקלמות והוצאות כספיות ניכרות.

ארגון מחדש יהיה גם בחלוקה לאגפים בבתי־הכלא מתוך רצון להציבה על ארבע דרגות: מיון, אסירים מתחילים, מתקדמים, והשלב הסופי — שיקום ושחרור.

מימון הדגיש את ערך הביטחון — בטחון האסיר בכלא ובטחון החברה מפני האסירים. הוא הוסיף כי הוא מוטרד מהאחוז הגבוה של צריכת סמים בין הכלואים — 75 אחוז — ומחוסר המודעות והנכונות של האסירים ללימודים ולהכשרה מקצועית.

באשר לסגל הפיקוד של בתי־הסוהר אמר מימון, כי לא יעשה שינויים אישיים בחודשים הקרובים. "כל שינוי יהיה לפי תפקיד, לפי הרמה ולפי הענין", הוא סרב לענות על כל שאלה בנושא מעמדם של קצינים בכירים בשב"ס, כגון ראש המטה, שנגדם מתנהלות חקירות.

מימון קבע, כי כל אנשי השרות יהיו במדים בזמן התפקיד. הוא גילה כי בתקופה האחרונה נתקבלו לש־רות בלית־ברירה סוהרים שלא עמדו בקריטריונים ובכוונתו להפסיק זאת לאלתר. מימון מתכוון לפתוח באמצעי הסברה ופירסום כדי לגייס סוהרים נוספים לשרות בתי־הסוהר. בכוונתו גם לדאוג לרווחת הסוהרים, "שהם עמוד השדרה של המערכת".

בעניין הפרות הסדר שפקדו באחרונה את כלא באר־שבע אמר מימון, כי בתקופה הקרובה יתוגבר בית־הסוהר בסוהרים ובאמצעים, בתקווה שהדבר יביא לרגיעה שם.

ישובי הגולן תובעים ביטול תכנית דרובלס להקמת ישובים בשטחים

לא ייתכן שיקימו ישובים במליוני דולרים כדי ליישב בהם 40 משפחות ולא יסייעו לישובים קיימים שמצוקתם גדולה, אומר יו"ר המועצה המקומית גולן.

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

ראשי יישובי הגולן תובעים להפסיק לאלתר הקמתם של ישובים חדשים ביהודה ושומרון, בעזה, בגליל ובנגב כדי להתרכז בחיזוקם של היישובים הקיימים. איתן ליס יושב־ראש המועצה האיזורית גולן אמר, כי במצב הקשה השורר בקרב ההתיישבות בגולן ובבקעה אין לעלות על הדעת הקמתם של יישובים חדשים, כפי שמתבננת המחלקה להתיישבות של הסוכנות שבראשה עומד מתתיהו דרובלס.

איתן ליס ציין שתוכניתו של דרובלס להקמת ארבעים ישובים חדשים משמעותה פגיעה חריפה בישובי הגולן והבקעה, החייבים כמאתים ארבעים מיליון דולר. ועליהם לשלם בשנה הקרובה כחמישים מיליון דולר הלוואות לטווח קצר ועוד כחמישים מיליון דולר ריבית.

לא ייתכן שיקימו יישובים בסכומים של כמה מיליון דולר כדי ליישב בהם ארבעים משפחות ולחסל על ידי כך ישובים אחרים. איתן ליס מסר שלעיתים הקמת כביש גישה לאיזור הררי ומרוחק דורשת השקעה של שניים או שלו־שה מיליון דולר, סכום שמספיק להבראה כלכלית של מושב קיים בגולן.

לדברי איתן ליס, יישובי הגולן והבקעה מסוגלים להפריש מידי שנה כשלוש עשרה מליון דולר לתשלום חובות, מתוך כמאה ועשרה מיליון דולר, סכום כלל היצור שבישובים, כלומר — יש להורים לישובים למעלה משמונים מיליון דולר.

ראשי היישובים בגולן העומדים להפגש היום עם הוועדה הדנה בענייניהם, מוכנים לשלם את הסכומים האלה, אם יפרסו את סך כל חובותיהם לפרקי זמן ארוכים.

עיריית הרצליה מאיימת בסגירת אולם, אם תועלה בו "דקמרון"

המחזה "סיפורי דקמרון" יועלה בליל שבת בקולנוע "דוד" בהרצליה. אך אם האולם לא יועמד לרשות המפיקים, הם יעלו את המחזה באותו לילה במסגד מחוץ לבניין הקולנוע. זאת אמרה אתמול מפיקת המחזה, צביה טיילור, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

המפיקה הוסיפה, כי שכרה לפני למעלה מחודש את אולם קולנוע "דוד" בהרצליה לשם העלאת מחזה בליל שבת, 19 בדצמבר. בעל האולם יוסף אהרון צריך היה להעמיד את האולם לרשותה החל מ־6 בערב. בסוף נובמבר התקשרו אל משרדה בתל־אביב מטעם הקולנוע ובשיחה נמסר לה, כי עיריית הרצליה מתנגדת להדביק את מודעות התיאטרון על לוחות המודעות של העיר. נתברר, כי האיש אשר הורה שלא להדביק את ההודעות היה סגן ראש העיריה אריה אוריאלי.

המפיקה נסעה להרצליה לפגישה עם מר אוריאלי. בפגישה זו שאלה אותו למה הוא מתנגד להדבקת המודעות, והוא השיב — לדברי גב' טיילור — כי הצגות כאלה אין מציגים בכלל בהרצליה. לשאלה, אם ראה את ההצגה, השיב, כי הוא מסתמך על החלטת עיריית ירושלים שלא להרשות להעלות את ההצגה באולם עירוני והחלטת ירושלים מספיקה לו כעדות שיש להתנגד להצגה.

המפיקה פנתה אל בעל הקולנוע יוסף אהרון, והוא אמר לה, כי לוחצים עליו מטעם עיריית הרצליה, וכי העיריה מתכוונת לסגור את האולם, אם ההצגה תתקיים לפי התוכנית. המפיקה הוסיפה, כי עיריית הרצליה לא הסכימה לתת לה בכתב החלטה כלשהי בקשר לאיסור ההצגה.

בעקבות זאת פנתה המפיקה אל עורך־דין כדי שינהל את תביעותיה נגד המעורבים במניעת ההצגה. המפיקה גם מתכוונת להגיש בקשה לבג"צ, שיצווה על הנוגעים בדבר לאפשר לקיים את ההופעה בהרצליה.

בפתיחת המועצה היהודית־ערבית:

מערכת החינוך הערבית מקופחת

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

טענות קשות של קיפוח ואי־שוויון בין מערכת החינוך הער־בית לבין זו היהודית הושמעו אתמול בפתיחת מושב המועצה היהודית־ערבית לחינוך ולשלום, שנערך במלון רמדה רנסנס בירושלים.

נשיאת המועצה ח"כ אורה נמיר אמרה כי האווירה השוררת היום בארץ, אינה מקלה על המאמינים בצורך לדו־קיום ללא פשרות. "אם לא נדע לצמצם את הפערים בחינוך ונביא את הנוער להכרת בני העם השני — שום תוכנית לימודים ולו גם המעולה ביותר לא תסלול את הדרך להבנה".

ד"ר מאג'ד אלחג' יו"ר ועד המעקב לחינוך הערבי שנשא את ההרצאה המרכזית ניתח את מצב החינוך הערבי בישראל; הוא אמר כי יש לקבוע אחת ולתמיד שאנו רוצים בשויון, וללכת לאור הקביעה. הנואם מסר נתונים מדאיגים על אחוז הפשיעה הגבוה בקרב הנוער הערבי ואמר כי יש ליחס זאת למחדלים בחינוך. "כל בית ספר ערבי שנפתח הוא בית סוהר שנסגר".

שר החינוך יצחק נבון שהשיב לטענות שלל מכל וכל את ההנחות כי קיים קיפוח וגרס כי יש לראות זאת על רקע המצוקה הכללית.

ד"ר מרים מראי, מנהל המרכז הפדאגוגי בעכו, עם ח"כ צבן וח"כ דראושה אמש בפתיחת המועצה (צילם: אפי שריר)

הרמטכ"ל רא"ל משה לוי ואלוף פיקוד הדרום אלוף יצחק מרדכי בטקס סיום אליפות כושר קרבי בפיקוד הדרום.

חברת ים המלח הגדילה מכירות אך רווחיה ירדו

מאת שלי יחימוביץ כתבת "על המשמר"

חברת מפעלי ים המלח הגדילה במחצית הראשונה של שנת 1986־87 את מכירותיה ב־15 אחוז. במקביל, ירדו רווחי החברה ב־24 אחוז, זאת בגלל ירידת מחירי הדשנים בשוק העולמי. על כך מסר אתמול מנכ"ל מפעלי ים המלח, אריה שחר, במסיבת עיתונאים שכונסה כדי לדווח על אודות המאזן החצי שנתי הראשון לשנת 1986־87 של החברה.

חברת מפעלי ים המלח, היא אחת החברות הממשלתיות הרווחיות היחידות בארץ. במחצית השנה הראשונה הגיעו הכנסותיה של החברה ל־94 מליון דולר. על אף הגידול הכמותי, בשיעור של 15 אחוז, גדלו הכנסות החברה באחוז אחד בלבד. הרווח הנקי של חברת מפעלי ים המלח כולל החברות הבנות, הגיע ל־19.8 מליון דולר. הרווח ללא חברות בנות היה 14.8 מליון דולרים.

אריה שחר, אמר כי הירידה ברווחיות החברה נובעת מהירידה במחירי האשלג בשוק העולמי, ומהעובדה שעלויות היצור לא הוקפאו במקביל להקפאת שער החליפין. גם בהוזלת מחירי הדלק, לא היה כדי לקזז את השפעת התייקרויות התשומות האחרות. שחר אמר כי "הגדלת הכמויות היא הישג בלתי רגיל כשלעצמו לאור המצב. ללא זאת, היו ההפסדים גדולים".

המצב כיום הוא, שמכל מדינות העולם, רק אנחנו ועוד מדינה אחת או שתיים במערב מרוויחים. זה מעיד על יעילות היצור בחברה. אנו מאמינים שבשנה הבאה נמשיך להרוויח אולם אין ספק שהרווח יהיה נמוך יותר".

פגישה ראשונה בין ארנס לשייח'ים בדואים בנגב

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

פגישה ראשונה בין השר משה ארנס לבין שייח'ים בדואים בנגב התקיימה אתמול בבאר שבע. ארנס, הממונה כעת על ענייני ערבים בישראל במקום השר ויצמן הביא עמו לפגישה את עוזרו החדש תת אלוף מיל' עמוס גלבוע.

השר אמר לשייח'ים: "אתם עוברים תהליך קשה וטראומטי של נטישת אורח חיים מסורתי ומפואר של אלפי שנה. מדינת ישראל מחוייבת לעשות ככל האפשר, כדי שתוכלו לעבור את התהליך בלי שיפגעו המסורת, הגאווה השבטית וההזדהות".

במכתב שנמסר לידי השר במהלך הפגישה כתבו אנשי האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים: "יפעל משרדך מיד לתיקון המעוות במשך שנים רבות, וימליץ על פתרון הוגן וצודק בבעיית הקרקעות. יתמוך ויסייע משרדך למאות המשפחות הרוצות להקים להם כפרים חקלאיים כדוגמת המושבים החקלאיים היהודים בישראל ולהפסיק כל אמצעי לחץ לרכוס במקומות ריכוז בניגוד לרצונם".

אישים יהודים מהתפוצות נפגשו עם אישים מצרים

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

בהצהרה לה שותפים מנהיגים יהודים מהתפוצות ואישים מצרים מהשורה הראשונה, שנתתמה השבוע בקאהיר, נאמר כי יש לכבד את שאיפת הפלשינים להגדרה עצמית וכן את זכותה של י אל להתקיים בגבולות מוכרים ובטוחים.

כן קוראת ההצהרה המשותפת לישב את הסכסוך הישראלי ערבי באמצעות הכרה הדדית. ההצהרה נחתמה בתום פגישה בקאהיר, שבה השתתפו מהצד המצרי: שני ראשי ממשלה לשעבר מוסטפה חליל וקאמל חסאן כלי, שגריר מצרים לשעבר בארצות הברית אשרף גורבל וכן שרים מצריים לשעבר; ומן הצד היהודי ארתור הרצברג ופיטר וייס ראשי הקונגרס היהודי העולמי ודמויות מוכרות אחרות בקרב היהדות האמריקנית. הפגישה נערכה בחסות הוועד היהודי הערבי לשלום במזרח התיכון.

המשתתפים היהודים דרשו מעמיתיהם המצרים לערוך מסע לשיפור תדמית ישראל במצרים, בעיקר באוניברסיטאות ובאמצעי התקשורת, לנוכח מאמרי ההסתה המתפרסמים שם ללא תגובה. הוחלט לקיים בתקופה הקרובה מפגש נוסף בין אישים יהודים לבין אישים מצרים כדי להמשיך את הדיאלוג.

יהלומים נגנבו ממלטשה ביפו

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

יהלומים בשווי של 1000 דולר נגנבו אור לאתמול ממלטשת יהלומים ביפו.

עובדי המלטשה שהגיעו אתמול למקום עבודתם גילו, כי סורג החלון שבקיר נעקר ממקומו. בבדיקה נוספת שערכו התברר כי יהלומים גולמיים, שהושארו על־ידי אחד העובדים על המרפים, נגנבו. הפורצים ניסו גם לפצח את הכספת, אך ללא הצלחה.

מלטשת יהלומים זו מצטרפת לשורה ארוכה של מלטשות ממרכז הארץ כהן נשדדו לאחרונה יהלומים בשווי מאות אלפי דולרים. כזכור הצליחה המשטרה לפענח את שוד המלטשה באור־יהודה, אך 12 מקרי שוד נוספים טרם פוענחו.

בכיר במועצת פועלים בדרום חשוד בשוחד מיני

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

עובד בכיר במועצת הפועלים של אחת מעיירות הפתוח בדרום נעצר אתמול ל־6 ימים בחשד כי ניצל את מעמדו ותפקידו לקיום יחסי מין עם עובדותיו תמורת תנאי עבודה משופרים.

בבקשה להארכת המעצר טען ב"כ המשטרה, כי החשוד הציע לשתיים מעובדותיו שעות עבודה נוספות ומקומות עבודה מועדפים תמורת קיום יחסי מין במשך שלוש השנים האחרונות תוך שהוא מנצל את מצבן הכלכלי. המשטרה ביקשה מהשופט לעצור את החשוד ל־10 ימים.

ב"כ החשוד אמר, כי התלונה נגד מרשו מקורה בנסיון להתנקם בו על רקע משא־ומתן שמנהל המקום העבודה בקשר לזכויותיה של אחת מהמתלוננות ובגלל נסיונה לזכות במישרה שהתפנתה לאחרונה. עורך־הדין אמר עוד, כי שתי הנשים אמרו בחקירתן שהן קיימו יחסי מין עם החשוד מרצונן. עורך־הדין ביקש מהשופט להטיל על החשוד מעצר בית ואמר כי ניתן בקלות לנתק את הטלפון בביתו.

שופט בית־משפט השלום אמר בהחלטתו, כי מעיון בחומר ובדו"חות שהונחו בפניו, הוא מוצא שהחשוד קשור לכאורה בעבירות המיוחסות לו. השופט החליט להאריך את מעצרו של החשוד ב־6 ימים ואסר לפרסם את שמות המעורבים בפרשה ומקום האירוע.

משפטם של עובדי מוסד "רוחמה" ייפתח היום

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

משפטם של שמונה מעובדי מוסד "רוחמה", הנאשמים בהת־קפת מפגרים שהיו נתונים ל־טיפולם, ייפתח היום בבית־משפט השלום בכפר־סבא.

נגד שמונת הנאשמים, מהם שש נשים, הוגש כתב־אישום אחד בו מפורטים 23 אישומים. הנאשמים יישפטו במסגרת שיפוט מהיר, לאחר שפרקליטות מחוז המרכז הגישה נגדם כתב־אישום במהלך מעצר.

כזכור נעצרו עשרה מעובדי המוסד לאחר שמתנדבים מחו"ל שעבדו בו שלחו מכתב למשרד־העבודה־והרווחה בו הביעו את הזדעזעותם מהמצב השורר במוסד ופירטו האשמות חמורות, שכללו התעללות מינית במפגרים. במהלך החקירה הפתיעה המשטרה בסוכנת סמויה שהושתלה במוסד והצליחה לאסוף ראיות על 22 מקרי תקיפה.

5 חיילים חשודים בהתפרצויות לכלי רכב

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

היחידה המרכזית במרחב חיפה עצרה ביומיים האחרונים חמישה חיילים ונגדים מבסיס חיל הים בחיפה החשודים בהשת־תייכות לכנופיית פורצים שפעלה באיזור בת־גלים וביצעה למעלה מ־40 התפרצויות לכלי רכב בעת האחרונה.

היחידה המרכזית החלה בחקירת הפרשה לפני שבועות אחדים וב־משך היומיים האחרונים עצרה בשי־תוף עם המשטרה הצבאית החוקרת חמישה חיילים. בחיפוש בבתי החשודים נתפסו 15 מכשירי רדיו־טייפ לרכב החשודים כגנובים, קלטות, מראות מושבים וחלקי רכב שונים בשווי עשרות אלפי שקלים.

חוקרי המשטרה העוסקים בפר־שה מעריכים כי תפיסה זו היא רק קצהו של קרחון וכי קיימים עשרות מקרים נוספים שלא הובאו כלל לידיעת המשטרה.

חלק מהחשודים יובאו כנראה הבוקר להארכת מעצרם וייתכנו מעצרים נוספים.

● עם הרחבת פעילות סניף האגודה "לב אל לב" בבת־ים מתקיימים לאחרונה מטעמה קורסים אינטנסיביים להחייאה בבת־ים ובחולון.

2 שוטרים נפצעו ו־6 נעצרו — הכל בגלל סוס אחד

שני שוטרים נפצעו במהלך מאבק אלים בין כוח משטרה לבין קבוצת צעירים ביפו, שהתפתח בעקבות של... סוס.

תושב טולידנו פנה ביום ד' בבוקר למשטרה וטען כי זיהה את סוסו שנגנב ממנו לפני 7 חודשים, כשהוא מלחך עשב בחצר בית ביפו.

איש משטרה הופיע במעון שריוות עליו המתלונן, אך שני צעירים שהיו שם גרסו כי הסוס שייך להם. לטענתם, הם קנו אותו לפני שנה מחוות סוסים, אך לא יכלו להציג קבלות. הם התנפלו על השוטר, דחפו והפילו אותו על הכביש — ונמלטו לדירתם.

השוטר רדף אחריהם לדירה שבה הסתגרו, אך השניים איימו לרצוח אותו. למקום הוזעקה תגבורת משטרה ואז התערבו בני משפחה אחרים והתפתחה תגרה. במהלך הקטטה תקפו הצעירים את השוטרים באגרופים ובמקלות ובעקבות זאת נפצעו שני שוטרים והועברו לטיפול רפואי. למקום הגיעו כוחות משטרה נוספים שהשתלטו על הניצים ועצרו 6 חשודים. בדירה עצמה נמצאו שרידי סמים.

גם בדרך למיתקן הכליאה התפרעו העצורים. בתא המעצר שלף אחד מהם סכין שהצליח להסתיר בבגדיו ואיים לשסף את גרונו של עציר נוסף שיוכנס למקום. כח שוטרים הצליח לבסוף להכניע את העצורים ולהחרים את הסכין.

הסוס שבעטיו התחולל המאבק האלים — נעלם, והמשטרה חושדת, כי בני משפחות העצורים הצליחו להסתירו... (עתי"ם)

חומר החקירה בפרשת קצין המשטרה יועבר לפרקליטות

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

חומר החקירה בפרשת קצין המשטרה שבמכוניתו נתפסו סמים יועבר תוך שבועות אחדים לפרקליטות מחוז חיפה כדי שזו תחליט אם יש מקום להגשת כתב־אישום.

דובר המחוז הצפוני של המשטרה, רפ"ק יהושע סיני, אישר מידע זה וביקש להבהיר, כי הקצין לא התלונן בחקירתו במשטרה נגד איש מודיעין אלא הטיל את האשמה להשתלת סמים במכוניתו על אשתו וקרובי משפחתה. הוא אמר גם, כי חלק מקרובי המשפחה שנחשדו במעורבות בפרשה הסכימו להיבדק בפוליגרף וחלקם סירבו.

עוד נודע, כי משטרת זבולון חקרה תלונה שהוגשה לפני למעלה מחצי שנה לפיה תקף הקצין את איש המודיעין, שהוא בעלה של ידידתו מיחידת הנמל. תקיפה זו נעשתה על־פי התלונה בעקבות נסיונו של הבעל לצלם את אשתו והקצין יחדיו.

נודע עוד, כי משטרת זבולון סיימה את חקירתה והמליצה להעמיד את הקצין לדין באשמת תקיפה.

גופת נרקומן נמצאה בחיפה

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

גופת נרקומן, המוכר למשטרה, שמת כנראה כתוצאה משימוש מופרז בסמים, נתגלתה אתמול ליד מרפאת קופ"ח ברח' פרישמן בחיפה. הגופה נתגלתה סמוך לשעה 11 לפני הצהריים, שעות ספורות לאחר התפרצות לבית־המרקחת של המר־פאה, במהלכה נגנבו מזרקים וסמים. המשטרה בודקת אם יש קשר בין הפריצה למותו של הנרקומן.

● כדי לענות על הביקוש הרב של תיירים וצליינים המעוניינים להגיע לישראל לקראת חנוכה וחג המולד, הגדילה "אל־על" את מספר הטיסות שלה. בשבועיים הקרובים תפעיל החברה כ־20 טיסות נוספות מארה"ב ואירופה.

מפלגת הפועלים המאוחדת
מפ"ם
המרכז
לוח פעילות שבועית
מה־18.12.86 עד ה־24.12.86
מחלקת החסברה

אשדוד – יום ה' – 18.12 – בשעה 17.30
סימפוזיון: תנועות הנוער 86 – לאן!
בהשתתפות: ח"כ אמירה סרטני
★ ראש העיר: אריה אזולאי
★ נ.ג.פ. אשדוד: יהודה בן הרוש
★ ממונה על אגף תנ"ס: עו"ד נעים שומר
★ בהנחיית: אליעזר גולדברג
★ חברי כל תנועות הנוער בעיר

גבעת חביבה – סמינר נוער מפ"ם 19–20.12.86
הנושא: המאבק לשינוי מערכת החינוך
בהשתתפות: ח"כ אמירה סרטני
צביקה כסה
אילן גילאון, אידריס מואסי
בהנחיית: דני פלג

18.12 סניף טבריה – 14.00 – ולדי מורג, דוד בן אשר, נטע מן – פגישת פעילים
סניף צפת – 18.00 – ולדי מורג, דוד בן אשר, שלמה קיבריק – מזכירות סניף מורחבת
קיבוץ הראל – 21.00 – ח"כ אלעזר גרנות – אסיפת חברים
19.12 סניף נהריה – 09.30 – חנן ארז, ולדי מורג, שלמה קיבריק – פגישת פעילים מכפר יאסיף
20.12 ראשון־לציון – 10.00 – ח"כ יאיר צבן – שבת שחרית – ראיונות
21.12 קרית־חיים – 19.00 – פנל פוליטי – הנושא: מצבה המדיני של מדינת ישראל. בהשתתפות: ח"כ אלעזר גרנות, פרופ' רום, אורי אגמי
סניף רמת־גן־גבעתיים – 19.00 – דוד בן אשר – מזכירות הסניף ונציגיו במועצות הפועלים
סניף יבנה – 20.00 – רב שיח בנושא: שינוי שיטת הבחירות. בהשתתפות: ח"כ חייקה גרוסמן, ח"כ מאיר שיטרית – ראש העיר. הנחייה: נחום שור
22.12 מרכז מפ"ם – בשעה 08.30 – מפגש סמינר רעיוני פוליטי – חברות הקיבוץ הארצי. בהשתתפות: ח"כ מוחמד וותד, ולדי צאדק
23.12 סניף לוד – 19.00 – מאיר רוג – ישיבת מזכירות

טירת הכרמל – יום שלישי 23.12.86, בשעה 09.45
כנס מוניציפאלי – מחוז הצפון
הנושא: ייחודיות של טירת הכרמל והצפון
בהשתתפות: ראובן בינר, ראש המועצה טירת הכרמל
סגן ראש המועצה – יונה משה,
מזכיר המרכז – חנן ארז
וחברי הוועדה המוניציפאלית של מזכירות מפ"ם

גליל מערבי – 07.00 – יוסי שחר, שלמה קיבריק, מנחם רז, ג'מאל כנען – סיור בקיבוצים
קיבוץ יד מרדכי – 10.00 – משה סוקר – אירוח יום עיון נעמת הרצליה
סניף כפר־סבא – 19.00 – נפתלי בן משה – אסיפת חברים – נגד התוכנית הכלכלית
24.12

ישיבת מזכירות מפ"ם – שעה 16.00 במרכז

סניף בני־ברק – 19.00 – נחום שור – ברכת חג
סניף נס־ציונה – 19.30 – בנג'לה – מפגש חברים
סניף הרצליה – 20.00 – ח"כ אלעזר גרנות – חוג בית
סניף רמת־גן־גבעתיים – 20.00 – חנן ארז, וולדי מורג – פגישת חברי הסניף הממלאים תפקידים במוסדות ובארגונים

האיגוד המקצועי
19.12 טבריה – מלון הגליל – 20.30 – נטע מן – גימלאים
21.12 על המשמר – 13.00 – אברהם מזרחי, דב אלקנתי, זכריה הורודי, ירון נבו – דפוס חדש
בית ברל – 10.30 – נטע מן – סמינר רעיוני
– 17.00 – נחום שור – סמינר רעיוני
22.12 סניף תל־אביב – 17.00 – שלמה בן זקן – העובדת השכירה
בית הועד הפועל – 08.30 – אפרים ז'לוני, דב אלקנתי – מזכירי איגודים מקצועיים
ידיעות אחרונות – 08.30 – אברהם מזרחי – פגישת עובדי הדפוס
בית ברל – 10.30 – אברהם אחיעזרא – סמינר רעיוני
– 15.00 – רעיה רטיג – סמינר רעיוני
– 17.00 – חנן ארז – סמינר רעיוני
23.12 עוספיה – 16.30 – גדי הרצוג, מריקה – חוג עובדות תעשיה
בית ברל – 8.30 – אפרים ז'לוני – סמינר רעיוני
– 10,30 – נתן בקלר – סמינר רעיוני
24.12 מרכז מפ"ם – 17.30 – אפרים ז'לוני, דב אלקנתי, שמואל קלנר, גדעון שטיינברג
* תא ארגון עובדי צה"ל – התארגנות לקראת הועידה
שכונת התקווה – 10.00 – עדנה נדיב – העובדת השכירה – מועדון מפ"ם

עם הבנים אליק ואהוד ומשפחותיהם
אנו מתאבלים וכואבים את מות אמם
ידידת ביתנו
מרים גרבר
קיבוץ שער־הגולן

למשפחת שיבולת וקיבוץ עמיר
משתתפים באבלכם במות
סוניה
טובה סטרין, אמנון
דני ואילן רותם
ומשפחותיהם

להדסה היקרה למשפחה
ולקיבוץ ניר־דוד
השתתפותנו בצערכם במות
בן מאירי
חברים בבית־זרע

אבלים עם משפחת סולניק וקיבוץ בית־אלפא
על מותו של
צבי סולניק ז"ל
ועד ארגון יוצאי סטשוב

היום, יום חמישי 18.12.86 בשעה 21.30
נתייחד עם זכרו של חברינו
מושקו פישלר ז"ל
במלאת שלושים לפטירתו
האזכרה תתקיים בחדר האוכל
המשפחה
וקיבוץ בית־אלפא

לחברנו יוסף כרמי והמשפחה
אתכם באבלכם במות
האם־הרעיה
רבקה מים
סיעת מפ"ם בהסתדרות
ומרכז מפ"ם

למשפחת שיבולת — בקיבוץ עמיר
משתתפים בצערכם במות
סוניה ז"ל
חבריכם בעין־החורש